

Astrallegemet og astrale fænomener.

av Arthur E. Powell

”Denne bogen handler ikke bare om astrallegemet, men også om astralverdenen og dens mange beboere. Den er bemærkelsesværdig fordi forfatteren ikke teoretiserer, men udelukkende bygger på erfaringer gjort av mennesker som har haft evnen til å gå ud af legemet”

Fra kapitel 9: SØVN LIV

CHAPTER 9 SLEEP-LIFE [-link til eng. utg.](#)

(om man vil læse det de forudg.kapitler- kan man læse dem på engelsk på linken over)

Når et menneske »falder i søvn«, bliver hans højere principper sammen med det astrale legeme trukket tilbage fra det fysiske legeme; det faste legeme og det æteriske forbliver i sengen, mens astrallegemet flyder i luften oven over ham. I søvnen bruger et menneske simpelt hen sit astrallegeme i stedet for det fysiske; det er kun det fysiske legeme der sover, ikke nødvendigvis mennesket selv.

Sædvanligvis vil astrallegemet, når det således trækkes væk fra det fysiske, genvinde det fysiske legemes form, så personen bliver genkendelig for enhver som kender ham fysisk. Dette skyldes den kendsgerning at tiltrækningen mellem de astrale og de fysiske partikler, der varer hele det fysiske liv, skaber en vane eller en drivende kraft i astralstoffet, som fortsætter når det midlertidigt er trukket tilbage fra det sovende fysiske legeme.

Af denne grund vil et sovende menneskes astrallegeme bestå af en central del, der svarer til den fysiske del men er forholdsvis tæt, og en omgivende aura der er meget tyndere.

Et meget udviklet menneske sover næsten lige så meget i sit fysiske legeme, fordi han kun har ringe bevidsthed i sit astrallegeme. Han kan heller ikke bevæge sig bort fra det sovende fysiske legemes nærhed, og hvis der blev gjort forsøg på at trække ham bort i hans astrallegeme, ville han sandsynligvis vågne rædselsslagen op i sit fysiske legeme.

Hans astrallegeme er en slags formløs masse, en flydende tågekreds, svagt ægformet men meget uregelmæssig i kontur; den indre forms træk og facon (det fysiske legemes tætte astrale genpart) er også vag, uklar og ubestemt, men altid genkendelig.

Et menneske af denne primitive type plejer under den vågne bevidsthed at sende strømme fra sindet gennem den astrale til den fysiske hjerne. Men under søvnen er den fysiske hjerne uvirksom, og astrallegemet der er udviklet er ude afstand til at modtage indtryk for egen regning; mennesket er således praktisk talt ikke-bevidst og kan ikke udtrykke sig klart gennem det dårligt organiserede astrallegeme. Fornemmelsescentrene i det kan måske påvirkes af forbigående tankerformer, og han kan reagere i det på stimulanser der rejser i den lavere natur. Men det helhedsindtryk iagttageren får, er søvnighed og uklarhed; astrallegemet mangler al målbevidst aktivitet og flyder dovent, sammenhængende og ufuldkommet over den sovende fysiske form.

Derfor **sover de højere principper**, dvs. det egentlige menneske, i et helt udviklet menneske, næsten lige så meget som dets fysiske legeme.

I visse tilfælde er astrallegemet mindre sløvt og flyder drømmende omkring på de forskellige astrale strømninger, genkender lejlighedsvis andre mennesker i en lignende tilstand og møder mange slags oplevelser, fornøjelige som ubehagelige, med en håbløs forvirret erindring om dem og ofte forandret til en karikatur af hvad der virkelig er sket (se 10. kapitel om *Drømme*); det vil få mennesket til at synes næste morgen, at han har haft en underlig drøm.

Hvor det drejer sig om et mere udviklet menneske er der imidlertid stor forskel. Den astrale form er tydeligere og klarere - en fin genpart af menneskets fysiske udseende. I stedet for den vage tågekreds er det omgivet af en skarpt afgrænset ægform, der bevarer sin facon uforandret midt i de varierende strømninger som altid hvirvler rundt på astralplanet.

Et menneske af denne type er på ingen måde ubevidst i sit astrallegeme men tænker helt aktivt. Ikke desto mindre tager han ikke meget mere notits af sine omgivelser end det udviklede menneske. Ikke fordi han er ude afstand til at kunne se, men fordi han er så indhyllet i sine egne tanker at han ikke ser, skønt han kunne gøre det hvis han havde lyst. Hvilke tanker der end har optaget hans sind den foregående dag, fortsætter han dem som regel når han falder i søvn, og han er derfor omgivet af en tæt mur som han selv har lavet sig, så han praktisk talt ikke lægger mærke til noget af det der foregår omkring ham. Lejlighedsvis kan en stærk påvirkning udefra eller et eller andet af hans egne stærke ønsker indefra rive dette forhæng af tåge til side og tillade ham at modtage et eller andet indtryk. Men selv da vil tågen lukke sig næsten øjeblikkelig, og han vil drømme lige så uopmærksomt som før.

Hvis det drejer sig om et endnu mere udviklet menneske, slipper det astrale legeme ud af det når det lægger sig til at sove, og mennesket er da i fuld bevidsthed. Astrallegemet er klart aftegnet og fuldt organiseret, idet det viser lighed med mennesket, og dette er da i stand til at anvende det som et legeme der er langt mere bekvemt end det fysiske legeme.

Astrallegemet modtagelighed bliver ved med at forøges, til det er i stand til straks at reagere på alle dets plans vibrationer, de fine såvel som de grove; men i en meget højt udviklet persons astrallegeme vil der praktisk talt ikke være noget stof tilbage der kan reagere på grove vibrationer.

Et sådant menneske er fuldt vågent og arbejder langt mere nøjagtigt, mere aktivt og med større forståelse under den fysiske søvn, end når han er begrænset af sit tætte fysiske legeme. Desuden kan han frit bevæge sig omkring og med en umådelig hastighed i enhver afstand uden at skabe den ringeste forstyrrelse i det sovende fysiske legeme.

Han møder måske og udveksler tanker med venner, enten inkarnerede eller diskarnerede, som tilfældigvis er lige så vågne på astralplanet. Han kan møde mennesker der er mere udviklede end han selv og fra dem modtage advarsler eller instruktioner, eller han kan være i stand til at gøre godt mod dem som ved mindre end han selv. Han kan komme i kontakt med ikke-menneskelige væsener af forskellig art (se kapitlerne 20 og 21 om *Astrale væsener*); han vil være underkastet alle slags astrale indflydelser, gode og onde, styrkende og skrækindjagende.

Han kan slutte venskaber med folk fra andre dele af verden; han kan give eller høre på forelæsninger; hvis han er studerende kan han møde andre studerende, og med de ekstra evner som astralverdenen giver, kan han være i stand til at løse problemer der skaber vanskeligheder i den fysiske verden.

En læge kan for eksempel under det fysiske legemes søvn undersøge tilfælde som han er særlig interesseret i. Han kan på den måde erhverve ny information gennem en slags intuition i sin vågne bevidsthed.

Hos et højt udviklet menneske bliver det astrallegeme, der er gennemorganiseret og levendegjort, lige så meget et bevidsthedslegeme på astralplanet, som det fysiske er på det fysiske plan.

Astralverdenen er lidenskabernes og følelsernes virkelige hjem; de mennesker der giver efter for en følelse, kan her opleve den med en energi og intensitet der heldigvis er ukendt på jorden. **Mens det meste af en følelser virkeevne i det fysiske legeme svækkes ved overførslen til det fysiske plan, er kraften til rådighed i sin helhed i astralverdenen, fordi det er dens egen verden.** *Det er derfor muligt at føle kærlighed og hengivenhed langt mere intenst i astralverdenen end i den fysiske verden; på lignende måde er det muligt i astralverdenen at føle en lidelse så stærk, at den er utænkelig i det almindelige fysiske liv.*

Det er en fordel under disse forhold at al smerte og lidelse i astralverdenen er frivillig og absolut under kontrol, da livet dér er meget lettere for det menneske som forstår. Det er umuligt at få kontrol over fysisk smerte ved sindets hjælp, men det er yderst vanskeligt; i astralverdenen kan enhver derimod drive den lidelse bort der er forårsaget af en stærk følelse. Mennesket skal kun bruge sin vilje, og sindsbevægelsen forsvinder straks. Dette er en overraskende påstand, men det er ikke desto mindre rigtigt at sådan er viljens og sindets magt over stof. (...stoffet på astralplanet).

At have vundet fuld bevidsthed i astrallegemet er allerede et betydeligt fremskridt; når et menneske tilmed har bygget bro over kløften mellem astral og fysisk bevidsthed, eksisterer dag og nat ikke længere for ham, eftersom han fører et liv med ubrudt bevidsthedskontinuitet. For et sådant menneske har selv døden som vi opfatter den, ophørt med at eksistere, da han bringer denne ubrudte bevidsthed med sig - ikke alene gennem nat og dag, men også gennem selve dødens port og op til slutningen af sit liv på astralplanet; det skal vi senere se når vi kommer til at behandle livet efter døden.

En rejse i astrallegemet er ikke kun øjeblikkelig, men den er så hurtig at rum og tid kan siges at være praktisk talt besejret; for selv om et menneske passerer gennem rummet, går det så hurtigt at dets evne til at skelne afstande næsten ikke eksisterer. På to eller tre minutter kan et menneske bevæge sig jorden rundt.

Ethvert rimeligt avanceret og kultiveret menneske har allerede bevidsthed i astrallegemet,

så han er helt i stand til at bruge det som et legeme, skønt han i mange tilfælde ikke gør det, fordi han ikke har foretaget de bestemte forsøg der er nødvendige før vanen er skabt.

Vanskeligheden med hensyn til almindelige personer, er ikke at astrallegemet ikke kan virke, men at dette legeme i tusindvis af år er blevet vant til kun at kunne sættes i bevægelse af indtryk der modtages gennem det fysiske legeme, *således at de ikke kan forestille sig at astrallegemet kan arbejde på sit eget plan og for egen regning*, og at viljen kan virke direkte på det. Folk forbliver »uvidende« astralt set, fordi de er kommet i vane med at vente på de velkendte fysiske vibrationer der skal fremkalde deres astrale virksomhed. Derfor kan man sige om dem at de er uvidende på astralplanet, men slet ikke i planet, og derfor er de kun svagt bevidste om deres omgivelser.

Når et menneske bliver elev hos en af Mestrene, bliver han sædvanligvis rystet ud af sin søvnige tilstand på astralplanet; han bliver fuldt vidende om realiteterne omkring sig på dette plan og bliver sat til at lære af dem og arbejde mellem dem, så hans søvntimer ikke længere er tomhed men fyldt med aktivitet og nyttig beskæftigelse uden det mindste indgreb i det trætte fysiske legemes sunde hvile.

I 28. kapitel om *Usynlige hjælpere* skal vi mere udførligt drøfte det omhyggeligt planlagte og organiserede arbejde i astrallegemet; her skal det blot siges at selv før dette stadium er nået, kan der - og det gøres til stadighed - foretages en mængde nyttigt arbejde. Et menneske der falder i søvn med den udtrykkelige beslutning i sit sind at han vil gøre et vist stykke arbejde, vil garanteret forsøge at handle efter sin hensigt så snart han i søvnen er befriet fra sit fysiske legeme. Men når arbejdet er gjort, vil tågen fra hans egne selvcentrede tanker sandsynligvis lukke sig om ham endnu en gang, medmindre han har vænnet sig til at begynde på nye initiativer når han fungerer adskilt fra den fysiske hjerne. Det valgte arbejde er naturligvis i visse tilfælde af en sådan art, at det optager hele den tid der tilbringes med søvn, og et sådant menneske vil anstrenge sig mest muligt og så langt hans astrale udvikling tillader det.

Enhver burde beslutte sig til hver nat at gøre noget nyttigt af en eller anden art på astralplanet: trøste en der er i nød, bruge viljen til at indgyde styrke i en ven der er svag eller syg, berolige en der er ophidset eller hysterisk eller udføre lignende tjenester.

Det er helt sikkert at der opnås gode resultater, og hvis hjælperen vil lægge mærke til det, modtager han ofte tegn i den fysiske verden på det gode der er opnået.

Der er fire måder hvorpå et menneske kan »vækkes« til bevidst aktivitet i sit astrallegeme.

1) Ved evolutionens almindelige forløb; den er langsom men sikker.

2) Ved selv at forstå sagens sammenhæng og gøre en udholdende indsats for at bortjage tågen i sit indre og lidt efter lidt overvinde den sløvhed han har vænnet sig til. Hvis han vil gøre dette må han beslutte, inden han falder i søvn, at prøve når han forlader legemet at vække sig selv og se et eller andet, eller at gøre et eller andet nyttigt arbejde. Dette vil naturligvis kun fremskynde den naturlige evolutionsproces. Det er vigtigt først at udvikle sund fornuft og moralske egenskaber; og dette af to grunde: for det første for ikke at misbruge de kræfter han erhverver sig, og for det andet for ikke at blive overvældet af frygt når han står over for kræfter han hverken forstår eller kan kontrollere.

3) Ved et tilfælde eller ved ulovlig anvendelse af magiske ceremonier kan han rive sløret i stykker, så det aldrig kan blive helt tæt igen. Beretninger om dette findes i [»A bewitched Life«](#) af H.P.Blavatsky og i »Zanoni« af Lord Lytton.

4) En ven kan virke udefra på den lukkede skal der omgiver vedkommende menneske og lidt efter lidt hjælpe ham til højere muligheder. Dette må imidlertid aldrig gøres hvis vennen ikke er sikker på, at det menneske der vækkes har det mod, den kærlighed og de andre egenskaber der er nødvendige for at kunne gøre nyttigt arbejde.

Men behovet for hjælpere på det astrale plan er så stort, at enhver aspirant kan være sikker på at der ikke vil gå en dag over det tidspunkt hvor han er moden, hvor han bliver vakt. (benyttet?)

Det kan tilføjes, at når et barn bliver vakt på astralplanet, vil dets udvikling i astrallegemet foregå så hurtigt at det meget snart vil leve i en tilstand på dette plan, der kun er ganske lidt ringere end den voksnes. Og når det drejer sig om at gøre nytte, vil det naturligvis

være langt mere avanceret end det klogeste menneske som endnu ikke er vakt.

Men medmindre det ego, eller den sjæl der udtrykker sig gennem barnelegemet, besidder de nødvendige egenskaber med hensyn til en fast og kærlig indstilling og klart har vist det i sine tidligere liv, vil ingen okkultist tage det ansvar på sig at vække ham på astralplanet. Når det er muligt at vække børn på denne måde, viser de sig imidlertid ofte at være meget duelige arbejdere på astralplanet, og de kaster sig over arbejdet med en helhjertethed der er smuk at se.

Mens det er forholdsvis let at vække et menneske på astralplanet, er det til gengæld praktisk talt umuligt, undtagen med den mest uønskede anvendelse af mesmerisk indflydelse, at få det til at sove igen.

Søvnliv og vågent liv er således ét; under søvnen er vi vidende om denne kendsgerning og har den fortsatte erindring om begge, dvs. astral hukommelse indbefatter den fysiske, mens den fysiske hukommelse naturligvis på ingen måde altid indbefatter erindring om astrale oplevelser.

Fænomenet søvngænger (sommambulisme) kan tilsyneladende fremkaldes på forskellige måder:

1) Egoet eller sjælen er måske i stand til at handle mere indirekte på det fysiske legeme under de astrale og mentale legemers fravær. I tilfælde af denne art kan et menneske for eksempel være i stand til at skrive digte, male billeder osv., som ligger langt over hans almindelige evner i vågen tilstand.

2) Det fysiske legeme kan måske arbejde automatisk og ved vanens magt være ukontrolleret af mennesket selv. Sådanne tilfælde gives når for eksempel en tjener står op midt om natten og tænder lys og udfører sine vante pligter i huset, eller hvor det sovende fysiske legeme til en vis grad udfører den beslutning der var dominerende i sindet før vedkommende faldt i søvn.

3) Et væsen udenfor - inkarneret eller diskarneret - kan gribe et sovende menneskes legeme og bruge det til sine egne formål. *Dette sker mest sandsynligt med en person der er mediumistisk, dvs. hvis legemer er mere løst knyttet sammen end sædvanlig og derfor er lettere at skille.*

Den kendsgerning at astrallegemet forlader det fysiske legeme under søvnen, giver imidlertid med hensyn til almindelige mennesker *ikke* mulighed for besættelse, fordi egoet eller sjælen altid opretholder en nær forbindelse med sit legeme og hurtigt vil blive kaldt tilbage hvis nogen skulle gøre forsøg på det.

4) En helt omvendt tilstand kan skabe et lignende resultat. Når principperne eller legemerne passer tættere end sædvanligt sammen, kan mennesket, i stedet for at besøge fjerne steder i sit astrallegeme alene, tage det fysiske legeme med sig, fordi han ikke helt er adskilt fra det (i religiøst sprogbrug *bilokation* udg.)

5) Søvngænger er sandsynligvis også knyttet til det komplekse problem med menneskets forskellige bevidsthedslag, som under normale omstændigheder ikke kan manifestere sig.

Nært beslægtet med søvnliv er trancetilstanden, som er en søvntilstand der er fremkaldt kunstigt eller anormalt. Medier og meget følsomme mennesker passerer hurtigt ud af det fysiske legeme ind i astrallegemet, som regel ubevidst. Astrallegemet kan da udføre sine funktioner såsom at rejse til et fjernt sted, samle indtryk dér og bringe dem tilbage til det fysiske legemes hjerne. I tilfælde med et medium kan astrallegemet beskrive disse indtryk ved hjælp af det fysiske legeme der er i trance; men når mediet kommer ud af trance kan hjernen som regel ikke genvinde de indtryk der således er gjort på den, og der efterlades intet spor i den fysiske hukommelse om de oplevelser der er erhvervet. Lejlighedsvis - men det er sjældent - kan astrallegemet gøre et vedvarende indtryk på hjernen, så mediet er i stand til at genkalde sig den viden det har erhvervet under trancen.

10. Drømme

Bevidsthed og aktivitet i astrallegemet er én ting; hjernens hukommelse om denne astrale bevidsthed og aktivitet er noget helt andet. Eksistensen eller fraværet af fysisk hukommelse påvirker på ingen måde bevidstheden på astralplanet og heller ikke evnen til at fungere her med fuldkommen lethed og frihed. Det er i virkeligheden ikke alene muligt men tilmed almindeligt, at et menneske fungerer frit og nyttigt i sit astrallegeme under det fysiske legemes søvn og vender tilbage til det uden den ringeste erindring om sin astrale virksomhed.

Bevidsthedsafbrydelsen mellem det astrale og det fysiske liv skyldes enten mangel på udvikling af astrallegemet eller mangel på en passende æterisk bro mellem legemernes astrale og fysiske stof.

Denne bro består af det tæt vævede net af atomisk stof hvorigennem vibrationerne skal passere, og som forårsager et øjeblikks tab af bevidsthed der virker som et slør mellem sovende og vågen tilstand.

Den eneste måde hvorpå en erindring om astrallivet kan bringes igennem, er at udvikle astrallegemet tilstrækkeligt og vække de æteriske chakraer; derved opstår en funktion som overfører kræfter fra det astrale til det æteriske. Desuden må hypofysen kunne fungere aktivt da den fokuserer på de astrale vibrationer.

Når man vågner, har man somme tider en fornemmelse af at have oplevet noget, men man kan ikke huske det. *Denne fornemmelse viser at der har været astral bevidsthed, hvor hjernen dog ikke har været tilstrækkelig modtagelig til at kunne opfatte.* Til andre tider kan mennesket have held med at skabe et flygtigt indtryk på den æteriske dublet og det faste legeme, der resulterer i en livlig hukommelse af astrallivet. Dette gøres somme tider med fuldt overlæg, når der sker noget man føler man bør huske på det fysiske plan. En sådan erindring forsvinder som regel hurtigt og kan ikke genvindes. At anstrenge sig for at genvinde erindringen ved at oprette stærke vibrationer i den fysiske hjerne overvælder endnu mere de finere astrale vibrationer, og gør som følge heraf et godt resultat endnu mere umuligt.

Der sker også somme tider ting der gør et så levende indtryk på astrallegemet, at de præges på den fysiske hjerne som en slags indirekte følge.

I andre tilfælde kan et menneske have held til at overføre ny viden til den fysiske hjerne uden dog at have erindring om hvor og hvordan denne viden blev vundet. For eksempel kender de fleste mennesker til at de i lang tid har tumlet med et uløseligt problem; pludselig dukker en løsning op i bevidstheden, eller der kastes lys over et spørgsmål der tidligere var uklart. Sådanne tilfælde kan tages som tegn på at der er gjort fremskridt i astrallegemets udvikling, skønt det fysiske legeme endnu kun er delvis modtageligt.

Der gives tilfælde hvor den fysiske hjerne ikke reagerer, men hvor der kan komme levende og fornuftige og sammenhængende drømme; det sker for mange mennesker fra tid til anden.

Det er kun få mennesker der tager sig af om den fysiske hjerne husker eller ikke når de er i astrallegemet, og ni ud af ti kan ikke lide at vende tilbage til legemet. Når man kommer tilbage i det fysiske legeme fra astralverdenen, har man en følelse af at blive lukket inde; det er som om man blev indespærret i en tyk og tung overfrakke. ***Glæden ved livet på astralplanet er så stor at fysisk liv i sammenligning hermed slet ikke opleves som noget liv.*** Mange betragter den daglige vendte tilbage til det fysiske legeme, som mennesker betragter den daglige tur til kontoret. De har ikke nogen direkte uvilje mod det, men de ville ikke gøre det hvis de ikke var tvungne til det.

Hvor det gælder højt udviklede og avancerede personer er den æteriske bro mellem de astrale og de fysiske verdener bragt i stand, og da er der fuldstændig bevidsthedskontinuitet mellem det astrale og det fysiske liv. For sådanne mennesker hører livet op med at være dage med erindring og nætter med glemsel, men bliver i stedet for et fortsat hele, år efter år, med ubrudt bevidsthed.

Et menneske som normalt ikke har nogen erindring om sit astralliv kan lejlighedsvis uden at ville det - ved en ulykke eller sygdom eller ved at foretage visse øvelser - bygge bro over kløften mellem astral og fysisk bevidsthed, således at hans astrale bevidsthed fra dette tidspunkt og videre frem vil være fortsat, og hukommelsen om hans søvnliv vil derfor blive fuldkommen.

Men før dette sker må han have udviklet fuld bevidsthed i astrallegemet. Det er blot sønderrivningen afsløret mellem det astrale og fysiske der er pludselig, ikke astrallegemets udvikling.

Drømmelivet kan ændres betydeligt som resultat af mental vækst. Enhver impuls der sendes fra sindet til den fysiske hjerne skal passere gennem astrallegemet, og da astralstof reagerer langt bedre på tankevibrationer end det fysiske stof, vil de virkninger der skabes på astrallegemet følgelig være tilsvarende større. Når et menneske derfor har lært mental kontrol, dvs. når han har lært at beherske hjernen, at koncentrere sig og tænke som og når han vil, vil der ske en tilsvarende forandring i hans astralliv; og hvis han bringer erindringen om dette liv ind i den fysiske hjerne, bliver hans drømme livlige, vedvarende, fornuftige, ja endog instruktive.

I almindelighed kan man sige, at jo mere den fysiske hjerne er øvet i at bevare mentallegemets vibrationer, jo mere tilgængelig er broen over kløften mellem vågen og sovende bevidsthed. Hjernen burde mere og mere blive menneskets redskab og lyde hans viljes impulser.

Drømme om almindelige begivenheder kolliderer ikke med astralarbejde, fordi sådanne drømme sker i den fysiske hjerne, mens det virkelige menneske er borte og udfører andre ting. Det har ikke noget at betyde hvad den fysiske hjerne foretager sig, så længe den afholder sig fra uønskede tanker.

Når en drøm først er begyndt, kan dens forløb som regel ikke ændres; men drømmelivet kan i betydelig grad kontrolleres indirekte. **Det er specielt vigtigt at den sidste tanke, før man glider ind i søvnen, er ædel og opløftende, da den vil anslå den tonart som i det store og hele bestemmer de drømmes natur som følger.** En ond og uren tanke tiltrækker onde og urene indflydelser og væsener, som reagerer på sindet og på astrallegemet og er tilbøjelige til at opvække lave og jordiske ønsker.

Hvis et menneske på den anden side falder i søvn med sine tanker fæstnet på høje og hellige ting, vil han automatisk trække elementaler til sig der er skabt af lignende bestræbelser fra andre, og som følge heraf vil hans drømme være gode og rene.

Da vi i denne bog hovedsagelig behandler astrallegemet og de fænomener der er nær forbundet med det, er det ikke nødvendigt at forsøge at give en udtømmende forklaring på det større emne om drømmebevidsthed. Men for at vise den rette plads af den del astrallegemet har i drømmelivet, er det nyttigt ganske kort at opridsede de hovedfaktorer der er med til at skabe drømme. Den studerende henvises til et detaljeret studium af hele spørgsmålet i den udmærkede lærebog »Dreams« af C.W. Leadbeater, ([link](#)) hvorfra de følgende kendsgerninger er et uddrag.

De faktorer der medvirker til frembringelsen af drømme er:

1) Den *lavere fysiske hjerne* med dens barnlige halvbevidsthed og den vane at udtrykke enhver stimulans i billedsprog.

2) Den *æteriske del af hjernen* hvorigennem der farer en endeløs procession af sammenhængende billeder.

3) *Astrallegemet* skælvende af begær og følelser.

4) *Egoet eller sjælen* (i kausallegemet) som kan være i en bevidsthedstilstand der spænder fra total ufølsomhed til fuldkommen beherskelse af dets evner.

Når et menneske falder i søvn, trækker hans ego eller sjæl sig yderligere ind i sig selv og efterlader hans forskellige legemer mere frie end sædvanlig til at gå deres egne veje. Disse enkelte legemer: 1) er meget mere modtagelige for indtryk udefra end ellers; og 2) har hver især deres egen meget rudimentære bevidsthed. Som følge heraf er der rigelig årsag til fremkomsten af drømme, såvel som til forvirrede genkaldelser i den fysiske hjerne af andre legemers oplevelser under søvnen.

Sådanne forvirrede drømme kan altså skyldes: 1) en serie sammenhængende billeder og umulige overførsler der fremkommer ved den fysiske hjernes sanseløse automatiske virke; 2) en strøm af tilfældige tanker som går gennem den æteriske del af hjernen; 3) den aldrig hvilende bølge af jordisk begær der farer gennem astrallegemet og muligvis stimuleres af astral indflydelse; 4) et ufuldkomment forsøg af et udviklet ego på at dramatisere; 5) en blanding af mange eller alle disse indflydelser.

Vi beskriver kort de vigtigste elementer i hver af denne slags drømme:

1. *Fysisk hjernedrøm.* Når egoet eller sjælen i søvnperioden trækker sin hjernekontrol tilbage, har det fysiske legeme stadig sin egen uklare bevidsthed og desuden det fysiske legemes

individuelle samlede bevidsthedsmasse. Den fysiske bevidstheds magt over hjernen er langt svagere end egoets eller sjælens over hjernen, og under den sidstes fravær er rene fysiske forandringer derfor i stand til at påvirke hjernen i meget høj grad. Eksempler på sådanne forandringer er: uregelmæssighed i blodcirkulationen, dårlig fordøjelse, varme eller kulde osv.

Den tågede fysiske bevidsthed har visse ejendommeligheder: 1) den er til en vis grad automatisk; 2) den synes ikke at kunne forstå en ide undtagen i den form hvori den selv er aktør. Som følge heraf bliver alle stimulanser - både udefra og indefra - øjeblikkelig omsat i erkendbare billeder; 3) den kan ikke forstå abstrakte ideer eller erindringer som sådan men omformer dem straks til indbildt opfattelse; 4) enhver lokal tankeretning bliver til en virkelig transport i rummet, dvs. at en tilfældig forbigående tanke om Kina øjeblikkelig vil skabe en forestilling om at være i Kina; 5) den har ingen evne til at bedømme rækkefølgen, værdien eller den objektive sandhed i de billeder der viser sig for den; den accepterer dem alle som den ser dem og føler aldrig forbavselse over noget der sker, lige meget hvor fornuftstridigt eller absurd det er; 6) den er undergivet princippet om associering, og derfor er billeder, der er uden forbindelse med hinanden bortset fra at de repræsenterer begivenheder som er sket nær hinanden i tid, tilbøjelige til at blive blandet sammen i en håbløs forvirring; 7) den er ualmindelig følsom for den ringeste ydre indflydelse såsom lyd og berøring og 8) den forstørrelser og fordrejer dem i en næsten utrolig grad.

Den fysiske hjerne kan på denne måde skabe forvirring og overdrivelse nok til at forklare mange drømmefænomener, men på ingen måde dem alle.

2. *Æterisk hjernedrøm*: Under legemets søvn er den æteriske hjerne om muligt endnu mere følsom for påvirkninger udefra end den er under almindelig vågen bevidsthed. Mens sindet er aktivt beskæftiget og hjernen derved fuldt sysselsat, er den praktisk talt uimodtagelig for det konstante tanke-indtryk udefra. Men i samme øjeblik hjernen er ubeskæftiget, begynder den inkonsekvente og kaotiske strøm at udgyde sig i den. Hos de fleste mennesker er de tanker der flyder gennem deres hjerner i virkeligheden slet ikke deres egne tanker men fragmenter der kastes ud af andre mennesker. Som følge heraf bliver specielt i søvnlivet enhver forbigående tanke, der finder et eller andet der stemmer overens med den i den sovende hjerne, grebet og anvendt. Der starter på den måde en hel tankerække som til sidst falmer bort, hvorefter den usammenhængende og formålsløse strøm igen flyder gennem hjernen.

Det er her værd at lægge mærke til, at der under den nuværende verdensrevolutions tilstand sandsynligvis er flere onde tanker end gode, som flyder omkring et menneske med en ukontrolleret hjerne der er åben for alle slags fristelser. Dem kunne sinds- og hjernekontrol have sparet ham for.

Selv om disse tankestrømme ved en eller anden persons mellemkomst lukkes ude fra den sovendes æteriske hjerne, vil denne dog ikke forblive passiv men langsomt begynde at udvikle billeder af sit eget lager af minder.

3) *Astraldrømme*: De er simpelt hen genkaldelse i den fysiske hjerne af astrallegemets liv og aktiviteter under det fysiske legemes søvn, hvortil der allerede er henvist på de foregående sider. Hvor der er tale om en rimelig udviklet person, kan astrallegemet rejse uden ubehag i betydelige afstande fra dets fysiske legeme og bringe med sig tilbage mere eller mindre bestemte indtryk fra steder det har besøgt, eller af mennesker det har mødt. I hvert tilfælde er astrallegemet, som det allerede er blevet sagt, intenst modtageligt for enhver tanke eller forestilling der angår begær og følelse, skønt den slags begær der hurtigst får det til at reagere naturligvis afhænger af den pågældendes udvikling og hans astrallegemes renhed.

Astrallegemet er hele tiden modtageligt for passerende tankestrømmes indflydelse, og når sindet ikke aktivt kontrollerer det modtager det bestandig disse stimulanser udefra og reagerer ivrigt på dem. Under søvnen bliver det om muligt endnu hurtigere påvirket. Et menneske der for eksempel fuldstændig har tilintetgjort fysisk begær som han tidligere har haft for alkohol, og som han i sit vågne liv måske direkte føler afsky for, kan følgelig ofte drømme at han drikker og i denne drøm opleve nydelsen ved det. Om dagen vil astrallegemets begær være under kontrol af viljen, men når astrallegemet frigøres i søvnen, flygter det til en vis grad fra egoets eller sjælens dominans, og dets gamle vane hævder sig ved igen at reagere på astral indflydelse udefra. Den slags drømme er rimeligvis almindelig for mange mennesker som gør alvorlige forsøg på at bringe deres begærnatur under viljens kontrol.

Det kan også ske at et menneske har været fordrunkent i et tidligere liv, og stadig i sit astrallegeme har stof der er tiltrukket af de vibrationer der er skabt i det permanente atom af drikkeriet. Skønt dette stof ikke er stimuleret i dette liv, kan det dog i drømme, når egoets kontrol er svag, reagere på drikkevibrationer udefra, og mennesket drømmer derfor at det drikker. Når man forstår sådanne drømme, har man ingen grund til at være ked af det. De bør dog tages som en advarsel om at der stadig findes mulighed for at længselen efter spiritus igen kan vågne.

4) *Ego- eller sjæledrømme:* Meget af astrallegemets natur forandrer sig efterhånden som det udvikles, og forandringen er endnu større hos egoet - eller det virkelige menneske - som bebor det. Når astrallegemet ikke er meget andet end en flydende tåge, sover egoet eller sjælen næsten lige så meget som det fysiske legeme og er blind for indflydelse fra højere planer. Og selv om en eller anden ide eller tanke derfra skulle nå ham, vil han ikke kunne udtrykke oplevelsen på den fysiske hjerne, da han har ringe eller ingen kontrol over sine lavere legemer.

Sovende mennesker kan befinde sig på ethvert stadium fra komplet glemsel til fuld astral bevidsthed, og som det allerede er sagt må man huske på, at selv om man kan have mange vigtige oplevelser på de højere planer, kan egoet eller sjælen ikke desto mindre være ude af stand til at overføre dem på hjernen, således at der enten slet ingen fysisk hukommelse er eller kun en meget forvirret erindring.

De vigtigste egenskaber ved egoets bevidsthed og dets oplevelser, hvad enten de huskes eller ej i hjernen, er følgende:

1) Egoets tids- og rumopfattelse er så helt anderledes end den han bruger i den vågne tilstand, at det næsten er som om tid og rum ikke eksisterer for ham. Der findes mange tilfælde hvor egoet på få øjeblikke - sådan vil man opfatte det - kan have oplevet noget der varer i mange år; begivenhed efter begivenhed udspiller sig i alle detaljer.

2) Egoet eller sjælen er tilbøjelig til øjeblikkelig dramatisering. Således kan en fysisk lyd for eksempel eller en berøring nå egoet - ikke gennem den sædvanlige nervemekanisme, men direkte i en brøkdelen af et sekund før den når den fysiske hjerne. Denne brøkdelen af et sekund er tilstrækkelig for egoet til at konstruere en slags drama eller en serie scener, der leder til og kulminerer i den lyd eller berøring som vækker det fysiske legeme. Hjernen blander drøm og virkelig begivenhed sammen og indbilder sig derfor virkelig at have gennemlevet drømmens begivenheder.

Denne evne eller vane synes imidlertid at være særlig ejendommelig for det ego der åndelig talt er forholdsvis uudviklet. Efterhånden som det udvikler sig, hæver det sig imidlertid over denne sin barndoms yndefulde løjer. Det menneske som har opnået fortsat bevidsthed, er så fuldt beskæftiget med højere planers arbejde at han ikke bruger energi på en sådan dramatisering, og som følge heraf ophører den slags drømme for ham.

3) Egoet eller sjælen besidder også til en vis grad evnen til fremsyn og er somme tider i stand til at forudse begivenheder som er ved at ske, eller snarere som kan ske hvis der ikke tages skridt til at forhindre dem; og egoet er i stand til at indpræge det på den fysiske hjerne. I visse tilfælde har man givet agt på advarslen, og de nødvendige skridt er foretaget så det forudsete resultat enten modificeres eller undgås fuldstændig.

4) Når egoet eller sjælen er ude af legemet under søvnen, synes han at tænke i symboler: en tanke eller en ide som det ville kræve mange ord at udtrykke, bliver fuldstændigt overført til ham ved et enkelt symbolsk billede. Hvis en sådan symbolsk tanke indpræges på hjernen og huskes i vågen tilstand, kan tankesindet selv oversætte det i ord; på den anden side kan det også komme igennem som blot et uoversat symbol, og det vil så skabe forvirring. I drømme af denne slags ser det ud til at hvert enkelt menneske har sit eget symbolsprog: vand kan for eksempel betyde at der nærmer sig vanskeligheder, perler kan være et tegn på tårer og så fremdeles.

Hvis et menneske vil have nyttige drømme, hvis det for eksempel ønsker i vågen tilstand at have gavn af det egoet lærer det under søvnen, må det foretage sig visse skridt før det kan opnå et sådant resultat.

Først er det vigtigt at man i det almindelige vågne liv har vedvarende koncentreret tankegang. Et menneske som har absolut kontrol over alle sine tanker, ved nøjagtigt hvad han

tænker og hvorfor; han vil også opdage at hjernen, der er øvet i at lytte til egoets tilskyndelser, vil forblive uvirksom når den ikke er i brug, og at den vil nægte at modtage eller reagere på tilfældige strømme fra det omgivende tankehav. Der er større sandsynlighed for at et sådant menneske vil være modtageligt for indflydelse fra de højere planer. Og han vil have en dybere indsigt og en sandere bedømmelse end han nogen sinde kunne opnå alene på det fysiske plan.

Det skulle ikke være nødvendigt at tilføje at mennesket også skal være fuldstændig herre over i det mindste sine lavere lidenskaber.

Ved en meget almindelig handling kan et menneske udelukke den tankestrøm fra sin æteriske hjerne som presser på den udefra. Når han lægger sig til at sove, skal han forestille sig sin aura og stærkt ønske at dens ydre overflade skal være en hård skal der beskytter ham mod indflydelse udefra. Auraens stof vil adlyde hans tanke og danne skallen. Dette skridt er af mærkbar værdi for den ønskede tilstand.

Det er allerede nævnt hvor vigtigt det er at fæstne sin sidste tanke på høje og ædle ting inden man falder i søvn; det burde gøres regelmæssigt af enhver som ønsker at bringe deres drømme under kontrol.

Her er det måske nyttigt at tilføje hinduernes udtryk for de fire bevidsthedsstadier:

Jagrat er den almindelige vågne bevidsthed.

Svapna er drømmebevidstheden der arbejder i astrallegemet og kan indpræge sine oplevelser på hjernen.

Sushupti er bevidstheden der arbejder i mentallegemet og ikke er i stand til at indpræge sine oplevelser på hjernen.

Turiya er en trancetilstand hvor bevidstheden arbejder i det buddhiske legeme, og er så langt adskilt fra hjernen at den ikke hurtigt kan kaldes tilbage ved ydre midler.

Disse udtryk bruges imidlertid relativt og kan variere i overensstemmelse med sammenhængen. I én fortolkning af *jagrat* forbindes således de fysiske og de astrale planer - de syv underafdelinger der svarer til det fysiske stofs fire tilstande og astralstoffets tre brede delinger.

Med hensyn til yderligere oplysninger henvises den studerende til »An Introduction to Yoga« af A. Besant, side 16 og følgende, og også til »A Study in Consciousness«, hvor vågen bevidsthed defineres som den del af den totale bevidsthed der arbejder gennem det aller yderste legeme.

11. Bevidstheds-kontinuitet

Som vi har set er det nødvendigt, når et menneske vil passere med ubrudt bevidsthed fra et legeme til et andet - fra det fysiske til det astrale og omvendt - at forbindelsen mellem legemerne udvikles. De fleste mennesker ved ikke noget om disse forbindelser eller bånd, og de bliver ikke aktiviserede men befinder sig i en tilstand der minder om de rudimentære organers i det fysiske legeme. De skal udvikles ved at man anvender dem, og de kan bringes til at fungere når et menneske retter sin opmærksomhed mod dem og bruger sin vilje. Dette vil sætte kundalini fri og lede den; men hvis en forudgående rensning af legemerne ikke er grundigt gennemført er kundalini en ødelæggende energi i stedet for en levendegørende. Derfor insisterer alle okkulte lærere på nødvendigheden af renselse før den rigtige yoga udføres.

Når et menneske har gjort sig egnet til at blive hjulpet med at levendegøre disse bånd, vil en sådan hjælp uundgåeligt komme til ham fra dem som benytter enhver lejlighed til at hjælpe den alvorlige og uselviske aspirant. En skønne dag vil mennesket opdage at han slipper ud af det fysiske legeme mens han er vågen; og uden noget brud på bevidstheden opdager han at han er fri. Med nogen øvelse bliver passagen fra legeme til legeme velkendt og let. Båndenes udvikling bygger bro over kløften mellem fysisk og astral bevidsthed, så der er fuldstændig kontinuitet af bevidstheden.

Den studerende skal ikke alene lære at se rigtigt på astralplanet, men også lære at overføre den rigtige erindring af det han har set fra den astrale til den fysiske hjerne; og for at hjælpe ham hermed trænes han til at bringe sin bevidsthed uden afbrydelse fra det fysiske plan

til det astrale og mentale og tilbage igen; for hvis ikke dette kan gøres, vil der altid være mulighed for at hans erindringer delvis mistes eller ødelægges under det tomme interval, som adskiller hans bevidsthedsperioder på de forskellige planer. Når evnen til at bringe bevidstheden over helt er erhvervet, vil eleven have fordelene af brugen af alle de astrale evner, ikke alene mens han under søvn eller trance er ude af legemet, men også mens han er fuldt vågen i det almindelige fysiske liv.

For at den fysiske vågne bevidsthed skal kunne omfatte astral bevidsthed, er det nødvendigt at hypofysen er yderligere udviklet, og at den fjerde spiral i atomerne også er fuldkommen.

Foruden metoden med at bevæge bevidstheden fra ét underplan til et andet på *det samme plan*, for eksempel fra det *astrale* atomiske til det *mentale* laveste underplan, er der også en anden forbindelseslinie som vi kan kalde den atomiske genvej.

Hvis vi forestiller os de atomiske underplaner af det astrale, mentale osv. liggende side om side langs en stang, må vi forestille os de andre underplaner hængende fra stangen i sløjfer, ligesom et stykke tråd der er bundet løst omkring stangen. Det er klart at man ved at bevæge sig fra ét atomisk underplan til et andet kan skyde genvej langs stangen uden om sløjferne, såvel som man kan gå op og ned gennem de hængende sløjfer som symboliserer de lavere underplaner.

Der er også en tredje mulighed der har forbindelse med vore planers forhold til de kosmiske planer, men den er for uforståelig til at kunne behandles i en bog hvis indhold kun omfatter det astrale plan og dets fænomener.

I sig selv er det naturligvis ganske utilstrækkeligt blot at opnå bevidstheds-kontinuitet mellem de fysiske og de astrale Planer for at kunne opnå erindring om tidligere liv. For at kunne gøre dette kræves der en langt højere udvikling, som det ikke er nødvendigt at komme ind på her.

Et menneske der har erhvervet sig komplet herredømme over astrallegemet, kan naturligvis forlade det fysiske legeme og gå til fjerne steder osv. - ikke alene under søvn men til enhver tid det måtte passe ham. Sådanne astrale vandring er iflg. de citerede forfattere dog både farlige og forkastelige og overdrevelse nok til at forklare mange drømmefænomener men på ingen måde dem alle.

12. Døden og begærelementalen

Ved døden trækker bevidstheden sig tilbage fra det tætte fysiske legeme ind i den æteriske dublet for en kortere tid, som regel i nogle få timer, og passerer derefter ind i astrallegemet.

Døden består således af en afklædningsproces eller en trækken sig ud af hylstret. Egoet eller sjælen, menneskets udødelige del, ryster sine ydre klædninger af sig, den ene efter den anden: først den tætte fysiske, derefter den æteriske dublet, senere endog astrallegemet som vi skal se.

I næsten alle tilfælde synes den egentlige død at være fuldstændig smertefri, selv efter en lang sygdom med frygtelige lidelser. Det fredelige udtryk på den dødes ansigt er en stærk støtte for denne påstand, og det er også bekræftet ved direkte vidnesbyrd fra de fleste af dem der er blevet udspurgt om dette umiddelbart efter døden.

I det egentlige dødsøjeblik, selv når døden er kommet pludseligt, ser et menneske hele sit tidligere liv oprullet foran sig i dets mindste detaljer. På et øjeblik ser han hele den årsagskæde der har virket gennem hans liv; han ser og forstår nu sig selv som han virkelig er, uden pynt eller selvbedrag. Han læser sit liv som en tilskuer, der ser ned på den arena han er ved at forlade.

Bevidsthedstilstanden umiddelbart efter dødsøjeblikket er som regel drømmende og fredelig. Der vil også være en vis periode med bevidstløshed som måske kun varer et øjeblik - somme tider nogle få minutter og til andre tider dage eller uger.

Den naturlige tiltrækning mellem den astrale genpart og det fysiske legeme er sådan, ***at den astrale genpart efter døden af ren og skær vane beholder sin tilvante form. I betragtning af den kendsgerning at astralstof meget hurtigt kan formes af tanken, vil et menneske***

sandsynligvis antage et noget yngre udseende efter døden, da han sædvanligvis forestiller sig selv yngre end han var da han døde.

Meget hurtigt efter døden sker der i de fleste tilfælde en vigtig forandring i det astrale legemes struktur der skyldes begærelementalen. Meget af astrallegemets stof består af elementalessens; denne essens er levende men uden intelligens. For øjeblikket er den afskåret fra den almindelige masse af astralessens. Blindt og instinktivt søger den sine egne mål og udviser stor snedighed for at opnå sine ønsker og fremskynde sin evolution.

For den er evolution at stige ned i stof; dens mål er at blive en mineral-monade. Dens hensigt i livet er derfor at komme så nær som muligt det fysiske plan, hvor den kan erfare så mange af de grovere vibrationer som muligt. Den hverken ved eller kan vide noget om det menneske i hvis astrallegeme den for tiden lever. Den ønsker at sikre sit eget liv, og føler at den kun kan gøre det i forbindelse med mennesket; den er Vidende om menneskets lavere mentalsind, og den er klar over at jo mere mentalstof den kan vikle sig ind i, jo længere vil dens astrale liv vare.

Ved det fysiske legemes død omordner et menneskes astralstof sig i koncentriske ringe eller skaller med den groveste side udad, fordi det ved at tiden for dets adskilte liv er begrænset, og at menneskets astrale død vil følge før eller senere; og derfor forsøger det på denne måde at få dette astrallegeme til at vare så længe som muligt. Fra begærelementalens synspunkt er dette god politik, fordi det groveste stof kan holdes længst sammen og bedst modstå friktion.

Det omordnede astrallegeme kaldes yatana eller det lidende legeme. Hvis det drejer sig om et meget ondt menneske, i hvis astrallegeme der er overvægt af det groveste stof, kaldes det dhruvam eller det stærke legeme.

Astrallegemets omordning sker på overfladen af det der svarer til det fysiske legeme, ikke på overfladen af den æg-form der omgiver det.

Virningen er at den frie og fulde cirkulation af astralstof forhindres, som sædvanligvis sker i astrallegemet. Dertil kommer at mennesket kun er i stand til at reagere på de vibrationer som modtages af det yderste lag af hans astrallegeme. Herefter er han så at sige lukket inde i en kasse af astralstof og er kun i stand til at se og høre ting på det laveste og groveste plan.

Skønt han lever under høj indflydelse og midt i skønne tankeformer, vil han næsten være helt uvidende om deres eksistens, fordi partiklerne i hans astrallegeme, som skulle reagere på disse vibrationer, er lukket inde hvor de ikke kan nå. Da han som følge heraf også kun er i stand til at sanse det groveste stof i andre menneskers astrallegemer, og da han er fuldstændig uvidende om sine begrænsninger, tror han at den person han ser på kun har de utilfredsstillende egenskaber som han selv er i stand til at fatte.

Eftersom han kun kan se og føle det der er lavest og grovest, synes mennesker omkring ham at være moralsk fordærvede uhyrer. Under disse omstændigheder er det intet under at han betragter astralverdenen som et helvede.

Begærelementalens omordning af astrallegemet påvirker på nogen måde formens genkendelighed inde i ovalen, skønt de naturlige forandringer der sker i det store hele tjener til at få formen til at blive svagere og mere åndelig af udseende efterhånden som tiden går - af grunde som straks vil blive omtalt.

I tidens løb opløses den yderste skal eller ring; mennesket bliver da i stand til at reagere på vibrationerne fra astralplanetets næste høje niveau, det »hæver sig således til det næste underplan« og derefter videre fra ét underplan til det næste. Hans ophold på hvert underplan vil naturligvis svare til mængden og aktiviteten af det stof i hans astrallegeme der svarer til dette underplan.

Når vi taler om at et menneske »hæver« sig fra ét under-plan til et andet, betyder det ikke at han nødvendigvis behøver at bevæge sig i rummet; han overfører snarere sin bevidsthed fra ét niveau til et andet. Hvor det drejer sig om et menneske med et omordnet astrallegeme, skifter brændpunktet for hans bevidsthed fra den ydre skal til den næste indenfor. Dette menneske bliver på denne måde ude afstand til at reagere på vibrationer fra én slags stof, og svarer i stedet for på en højere slags. En verden med dens scene og dens indbyggere synes således at falme langsomt bort fra hans syn, mens en anden verden vil gry for ham.

Da skallen som regel opløses lidt efter lidt, opdager mennesket at de fysiske genstandes

genparter bliver mere og mere tågede, mens tankeformer bliver mere og mere levende for ham. Hvis han under denne proces med mellemrum møder et andet menneske, vil han indbilde sig at dette menneskes karakter stadig forbedres, blot fordi han selv er i stand til at værdsætte denne karakters højere vibrationer. Omordningen af astrallegemet griber i virkeligheden konstant ind i menneskets sande og fulde syn på hans venner på alle trin i deres astralliv.

Denne proces med astrallegemets omordning som sker for de fleste mennesker, kan forhindres ved at mennesket sætter sin vilje ind på at forhindre den; i virkeligheden burde enhver som forstår tilstanden på astralplanet nægte begærelementalen denne omordning. Astrallegemets partikler vil da kunne holdes sammenblandede som her i livet, og i stedet for at være begrænset til ét astralt underplan ad gangen vil mennesket være fri på alle underplaner svarende til hans astrallegemes konstitution.

Elementalen, der på sin mærkelige halvbevidste måde er bange, vil bestræbe sig på at overføre sin frygt til det menneske som er ved at støde den ud af omordningen for at afskrække ham fra at gøre det. Her ligger én af grundene til at det er nyttigt at have kendskab til disse sager før døden.

Hvis omordningen - eller skalopbygningen - allerede er sket, er det muligt at få denne tilstand brudt op af en eller anden som ønsker at hjælpe dette menneske, og således gøre ham fri til at virke på hele astralplanet i stedet for at være begrænset til ét niveau.

Man kan ikke understrege stærkt nok, at der ikke er noget der tyder på at der sker en pludselig forandring i mennesket ved døden; tværtimod forbliver han efter døden nøjagtig hvad han var før, **bortset fra at han ikke længere har noget fysisk legeme**. Han har samme intelligens, samme tænkemåde, de samme dyder og laster; tabet af det fysiske legeme gør ham ikke mere til et andet menneske end det at tage en overfrakke af. Endvidere er de tilstande han befinder sig i noget han allerede selv har skabt. Der er ingen belønning eller straf udefra, men kun resultatet af hvad han selv har gjort, sagt og tænkt mens han levede i den fysiske verden.

Efterhånden som vi går frem i beskrivelsen af astrallivet efter døden, vil vi se at de virkelige kendsgerninger svarer med ret stor nøjagtighed til det katolske begreb om skærsilden og til Hades, grækernes underverden.

Den poetiske tanke om døden som en universel udslættelse er meningsløs; **den skyldes uvidenhed og uforstand**, for som ovenfor sagt *gør i de fleste tilfælde tabet af det fysiske legeme ingen forskel hverken i personens karakter eller intellekt, og der er derfor lige så mange forskellige variationer af intelligens mellem de såkaldte døde som mellem de levende*.

Dette er den første og vigtigste kendsgerning at forstå, nemlig at efter døden er der intet fremmed nyt liv; det er en fortsættelse af det fysiske plans liv blot under forandrede omstændigheder.

Lige når et menneske ankommer til astralplanet efter sin fysiske død, **er han på ingen måde altid klar over at han er død**. Og selv når han erkender hvad der er sket for ham, forstår han ikke altid i begyndelsen hvor meget anderledes astralverdenen er end den fysiske.

I nogle tilfælde anser folk den kendsgerning at de stadig er bevidste, som et absolut bevis på at de ikke er døde; og dette til trods for den højt berømmelige tro på sjælens udødelighed.

Hvis et menneske aldrig før har hørt om astralplanets liv, bliver han sandsynligvis mere eller mindre forvirret over de helt uventede omstændigheder han befinder sig i. Til sidst accepterer han dem, selv om han ikke forstår dem, og tror de er nødvendige og uundgåelige.

Når han ser sig om i de nye verdener, vil han ved første blik sandsynligvis kun se meget ringe forskel, og han vil formode at han ser ud på den samme verden som før. Som vi har set, tiltrækkes hver grad af astralstof den tilsvarende grad fysisk stof. Hvis vi derfor forestiller os at den fysiske verden ophørte med at eksistere uden at der blev gjort nogen forandring, ville vi dog stadig have en fuldkommen kopi af den i astralstoffet. Følgelig vil et menneske på astralplanet, stadig se vægge, møbler, folk osv. som han var vant til, og tegne sig lige så klart som altid i den tætteste type astral -stof. Hvis han imidlertid nærmere undersøger sådanne genstande, vil han bemærke at alle partiklerne ganske synligt er i hurtig bevægelse i stedet for at være usynlige som på det fysiske plan. Men da kun få mennesker foretager en sådan undersøgelse, vil et dødt menneske i begyndelsen ofte ikke vide at der er sket en forandring med ham. Der er derfor

mange - særlig i de vestlige lande - der finder det vanskeligt at tro at de er døde, simpelt hen fordi de stadig ser, hører, føler og tænker. Erkendelsen af hvad der er sket vil rimeligvis lidt efter lidt flyde frem, efterhånden som de opdager at de, selv om de kan se deres venner, ikke altid kan kommunikere med dem. Somme tider taler de til dem, men vennerne kan ikke høre; de prøver at røre ved dem og opdager at det ikke gør noget indtryk på dem. **Selv da** kan et menneske i nogen tid overtale sig selv til at tro at han drømmer, men på andre tidspunkter, når hans venner sover, er de lige så bevidste om ham og taler med ham som før.

Mennesket begynder så gradvis at erkende forskellen på sit nuværende liv og det han levede i den fysiske verden. For eksempel opdager han snart at alle smerter og al træthed er forsvundet for ham. Han opdager også at begær og tanker i den astrale verden udtrykker sig i synlige former, skønt disse mest er sammensat af planets finere stof. Efterhånden som livet går videre, bliver de mere fremtrædende.

Skønt et menneske på astralplanet som regel ikke kan se sine venners fysiske legemer, kan han dog se deres astrallegemer, og som følge deraf kender han deres følelser og sindsbevægelser. Han er ikke nødvendigvis i stand til i detaljer at følge deres fysiske livs begivenheder; men han vil straks være klar over følelser som kærlighed eller had, jalousi eller misundelse, *efterhånden som dette udtrykkes gennem vennernes astrallegemer.*

Selv om de levende ofte tror at de har »mistet« den døde, har den døde således ikke et øjeblik fornemmelsen af at have mistet de levende.

Et menneske der lever i sit astrallegeme efter døden, bliver i virkeligheden hurtigere og dybere påvirket af sine venners følelser i den fysiske verden end han var på jorden, fordi han ikke har noget fysisk legeme til at dæmpe sine fornemmelser.

Et menneske på astralplanet ser sædvanligvis ikke en genstands hele genpart, *men kun den del af den som hører til det underplan hvor han befinder sig på dette tidspunkt.*

Endvidere erkender han heller ikke altid med vished en typisk genstands astrale genpart, selv når han ser den. Der skal som regel betydelig erfaring til før han klart kan identificere genstande, og ethvert forsøg han gør på at tage sig af dem er tilbøjeligt til at være vagt og usikkert. Man ser ofte eksempler på dette i huse hvor der er poltergeister, og hvor der kastes med sten eller sker svage og klodsede bevægelser af fysiske genstande.

Da et menneske ofte ikke er klar over at han er fri for nødvendigheden af at skulle arbejde for at leve, at skulle spise og sove osv., fortsætter han efter døden med at lave mad og spise, noget der fuldstændig er skabt af hans indbildning; han bygger endda et hus til sig selv hvori han vil bo. Der er beskrevet et tilfælde med et menneske som byggede sig et hus sten for sten, hvor hver enkelt sten blev skabt af hans egen tanke. Han kunne naturligvis med samme mængde arbejde straks have skabt hele huset under ét. Han blev endelig bragt til at indse, at eftersom stenene ikke havde nogen vægt, var forholdene anderledes end dem han arbejdede under i fysisk liv, og dette fik ham til at stille nærmere undersøgelser.

På lignende måde kan et menneske for hvem tilstandene i det astrale liv er nye, fortsætte med at gå ud og ind af et værelse gennem et vindue eller en dør, *uden at være klar over at han lige så let kunne gå gennem væggen.* Af samme grund, vil han måske **gå** på jorden, selv om han lige så godt kunne flyve gennem luften.

Et menneske som allerede under det jordiske liv har gjort sig bekendt med astrallivets forhold ved at læse om det eller på anden måde, befinder sig efter døden på et mere eller mindre kendt område, og burde som følge heraf ikke være i vildrede med hvad han skal gøre af sig selv.

Selv en intelligent opfattelse af okkult lære om dette emne, er sannsynligvis en stor fordel for et menneske efter døden, *og det er også en betydelig fordel for et menneske blot at have hørt om forholdene på astralplanet,* også selv om han skulle have betragtet en sådan lære som en af de mange hypoteser og ikke har fulgt den yderligere op. Med hensyn til andre som ikke er så heldigt stillede at de har kendskab til astralverdenen, er det bedst for dem at gøre deres stilling op, forsøge at iagttage det livs natur som ligger foran dem, og bestræbe sig på at få det bedst mulige ud af det. Desuden ville det være godt at rådspørge en eller anden erfaren ven.

De livstilstande der er beskrevet ovenfor, udgør kamaloka - kamas eller begærets sted - den skolastiske teologis »himlens forgård«, limbus. I almindelighed er kamaloka en region der er befolket af intelligente og halvintelligente væsener. Stedet er myldrende fuldt af typer og

former af levende ting, lige så forskellige fra hinanden som et græsstrå er forskellig fra en tiger og en tiger forskellig fra et menneske, idet der naturligvis er mange andre væsener der lever side om side med døde menneskelige væsener (se kapitlerne 19 til 21). Kamaloka gennemtrænger den fysiske verden og denne gennemtrænger den, men da stoffets tilstand i de to verdener er forskellig, eksisterer de sammen uden at væsenerne i hver verden er vidende om de andres eksistens. Kun under unormale omstændigheder kan der opstå bevidsthed om de andres tilstedeværelse mellem de to verdners beboere.

Kamaloka er altså ikke et særligt sted, men det er adskilt fra resten af astralplanet ved bevidsthedstilstanden hos de væsener som hører til her. Disse væsener er menneskelige væsener som har rystet deres trætte og æteriske legemer af sig, men som endnu ikke har frigjort sig fra kama (kama = begæret), der er deres begærnatur og lidenskabelige natur. Denne tilstand kaldes også Pretaloka; en »preta« er et menneskeligt væsen der har mistet sit fysiske legeme men endnu er bebyrdet med sin dyriske naturs klædning.

Kamaloka-tilstanden findes på ethvert af astralplanets underplaner.

Mange døde befinder sig i begyndelsen i en tilstand af betydelig utilpashed og andre i virkelig skræk. Når de møder de tankeformer som de selv og deres slags har lavet sig i århundreder - tanker om en personlig djævel, en vred og grusom gud og evig straf - er de ofte tvunget til at leve i en ynkværdig tilstand af frygt og kan tilbringe lange perioder med voldsom mental lidelse, før de kan befri sig fra sådanne tåbelige og falske begrebers skæbnesvangre indflydelse.

Det kan imidlertid være rimeligt at nævne, at det kun er blandt de såkaldte protestantiske menigheder at dette onde antager den mest forvrængede form. Den romersk katolske kirke med sin lære om skærsilden nærmer sig meget mere et virkeligt begreb om astralplanet, og under alle omstændigheder er dens fromme medlemmer klar over, at den tilstand de befinder sig i kort efter døden kun er midlertidig, og at det er deres opgave at stræbe efter at hæve sig op over den så hurtigt som muligt ved intens åndelig stræben, idet de accepterer enhver lidelse de måtte gennemgå som nødvendig for at afslibe deres karakters ufuldkommenheder, før de kan gå op til højere og lysere sfærer.

Vi ser nu, at skønt mennesker af deres religion skulle have lært hvad de har at vente, og hvordan livet er på astralplanet, er dette i de fleste tilfælde ikke sket. Som følge heraf er det nødvendigt med en hel del forklaringer om den nye verden hvori de befinder sig. Men efter døden - nøjagtig som før den

- er der kun få som opnår en intelligent forståelse af evolutionens kendsgerninger, og som ved at forstå noget af deres stilling ved hvorledes de kan få det bedste ud af den. I dag er dér en stor mængde mennesker, både »levende« og »døde«, beskæftiget med at tage sig af og hjælpe dem som er døde i uvidenhed om efter-dødslivets virkelige natur (se 28. kapitel om [Usynlige hjælpere](#)) (uddrag). Uheldigvis er de uvidende såvel på det astrale plan som på det fysiske sjældent rede til at drage fordel af de kloges råd og eksempel.

For et menneske, som allerede før sin død har gjort sig bekendt med astralplanets livsbetingelser, er en af dette livs dejligste egenskaber at man er fri for nødvendigheden af at skulle spise og drikke, der er en byrde i det fysiske liv. På astralplanet er et menneske virkelig fri til at gøre alt hvad han vil, til at bruge sin tid som han har lyst.

Der er allerede peget på, at et menneske som er fysisk død, trækker sig ind i sig selv. Den hele livs- og døds-cyklus sammenlignes med en ellipse, hvor kun den laveste del passerer gennem den fysiske verden. Under den første del af denne syklus dækker egoet eller sjælen sig stadig til med stof; kurvens centrale punkt burde være middepunktet i det fysiske liv, nemlig når egoet eller sjælen har brugt sin udadgående kraft og vender om for at begynde tilbagetrækningsprocessen.

Enhver fysisk inkarnation kan altså betragtes som en rejse for egoet, hvis hjemsted er den højere del af mentalplanet, og ned i de lavere planer. Egoet sender jivaen (den jordbundne del af sjælen) ud som om den var en investering, og forventer at få denne investering tilbage forøget med de erfaringer som har udviklet nye egenskaber i ham.

Den del af livet der tilbringes på astralplanet, ligger derfor i tilbagetrækningsperioden mod egoet eller sjælen. Under den sidste del af det fysiske liv burde et menneskes tanker og interesser være mindre og mindre rettet mod rent fysisk stof; og på lignende måde burde han

under astrallivet, vise mindre og mindre interesse for det lavere astralstof som fysiske genstandes genparter består af; og beskæftige sig med det højere stof af hvilket begær- og tankeformer er lavet. Det er ikke så meget det at han får forandret sit opholdssted i rummet (skønt dette kun delvis er rigtigt, se 14. kapitel), som det at han har flyttet centret for sin interesse. Derfor falmer **genparten fra den fysiske verden** som han har forladt, lidt efter lidt fra hans syn, og hans liv bliver mere og mere et liv i tankens verden. Hans begær og følelser varer stadig ved, og da astralstoffet med stor lethed adlyder hans begær og tanker, vil de former der omgiver ham som følge heraf i stor udstrækning være udtryk for hans egne følelser, hvis natur hovedsagelig bestemmer om hans liv bliver lykkeligt eller ubehageligt.

Skønt denne bog ikke behandler den del af livet efter døden som tilbringes i den »himmelske verden«, dvs. på mentalplanet, er det ønskeligt for forståelsen af hvad der sker med astrallegemet på astralplanet, at huske på at astrallivet hovedsagelig er et midlertidigt stadium i den hele cyklus af liv og død, **en forberedelse til livet på mentalplanet**.

Som vi har set bliver astrallegemet snart efter den fysiske død gjort fri; set fra bevidsthedens synspunkt er det kama-manas der bliver gjort fri. Herfra befrier den lavere manas sig lidt efter lidt selv, hvis den ikke er uløseligt indviklet i kama, og den tager de af sine erfaringer med sig som passer til optagelse i det højere mentallegeme.

Den del af den lavere manas som stadig forbliver indfiltret i kama, giver imidlertid astrallegemet en noget forvirret bevidsthed, en brudt hukommelse om begivenheder i det liv der netop er afsluttet. Hvis følelser og lidenskaber er stærke og mentallegemet svagt, vil astrallegemet få stor energi og vil i et betydeligt stykke tid forblive på astralplanet. Det vil også vise en stor mængde bevidsthed der skyldes det mentalstof der er indviklet i det. Hvis det netop afsluttede jordiske liv på den anden side var karakteriseret ved tankevirksomhed og renhed mere end ved lidenskab, vil astrallegemet kun have ringe energi og vil blot være en bleg efterligning af mennesket, og det vil opløses forholdsvis hurtigt.

14. Livet efter døden: enkeltheder

Når man betragter forholdene i et menneskes astralliv, er der to fremtrædende faktorer der skal tages hensyn til:

- 1) Længden af den tid han tilbringer på hvert enkelt underplan,
- 2) mængden af hans bevidsthed på det.

Længden af tid er afhængig af det stof han har bygget ind i sit astrallegeme i det fysiske liv. Han vil nødvendigvis forblive på et bestemt underplan, indtil det stof der svarer til det, er forsvundet fra hans astrallegeme.

Vi har allerede set **at kvaliteten af astrallegemet**, som han under det fysiske liv har bygget sig selv, direkte er bestemt af hans lidenskaber, begær og følelser, og indirekte af hans tanker såvel som hans fysiske vaner med hensyn til mad, drikke, renlighed, selvbeherskelse osv. Et groft og tungt astrallegeme, der er resultatet af et groft og rå liv, vil forårsage at mennesket kun kan reagere på lavere astrale vibrationer; han vil efter døden opdage at han er bundet til astralplanet under den lange og langsommelige proces med opløsning af astrallegemet.

På den anden side vil et forfintet astrallegeme, der er skabt gennem et godt og renfærdigt (foredlet) liv, gøre at mennesket er ude af stand til at reagere på astralverdenens lave og grove vibrationer og kun på dets højere indflydelser; som følge heraf vil han opleve meget mindre forstyrrelse (eng: trouble= problemer) i sit post-mortem liv, og hans evolution vil gå hurtigt og let fremad.

Mængden af bevidsthed afhænger af den grad hvormed han har levedgjort og brugt stoffet fra det vedkommende underplan i sit fysiske liv.

Hvis han har givet efter for den dyriske natur i sit jordiske liv og tilladt den at fare vildt frem, og hvis den intellektuelle og åndelige side har været ignoreret eller er stivnet, da vil astral- eller begærlegemet have lang levetid efter den fysiske død.

Hvis på den anden side begæret har været under kontrol og er blevet overvundet gennem det jordiske liv, hvis det er blevet rensset og trænet i den højere naturs tjeneste, da vil der kun være ringe energi i astrallegemet, og det vil hurtigt opløses og smelte bort.

Gennemsnitsmennesket har imidlertid på ingen måde befriet sig for alle lavere begær inden han dør, og følgelig vil det tage lang tid med et mere eller mindre fuldt bevidst liv på astralplanetets forskellige underplaner at tillade de kræfter, som han har udviklet, at arbejde sig selv ud og således befri det højere ego.

Det generelle princip er, at når astrallegemet har udtømt sine tillokkelser på ét niveau, falder den største del af dets grovere partikler bort, og det befinder sig »beslægtet« med et noget højere tilværelsesstadium. Dets særlige tyngdekraft bliver så at sige formindsket, så det stadig kan hæve sig fra tættere til lettere lag, og kun holder pause når det bliver nøjagtigt afbalanceret for en tid.

At befinde sig på et givet underplan i astralverdenen betyder at man har udviklet følsomhed for de partikler i astrallegemet som hører til dette underplan. ***At have fuldkomment syn på astralplanet betyder at man har udviklet følsomhed i alle astrallegemets partikler, så at alle underplaner samtidig er synlige.***

Et menneske der har levet et rent og godt liv, og hvis stærkeste følelser og stræben har været uselviske og åndelige, vil ikke føle nogen tiltrækning ved astralplanet; han vil, hvis han lades helt alene, finde meget lidt der binder ham til det eller vækker ham til aktivitet selv under den forholdsvis korte periode han opholder sig her; Hans jordiske lidenskaber har været dæmpet gennem det fysiske liv, og hans viljestyrke har været stillet ind på højere kanaler; *derfor er der kun ringe energi i det lavere begær der skal arbejdes ud på astralplanet.* Som følge heraf vil hans ophold blive kort, og det er meget sandsynligt at han ikke vil have meget mere end en drømmende halvbevidsthed, inden han synker hen i den søvn, under hvilken hans højere principper til sidst befrier sig fra astrallegemet og træder ind i den himmelske verdens velsignede liv.

For at udtrykke det mere teknisk: I det fysiske liv har manas rensset kama som det var sammenvævet med, så at alt hvad der efter døden er tilbage af kama kun er en rest, som den tilbagedragende sjæl let kan ryste af sig.

Det er muligt at et menneske som et resultat af sine tidligere inkarnationer indeholder en hel del groft astralstof i sit astrallegeme. Selv om han har været opdraget nok så godt og har levet sit liv herefter og ikke har levedegjort dette grove stof; og skønt meget af det kunne være faldet ud og være blevet erstattet af finere materialer, kan der dog være ladet en hel del tilbage. Som følge heraf må dette menneske i nogen tid forblive på et lavt astralplans niveau, indtil det grove stof helt er faldet bort. Men da det grove stof ikke blev levedegjort i det fysiske liv, vil han kun have ringe bevidsthed og vil praktisk talt sove sig gennem denne periode af sit ophold der.

Der findes et kritisk øjeblik mellem hvert par understadier af stof is kan »opvarmes« til et punkt hvor den mindste forøgelse af varme vil forandre den til væske; vand kan opvarmes til et punkt hvor den ringeste varmeforøgelse vil forandre det til damp. Og på samme måde kan hvert under-stadium af stof bringes til et finhedspunkt hvor enhver yderligere renselse vil forandre det til det næste højere understadium. Hvis et menneske har gjort dette i hvert understadium af astrallegemets stof; så det renses til den yderste finhedsgrad, da vil den første kontakt med den opløsende kraft ryste det i dets sammenhæng og løse det fra dets oprindelige tilstand; derved frigøres han så han kan passere videre til det næste underplan. Hans passage gennem astralplanet vil på den måde være ufattelig hurtig, og han vil praktisk taget øjeblikkelig fare gennem planet til den himmelske verdens videre stadium.

Ethvert menneske skal efter døden passere gennem alle af planets underplaner på sin vej til de himmelske verdner. Men hvorvidt han er bevidst om nogen af dem eller dem ei, og i hvilken grad, vil afhænge af de omtalte faktorer.

Af disse grunde er det klart, at den mængde bevidsthed et menneske kan besidde på astralplanet, og den tid han tilbringer med sin passage til den himmelske verden, kan være inden for meget vide grænser. Der er nogle der går gennem astralplanet på kun få timer eller dage, andre bliver der i årevis, ja måske i århundreder.

Spørgsmålet om intervaller mellem de jordiske liv er kompliceret. Her er det kun

muligt ganske kort at berøre den astrale del af disse intervaller. Den studerende henvises om yderligere detaljer til »[The Inner Life](#)«, vol. II, 5. s.458-474. (backup-kopi på: leadbeater_innerLife2.pdf)

Tre faktorer må tages i betragtning:

- 1) Egoets eller sjælens klasse.
- 2) Individualiseringsmetoden.
- 3) Det foregående jordelivs længde og natur.

Almindeligvis vil et menneske som dør ung have et kortere interval end den som dør i en høj alder, men det er sandsynligt at han vil have et forholdsvis længere astralliv, fordi de fleste af de stærke følelser som arbejder sig ud i astrallivet er skabt i den tidlige del af det fysiske liv.

Man må huske på at vor almindelige tidsmåling ikke kan bruges i astralverdenen; selv i det fysiske liv kan nogle få timer i bekymring og smerte forekomme næsten uendelige, og på astralplanet forstørres denne ejendommelighed mange gange.

Et menneske på astralplanet kan kun måle tiden ved hjælp af sine følelser. Den fejlagtige tro på en evig fordømmelse er opstået af en fordrejelse af denne kendsgerning.

Vi har altså set at både 1) den tilbragte tid og 2) den erfarede mængde bevidsthed på hvert niveau af astralplanet stort set afhænger af det liv mennesket har ført i den fysiske verden. En anden meget vigtig faktor er menneskets sinds-holdning efter den fysiske død.

Det astrale liv kan bestemmes af viljen akkurat som det fysiske liv kan det. Et menneske med ringe viljestyrke eller initiativ er såvel i den astrale som i den fysiske verden et offer for de omgivelser han selv har skabt sig. Et beslutsomt menneske kan derimod altid få det bedste ud af sine omstændigheder og leve sit liv på trods af dem.

Et menneske kan derfor ikke frigøre sig for dårlige tendenser i astralverdenen, hvis han ikke udtrykkelig arbejder på det. Medmindre han gør sig virkelige anstrengelser, vil han lide under at han ikke kan tilfredsstille de krav som kun kan tilfredsstilles ved hjælp af det fysiske legeme. Men i tidens løb vil ønskerne slide sig selv op og dø, simpelt hen fordi det er umuligt at opfylde dem.

Denne proces kan imidlertid fremskyndes så snart mennesket bliver klar over nødvendigheden af at frigøre sig fra de dårlige og onde ønsker, som holder ham tilbage, og foretage den fornødne anstrengelse. Et menneske som er uvidende om den virkelige tingenes tilstand, ruger over sine ønsker, som således forlænger deres liv, og klynger sig desperat til astralstoffets grove partikler så længe han kan; de fornemmelser der er forbundet med dem synes ham nærmest til det fysiske liv som han stadig har stærk lyst til. Den rigtige fremgangsmåde for ham er naturligvis at gøre op med jordiske ønsker og begær og trække sig tilbage fra dem så hurtigt som muligt.

Selv det mindste intellektuelle kendskab til astrallivets betingelser og til de teosofiske sandheder i almindelighed, er af uvurderlig værdi for et menneske i livet efter døden.

Det er af yderste vigtighed at et menneske efter den fysiske død gør sig klart at han hele tiden skal trække sig tilbage til egoet eller sjælen, og at han som følge heraf bør gøre sig fri af sine tanker om fysiske ting og fæstner sin opmærksomhed på det åndelige liv som skal optage ham, når han med tiden går fra astralplanet ind i den mentale eller himmelske verden.

Ved at indtage denne holdning vil han i høj grad lette astrallegemets naturlige opløsning i stedet for unødigt og unyttigt at lade sig sinke på astralplanets lavere niveauer.

Mange mennesker nægter desværre at vende deres tanker opad, men klynger sig til jordiske ting med desperat hårdnakkethed. Som tiden går vil de lidt efter lidt under evolutionens normale forløb miste føling med de lavere verdener; men ved at kæmpe imod på hvert trin af vejen bereder de sig selv megen unødvendig lidelse og alvorlig forsinkelse på deres vej opad.

I denne uvidende modstand mod tingenes naturlige forløb er det fysiske legeme en slags støttepunkt for mennesket.

Ligbrænding som ødelægger forbindelsen med det fysiske plan, er derfor til stor hjælp efter døden.

Nogle få typiske eksempler på det astrale liv efter døden vil bedst kunne belyse dette livs natur og dets logiske begrundelse.

Et almindeligt farveløst menneske - hverken særlig godt eller særlig ondt - forandres

naturligvis på ingen måde ved døden, men forbliver farveløst. Følgelig vil han ikke opleve nogen særlig lidelse og ingen særlig glæde; i virkeligheden finder han måske livet noget kedeligt, fordi han ikke har dyrket nogen særlige interesser under sit fysiske liv og derfor heller ikke har nogen i astrallivet.

I sit fysiske liv har han ikke haft andet i hovedet end sladder, sport, forretning eller påklædning, og når disse ting nu er uden for rækkevidde, vil tiden naturligvis falde ham lang.

Et menneske som imidlertid har haft stærke ønsker og begær af lavere slags, som for eksempel har været drunker eller vellystning, vil få det langt værre hvad dette angår. Ikke alene vil hans krav og begær forblive hos ham (man vil huske at følelses-centrene ikke ligger i det fysiske legeme men i karna), men de vil være stærkere end nogen sinde, fordi deres fulde kraft kommer til udfoldelse i astralstoffet, og ingen af dem bliver engageret og opsuget ved igangsættelsen af de tunge, fysiske partikler.

Da et sådant menneske befinder sig i den laveste og mest fordærvede astrale tilstand, synes han ofte endnu at være tilstrækkelig nær ved det fysiske til yderligere at kunne pirre sine forrykte ønsker der nu piner ham til grænserne af vanvid.

Men da han ikke længere er i besiddelse af et fysisk legeme hvorigennem hans længsel alene kan stilles, har han ingen mulighed for at tilfredsstille sin frygtelige tørst. Derfor findes der i næsten alle religioner en tradition om skærsilden. Som ikke er noget dårligt sindbillede på de beskrevne pinagtige tilstande. En sådan tilstand kan vare temmelig længe, da den kun forsvinder ved gradvis at udmatte sig selv.

Retfærdigheden i hele denne logiske og automatiske proces er indlysende: mennesket har skabt sin tilstand ved sine egne handlinger og har bestemt den nøjagtige grad af dens kraft og varighed. Endvidere er det den eneste måde hvorpå han kan frigøres for sine laster. For hvis han skulle reinkarneres med det samme, ville han begynde sit liv nøjagtig som han afsluttede det foregående, dvs. som slave af sine lidenskaber og lyster, og muligheden for at han nogen sinde kunne blive herre over sig selv ville være stærkt reduceret. Men som tingene nu er vil han, når hans begær har slidt sig selv op, være i stand til at begynde sin næste inkarnation uden at være bebyrdet af det; og hans ego eller sjæl, der har fået så streng en lektion, vil sandsynligvis gøre sig al mulig umage for at holde sine lavere legemer, fra igen at gøre en lignende fejltagelse.

En forhærdet drunker vil somme tider være i stand til at trække et slør af æterisk stof omkring sig og således delvis materialisere sig selv. Han kan da indsnuse duften af alkohol, men han kan ikke lugte den på samme måde som vi gør. Derfor er han ivrig efter at tvinge andre ind i drikkeriets tilstand, så han delvis kan træde ind i deres fysiske legemet og besætte dem, for igennem deres legemer endnu engang at opleve smagen direkte og erfare de følelser han higer efter. (beskrivelsen her stemmer godt med det som berettes i [dette](#) bokutdraget. Rø-anm.)

Besættelse kan være permanent eller midlertidig. Som nævnt kan en død vellystning få fat i et eller andet legeme, som han ser sit snit til at stjæle, for at tilfredsstille sit grovere begær. Til andre tider kan et menneske besætte en eller anden som en beregnet hævnakt; man har beretning om et tilfælde hvor en mand besatte sin fjendes datter.

Besættelse kan bedst forhindres og modstås ved anvendelse af viljestyrke. Når den finder sted, er det næsten altid fordi ofret straks frivilligt har overgivet sig til den indtrængende indflydelse, og hans første skridt må derfor være at modsætte sig den og ikke underkaste sig. **Han bør uafbrudt bruge sindet til beslutsom modstand mod besættelsen, og han bør være helt klar over at den menneskelige vilje er stærkere end nogen som helst dårlig indflydelse.**

En sådan besættelse er selvfølgelig yderst unaturlig og i højeste grad skadelig for begge parter.

Virkingen af alt for stort tobaksforbrug er mærkbar på astrallegemet efter døden. Giften fylder astrallegemet så meget, at det stivner under dens indflydelse og er ude af stand til at arbejde rigtigt eller at bevæge sig frit. For en tid synes mennesket som lammet - ude af stand til at tale, endnu udelukket fra bevægelse og næsten fuldstændig afskåret fra højere indflydelser. Når den forgiftede del af astrallegemet slides bort, dukker han ligesom op fra denne ubehagelige tilstand.

Astrallegemet forandrer sine partikler akkurat som det fysiske legeme gør det, men der er intet der svarer til at spise og fordøje mad. De astralpartikler som falder bort bliver erstattet med andre fra den omgivende atmosfære. *De rent fysiske krav som sult og tørst,*

eksisterer ikke længere dér; men den grådiges ønske om at tilfredsstille smagsfornemmelsen og drankerens begær efter den følelse som følger med indtagelsen af alkohol - følelser som begge er astrale - vedvarer og kan som allerede sagt forårsage store lidelser, der skyldes det fysiske legemes fravær - hvorigennem de alene kunne tilfredsstilles.

Der findes mange myter og traditioner der tjener som eksempler på de beskrevne tilstande. En af dem er den om Tantalus, som led af rasende tørst og dog var dømt til at se vandet forsvinde, netop som det var ved at røre hans læber. En anden der er et typisk eksempel på ambition, er myten om Sisyfos der som straf måtte rulle en stor sten op ad en skåning, men hver gang han nåede toppen rullede den ned

igen. Stenen er symbolet på de ambitiøse planer som et sådant menneske fortsætter med at lægge - kun for at blive klar over at han ikke mere har noget fysisk legeme hvormed han kan bringe dem til udførelse. Til sidst slider han sin egoistiske ambition op; han bliver klar over at han ikke behøver at rulle denne sten op, hvorefter han lader den ligge i fred neden for skrånningen.

En anden historie er den om Tityos, en kæmpe som led den straf at være lænket til jorden, mens to gribbe hakkede i hans lever, der voksede lige så hurtigt ud som den blev spist. Den symboliserer et menneske der tortureres af gnavnende anger over de synder han begik på jorden.

Det værste et almindeligt verdensmenneske kan komme ud for efter døden er en unyttig og ubeskrivelig trættende tilværelse, tom for alle fornuftige interesser - den naturlige følge af et liv der her på jorden var spildt i vellevned (overdådighed) og overfladiskhed og med sladder. Det eneste han forlanger er ikke længere muligt for ham, for i astralverdenen kan der ikke gøres forretninger, og skønt han måske får så meget kammeratskab han kan ønske, er selskab nu noget helt andet for ham, fordi alle de forudsætninger det i reglen var baseret på i denne verden ikke længere eksisterer.

Mennesket laver således sin egen skærsild og sin egen himmel, og det er ikke steder men bevidsthedstilstande. Helvede eksisterer ikke, det er teologernes påfund. Hverken skærsild eller himmel kan nogen sinde være evige, for en begrænset årsag kan ikke frembringe et ubegrænset resultat.

Ikke desto mindre kan den værste mennesketypes tilstand efter døden måske bedst beskrives som et »helvede«, selv om det ikke varer evigt. Det sker for eksempel somme tider at en morder bliver forfulgt af sit offer og aldrig bliver i stand til at undslippe hans plagsomme nærværelse. Medmindre ofret selv er af en meget lav type, sker forfølgelsen ubevidst, og selve denne ubevidsthed synes at føje ny rædsel til den mekaniske forfølgelse.

Sådanne tilstande er ikke tilfældige, men er uundgåelige resultater af årsager der er sat i gang af hver person. Naturens lektioner er hårde, men i det lange løb er de barmhjertige, for de fører til sjælens evolution og er strengt korrigerende og gavnlige.

For de fleste mennesker er tilstanden efter døden meget lykkeligere end livet på jorden. Det første det døde menneske er bevidst om er den vidunderlige og dejlige frihed; han har intet at bekymre sig for, og der hviler ingen pligter på ham undtagen dem han vælger at pålægge sig selv.

Når man ser det fra dette synspunkt kan der være noget rigtigt i påstanden om, at folk der er fysisk i live - begravede og hæmmede som de er i deres fysiske legemer - i virkeligheden er langt mindre levende end dem der sædvanligvis betegnes som døde. Den såkaldte døde er meget mere fri, og da han er mindre hæmmet af materielle forhold, kan han arbejde langt mere effektivt og dække et større aktivitetsområde.

Et menneske der ikke har tilladt omordningen af sit astrallegeme, kan frit bevæge sig i hele den astrale verden og finder den ikke ubehagelig overfyldt, *fordi astralverdenen er meget større end den fysiske jords overflade, mens dens befolkning er noget mindre, da menneskehedens gennemsnitslevetid her er kortere end gennemsnitslevetiden i den fysiske verden.*

Foruden de døde, befinder der sig naturligvis også på astralplanet omkring en trediedel af de levende som midlertidigt har forladt det fysiske legeme under søvnen.

Selv om hele astralplanet er åbent for enhver af dets beboere som ikke har tilladt deres astrallegemes omordning, forbliver dog det store flertal nær ved jordens overflade.

Vi går videre til en højere mennesketype og betragter en som har en eller anden fornuftig

interesse, den være sig musik, litteratur, videnskab eller andet. Da det ikke er nødvendigt at tilbringe en stor del af hver dag med at »tjene til livets ophold«, er mennesket fri til at gøre nøjagtig hvad han har lyst til, hvis det kan realiseres uden fysisk stof. I astralverdenen er det muligt ikke alene at lytte til den højeste musik, men at høre langt mere af den end før, *fordi der i astralverdenen er andre og skønnere harmonier end det relativt sløve fysiske øre er i stand til at opfatte*. For kunstneren er hele den astrale verdens dejlighed åben for hans nydelse. **Et menneske kan let og hurtigt bevæge sig fra sted til sted for at se naturens vidundere, langt lettere end han nogen sinde har kunnet gøre det på det fysiske plan.** Hvis han er historiker eller videnskabsmand, står verdens biblioteker og laboratorier til hans disposition; hans forståelse af de naturlige processer vil blive langt mere tilbunds gående end nogen sinde før, fordi han nu kan se den indre såvel som den ydre virkning og mange af de årsager som han tidligere kun såsom virkningerne. I alle disse tilfælde er hans nydelse stærkt forhøjet fordi træthed ikke eksisterer.

En filantrop kan fortsætte sit godgørende værk langt mere energisk end nogen sinde før og under bedre vilkår end i den fysiske verden. ***Der er tusinder han kan hjælpe, og med større vished om at det fører til virkelig gavn.***

Efter døden er det muligt for enhver person på astralplanet at sætte sig til at studere og tilegne sig fuldstændig nye ideer. Folk kan på den måde lære om teosofi for første gang i astralverdenen. Man har beretninger om et menneske der lærte musik at kende her, skønt det dog er usædvanligt.

I almindelighed er livet på astralplanet langt mere aktivt end på det fysiske plan, da astralstof er mere vitaliseret end fysisk stof og kan formes mere plastisk. Både nydelsesmulighederne og mulighederne for fremskridt er større på astralplanet end på det fysiske plan. Men mulighederne er af en højere art, og det er nødvendigt at have en vis portion intelligens for at kunne drage fordel af dem. Et menneske som har viet hele sin tanke og energi udelukkende til materielle ting da han levede på jorden, er sandsynligvis ikke i stand til at tilpasse sig mere avancerede forhold, da hans halvt hentærede tankesind ikke vil være stærkt nok til at forstå de videre muligheder i det højere liv.

Et menneske derimod hvis liv og interesser har været af højere art, er i stand til at gøre mere godt på få år i den astrale tilværelse end han nogen sinde kunne have gjort i et langt fysisk liv.

Astrale glæder, der er så langt større end glæderne i den fysiske verden, indebærer imidlertid den fare at folk vænner sig til dem i stedet for at søge vejen frem. Men selv astrallivets glæder er ikke en alvorlig fare for dem som har fattet blot en smule af det højere. Efter døden burde et menneske prøve på at passere igennem astralniveauerne så hurtigt som muligt, men hele tiden med omtanke idet han ikke giver mere efter for deres forfinede glæder end han gjorde med de fysiske.

Ethvert udviklet menneske er på alle måder lige så aktivt under astrallivet efter døden som i sit fysiske liv; han kan hjælpe eller hindre sin egen og andres fremgang lige så meget efter døden som før, og som følge deraf skaber han hele tiden karma af største betydning.

I virkeligheden er bevidstheden hos et menneske der lever helt i astralverdenen langt mere determineret end den har været under hans søvns astralliv, og han er tilsvarende bedre i stand til at tænke og handle med beslutsomhed, således at hans muligheder for at skabe god eller dårlig karma er større.

Generelt kan det siges, at et menneske skaber karma overalt hvor hans bevidsthed er udviklet, eller hvor han kan handle eller vælge. De handlinger der udføres på astralplanet bærer karmisk frugt i det næste jordiske liv.

Når et menneske på det laveste astrale underplan har andre ting der optager hans opmærksomhed, bekymrer han sig kun lidt om hvad der sker i den fysiske verden - undtagen når han hjem søger dårlige steder.

På det næste underplan, det sjette, findes der mennesker som mens de var i live, hovedsagelig koncentrerede deres begær og tanker om rent, verdslige sager. Følgelig svæver de endnu omkring de personer og steder, som de var nærmest forbundet med mens de var på jorden, og kan være vidende om mange ting i forbindelse hermed. De ser imidlertid aldrig det fysiske stof - men altid den astrale genpart af det.

Et teater fuldt af mennesker har for eksempel således sin genpart som er synlig for astrale væsener. De er imidlertid ikke i stand til at se skuespillerne som vi ser dem - deres kostumer eller ansigtstræk - og deres følelser som ikke er virkelige, men fingerede gør ikke indtryk på astralplanet.

De som befinder sig på sjette underplan, som findes på dens overflade, er omgivet af fysiske bjerges, træers, søers, osv. -astrale genparter.

På de to næste underplaner, det femte og det fjerde, er det også muligt at have bevidsthed om fysiske anliggender, skønt stadig i formindsket grad.

På de næste to underplaner, det tredje og det andet, kan der kun opnås kontakt med det fysiske plan gennem en særlig anstrengelse ved at kommunikere via et medium.

Fra det højeste, det første underplan, er kommunikation gennem et medium uhyre vanskelig.

De der lever på de højere underplaner fremstiller sædvanligvis selv de scenerier de ønsker. **I én del af astralverdenen omgiver mennesker sig på denne måde med landskaber de selv skaber; andre lever i landskaber som er blevet skabt af andre.** (116. kapitel vil der blive givet en beskrivelse af de forskellige niveauer eller underplaner.)

I nogle tilfælde konstruerer mennesker selv de spøgelsesagtige scener der er beskrevet i deres forskellige religiøse skrifter, idet de laver klodsede forsøg med juveler der vokser på træer, søer af glas blandet med ild, skabninger med øjne indeni og guddomme med hundrede hoveder og arme.

På det sted spiritisterne kalder **Sommerlandet**, er folk af samme race og samme religion tilbøjelige til at holde sammen, som de gjorde det i det jordiske liv, så der findes et netværk af sommerlande over de lande, hvortil de mennesker hørte som har skabt dem og dannet menigheder. Men de er lige så forskellige fra hinanden som de tilsvarende menigheder er på jorden. Dette skyldes ikke alene den naturlige affinitet, men også den kendsgerning at sprogets hindringer stadig eksisterer på astralplanet.

Dette princip holder i almindelighed stik på astralplanet. Man har således opdaget at de kommunikerende væsener ved spiritistiske seancer for eksempel på Ceylon, var buddhister, og at de hinsides dødens tærskel havde fundet deres religiøse forudfattede meninger bekræftet, nøjagtig som medlemmerne af forskellige kristne sekter havde fundet deres i Europa. Mennesker finder på det astrale plan ikke alene deres egne tankeformer, men også dem der er lavet af andre - og disse er i visse tilfælde et produkt af generationers tankemasse fra tusinder mennesker der alle følger samme linier.

Det er ikke ualmindeligt at forældre prøver at overføre deres ønsker på deres børn, for eksempel med hensyn til et eller andet specielt ægteskab som de har sat sig i hovedet. En sådan indflydelse er lumsk, da et almindeligt menneske vil opfatte det stadige pres på ham som sit eget underbevidste ønske.

I mange tilfælde har de døde udnævnt sig selv til skytsengle for de levende; mødre beskytter ofte deres børn, ægtemænd deres enker og så videre i mange år.

I andre tilfælde kan en afdød skribent eller komponist overføre sine ideer på en digter eller komponist i den fysiske verden, så mange bøger som den levende får æren for, i virkeligheden er den afdødes værk. Den person som skriver værket kan enten være bevidst om denne indflydelse eller helt uvidende om den.

En læge der dør fortsætter ofte efter døden med at have interesse for sine patienter, idet han bestræber sig på at kurere dem fra den anden side eller foreslår sin efterfølger behandlingsmetoder, som han med sine nyligt erhvervede astrale evner kan se vil være nyttige.

Mens de fleste almindelige gode mennesker, som dør en naturlig død og gennemløber alle de lavere stadier, sandsynligvis slet ikke vil være bevidst om noget fysisk liv før de vågner til astral bevidsthed, vil dog nogle af dem kunne trækkes tilbage til kontakt med den fysiske verden, hvis der hersker stor angst hos de personer de har efterladt sig.

Slægtninges og venners sorg kan ofte tiltrække opmærksomheden hos en der er kommet til astralplanet, og den er tilbøjelig til at trække ham ned til berøring med jordisk liv igen. Denne nedadvendte tendens vokser ved brugen, og mennesket vil sandsynligvis bruge sin vilje til at

holde sig i kontakt med den fysiske verden. For en tid vil hans evne til at se jordiske ting forøges; men pludselig vil den formindskes, og da vil han rimeligvis lide mentalt, efterhånden som han føler sin evne svinde.

I mange tilfælde skaber mennesker i det fysiske liv ikke alene en umådelig mængde unødvendig smerte hos sig selv, men de skader ofte alvorligt dem de sørger over med deres stærke og ukontrollerede sorg.

Under hele astrallivets periode, den være sig lang eller kort, er mennesket inden for jordisk indflydelses rækkevidde. I de tilfælde der netop er nævnt, sender jordiske venners lidenskabelige sorg og ønsker vibrationer til det afdøde menneskes astrallegeme, og når derved hans sind eller lavere manas.

(kama-manas= begjærsinnet. Jf. The Secret Doctrine, ble jeget kalt sjel, og ånd (forstått som utviklingsområde) og betegnet da de høyere psykiske nivåene, som ovenifra og ned kalles atma, buddhi og manas. Jf. wikipedia)

Når han således vækkes af sin drømmende tilstand til levende erindring om jordisk liv, kan han stræbe efter at kommunikere med sine jordiske venner, muligvis gennem et medium.

En sådan opvågning er ofte ledsaget af megen lidelse, og I hvert tilfælde bliver egoets eller sjælens naturlige tilbagetrekingsproces forsinket.

Den okkulte lære råder ikke et øjeblik til at man glemmer den afdøde; den peger tvært imod på at kærlig erindring om den døde er en kraft som rigtig anvendt kan hjælpe ham gennem dette mellemliggende stadium og kan være af virkelig værdi for ham, hvorimod sorg ikke alene er unyttig men også skadelig. Det er med et fint instinkt for virkelighed at hinduismen foreskriver sine shradda-ceremonier og den katolske kirke sine bønner for de afdøde.

Bønnerne med deres ledsagende ceremonier, skaber elementaler som slår imod kamaloka-væsenets astrallegeme, fremskynder dets opløsning og derved sætter ham i drift mod den himmelske verden.

Når der for eksempel læses messe med den bestemte intention at hjælpe den afdøde, vil denne utvivlsomt få gavn af kraftnedstrømningen; den stærke tanke på ham tiltrækker uundgåeligt hans opmærksomhed, og når han drages til kirken tager han del i ceremonien og nyder en stor del af dens resultater. Selv om han endnu skulle være bevidstløs, leder præstens vilje og bøn kraftstrømmen direkte mod den person det drejer sig om.

Selv en almindelig alvorlig bøn eller et ønske om det gode, for den afdøde - skønt den rimeligvis vil være vag og derfor mindre virksom end en mere bestemt tanke - har dog altid frembragt en virkning hvis betydning det er vanskeligt at overdrive. Europa ved kun lidt om hvor meget det skylder disse store religiøse ordener, som vier deres dag og nat til fortsat bøn for de troende afdøde.

15. Livet efter døden særlige tilfælde

Der er praktisk talt ingen forskel på et mediums og en almindelig persons bevidsthed efter døden, undtagen at mediet, der sandsynligvis er mere velkendt med astralstof, vil føle sig mere hjemme i sine nye omgivelser. **At være mediumistisk betyder at have et fysisk legeme der på visse måder er mere følsomt end de fleste andre menneskers; følgelig eksisterer denne forskel ikke længere når det fysiske legeme er faldet bort.**

En pludselig død ved for eksempel et ulykkestilfælde behøver ikke nødvendigvis at påvirke astrallivet til det værre. Men for de fleste mennesker er en mere naturlig død at foretrække, fordi den ældres langsomme forringelse eller en langvarig sygdoms hærgen næsten altid er ledsaget af en betydelig løsnen eller opbrydning af astralpartiklerne, således at mennesket, når han genvinder bevidstheden på astralplanet, opdager at noget af hans arbejde til en vis grad allerede er gjort for ham.

Når et jordisk liv pludselig forkortes ved en ulykke eller et selvmord, brydes ikke så let båndet mellem kama (begæret) og prana (vitaliteten), og astrallegemet bliver derfor stærkt levendegjort.

Tilbagetrækningen af principperne fra deres fysiske indpakning ved en pludselig død af en eller anden slags, er meget rammende blevet sammenlignet med dette at skulle pille sten ud

af en umoden frugt. En stor del af det groveste astralstof klynger sig stadig til personligheden som følgelig må holdes på det syvende eller laveste astralplan.

Den mentale skræk og forstyrrelse der somme tider ledsager en pludselig død, er naturligvis en meget ugunstig forberedelse til astrallivet. ***I visse sjældne tilfælde kan skrækken og ophidselsen vare ved i nogen tid efter døden.***

Ofrene for dødsstraf udgør - foruden den skade der er sket dem ved pludselig at rykke astrallegemet ud af det fysiske - et særlig farligt element i astralverdenen, fordi de pulserer med følelser bestående af had, lidenskab, hævn og så videre. Så skadelig en morder end måtte være for samfundet i sit fysiske legeme, er han dog endnu mere farlig når han pludselig udstødes af dette legeme; og mens samfundet kan beskyttes mod mordere i fysisk legeme, er det for øjeblikket forsvarsløst mod mordere der pludselig projiceres ind på astralplanet i deres lidenskabers fulde brand.

Sådanne mordere kan godt handle som anstiftere til nye mord. Det er velkendt at mord af en særlig type gentages gang på gang i det samme samfund.

En selvmorders situation kompliceres yderligere ved den kendsgerning at hans ubesindige handling i høj grad har formindsket det højere egos magt til at trække sin lavere del ind i sig selv, og derfor har udsat ham for andre og større farer. Ikke desto mindre må man huske på, som det allerede er sagt, at skylden ved selvmord er meget forskellig i forhold til omstændighederne; den varierer fra Sokrates' moralsk uangribelige handling, gennem alle grader - ned til et ulykkeligt menneske, som begår selvmord for at slippe for sine egne forbrydelsers fysiske resultater, og naturligvis varierer stillingen efter døden i forhold dertil.

Selvmordets karmiske konsekvenser er som regel betydningsfulde: de er sikre på at påvirke det næste liv og rimeligvis flere liv end det ene. ***Det er en forbrydelse mod naturen at gribe ind i den fastsatte og foreskrevne periode for et fysisk liv.*** For alle mennesker har en fastsat livsperiode der er bestemt ved et kompliceret net af tidligere årsager - dvs. af karma, og den fastsatte tid skal være udløbet før personlighedens opløsning.

Sindets holdning i dødstimen bestemmer personens efterfølgende situation. Der er altså stor forskel på den der nedlægger sit liv af altruistiske grunde, og den som frivilligt nedlægger sit liv af selviske motiver, såsom frygt osv.

Rene og åndelighedsindede mennesker som bliver ofre for ulykker osv., sover heldigvis deres livsperiode ud. I andre tilfælde forbliver de bevidste - ofte indviklet for en tid i de sidste scener af deres jordiske liv, og holdt i det område de er forbundet med ved det yderste lag af deres astrallegeme. Deres normale kamaloka-liv begynder ikke før det jordiske livs naturlige tråd er udspundet, og de er levende bevidste om deres astrale og fysiske omgivelser.

Man må derfor ikke for et øjeblik tro, at astrallivets mange fortrin frem for det fysiske derfor retfærdiggør et menneskes selvmord eller selvvalgte død. ***Mennesker er inkarneret i fysiske legemer med et formål som kun kan opnås i den fysiske verden. Der er lektier som skal læres her og ikke kan læres andre steder. Og jo hurtigere vi lærer dem, jo hurtigere bliver vi fri for nødvendigheden af at skulle vende tilbage til det lavere og mere begrænsede liv.*** Egoet eller sjælen har meget besvær med at inkarnere i et fysisk legeme og også med at leve gennem den tidlige barndoms besværlige periode, under hvilken han gradvis og med mange anstrengelser vinder en vis kontrol over sine nye legemer, og derfor bør hans anstrengelse ikke spildes på tåbelig vis. I denne henseende er den naturlige selvopholdelsesdrift noget der skal adlydes, da det er et menneskes pligt at gøre det mest mulige ud af sit jordiske liv, og at beholde det så længe omstændighederne tillader det.

Hvis et menneske som har ført et lavt, brutalt, egoistisk og sanseligt liv pludselig bliver dræbt, vil han være fuldt bevidst på det syvende astrale underplan og er tilbøjelig til at udvikle sig til et frygteligt ondt væsen. Opflammet af vellyst som han ikke længere kan tilfredsstille, kan han stræbe efter at mætte sine lidenskaber gennem et medium eller en eller anden følsom person som han kan besætte. ***Sådanne væsener føler en djævelsk glæde ved at bruge alle slags bedrag for at lede andre ind i de samme udsejler som de selv hengav sig til.*** Fra denne slags og fra de vitaliserede skall'er (no;hylstere) (som vi skal høre om senere) kommer fristerne - den kirkelige litteraturs djævel.

Det følgende er A. Besants stærke ord fra hendes bog »[Death and After](#)« om ofrene for en pludselig død, som enten begik selvmord eller dræbtes ved en ulykke, og som var fordærvede

og grove personer: » Som ulykkelige skygger vandrer de omkring hvis de er syndige og sanselige... indtil deres dødstime kommer. Afbrudt i deres jordiske lidenskabers brændende lue som binder dem til velkendte scener, fristes de til at benytte lejligheden når medier tilbyder at tilfredsstille dem som mellemmand. De er middelalderens pishachaer, incubier og succubæer: tørstens, grådighedens, vellystens og gerrighedens dæmoner; de er elementarer med forstærket list, ondskab og grusomhed; de ansporer deres ofre til afskyelige forbrydelser og holder gilde under deres udøvelse!«

Soldater der bliver dræbt i kamp kommer ikke altid ind under denne kategori, fordi de tror deres sag er retfærdig, hvad enten den krig de udkæmper objektivt set er retfærdig eller uretfærdig. For dem er det pligtens kald, og de ofrer villig og uselvsk deres liv. Til trods for krigens rædsler kan de ikke desto mindre netop derfor være en vigtig faktor i revolutionen på et vist niveau. Der er derfor en skygge af sandhed i de fanatiske muhamedaneres tro på, at et menneske som dør kæmpende for troen går direkte til et godt liv i den næste verden.

Hvor det gælder børn der dør unge, er det ikke sandsynligt at de har udviklet megen affinitet med de laveste underafdelinger i den astrale verden, og det er en erfaring at de sjældent er at finde på disse steder.

Nogle mennesker klynger sig så desperat til en materiel tilværelse, at deres astrallegeme ved døden ikke helt igennem kan skilles fra det æteriske, og som følge deraf vågner de endnu omgivet af æterisk stof. Sådanne personer er i en højst ulykkelig tilstand: de er lukket ude fra astralverdenen af den æteriske skal som omgiver dem, og samtidig er de naturligvis er lukket ude fra almindeligt fysisk liv fordi de ikke har nogen fysiske sansorganer.

Resultatet er at de driver omkring, ensomme, stumme og bange og ude af stand til at kommunikere med væsener på nogen af planerne. De kan ikke forstå at hvis de blot ville slippe deres afsindige greb om det fysiske stof, ville de efter nogle få øjeblikkes bevidstløshed komme ind i astralplanets almindelige liv. Men de klynger sig til deres grå verden med deres ynkelige halvbevidsthed hellere end de vil synke ned i **det de tror** er fuldstændig udslettelse eller det helvede de har lært at tro på.

I tidens løb slides den æteriske skal bort, og naturens almindelige forløb gør sig atter gældende til trods for deres kampe. Somme tider giver de dumdrigt og i ren og skær desperation slip på sig selv, idet de foretrækker tilintetgørelsen frem for deres nuværende tilværelse - for så at opleve et overvældende og overraskende dejligt resultat.

I nogle få tilfælde kan et andet astralt væsen være i stand til at hjælpe dem ved at overtale dem til at slippe deres tag i det de tror er liv, og sådan slipper de fri. I andre tilfælde kan de være så uheldige at de opdager et middel til at genoplive en vis kontakt med fysisk liv gennem et medium, skønt mediets »kontrolånd« som regel meget hurtigt forbyder dem adgang.

”Kontrolånden” har ret i denne handling, fordi sådanne væsener, der i deres nød og skræk er ganske samvittighedsløse, vil besætte, ja endog gøre et medium vanvittig, da de nemlig kæmper som en druknende for sit liv. De har kun held med sig hvis mediets ego eller sjæl har svækket sit greb om sine legemer ved at være eftergivende over for uønskede tanker og lidenskaber.

Somme tider kan et væsen være i stand til at gribe fat i et spædbarns legeme og fortrænge den svage personlighed der var bestemt til det, og somme tider kan det gå så vidt som at besætte et dyrelegeme; det sker hvor det fragment af gruppesjælen, som i et dyr står i stedet for et ego, har et greb om legemet der er mindre stærkt end et egos. Denne besættelse kan være hel eller delvis. Det besættende væsen kommer således endnu engang i berøring med det fysiske plan, ser gennem dyrets øjne og føler enhver smerte der påføres dyret - *så vidt det angår hans egen bevidsthed er han i virkeligheden foreløbig dyret.*

Et menneske der således infiltrerer sig med et dyr, kan ikke med det samme og af egen vilje opgave dyrets legeme; det kan kun ske lidt efter lidt og efter anstrengelser der rimeligvis strækker sig over mange dage. Som regel sættes han først fri ved dyrets død, og selv da forbliver der en astral sammenfiltrering der skal rystes af. Efter dyrets død prøver en sådan sjæl somme tider på at besætte et andet medlem af den samme hjord, eller måske en anden skabning som han i sin desperation kan få fat i. De dyr der almindeligvis bliver besat, synes at være de mindst udviklede - køer, får og svin. Sjælefragmentet hos mere intelligente dyr som hunde, katte og heste synes ikke at kunne fortrænges så let, skønt det virkelig lejlighedsvis hænder.

Alle besættelser - både af menneske- eller dyrelegemer -er noget ondt og er en hindring for den besættende sjæl, da de midlertidigt styrker hans greb om det materielle og således sinker hans naturlige fremgang i astrallivet, foruden at skabe uønskede karmiske bånd.

Hvor det drejer sig om et menneske som ved pervers vellyst eller på anden måde skaber et stærkt bånd til hvilken som helst type dyr, udviser hans astrallegeme dyriske ejendommeligheder og kan i udseende ligne det dyr hvis egenskaber blev oplivet under det jordiske liv. I ekstreme tilfælde kan et menneske bindes til dyrets astrallegeme og på denne måde lækkes som en fange til dyrets fysiske krop. Mennesket er bevidst i astralverdenen, i besiddelse af sine menneskelige evner, men kan ikke kontrollere dyrekroppen eller udtrykke sig igennem denne på det fysiske plan. Dyreorganismen tjener mere som et fængsel snarere end som et legeme, og dyresjælen er endvidere ikke fordrevet, men fortsætter med at være den rigtige beboer af sin krop.

Tilfælde af denne art forklarer i det mindste delvis den tro man ofte finder i orientalske lande, nemlig at et menneske under visse omstændigheder reinkarneres i en dyrekrop. En lignende skæbne kan overgå et menneske der vender tilbage astralplanet på sin vej til genfødsel; det er beskrevet i 24. kapitel om Genfødsel.

Den slags mennesker som konsekvent holdes bundet til af angst, betegnes ofte som jordbundne; som Sct.Martin udtrykker det er sådanne mennesker »forblivere« og ikke »genkomne«, og de er ude af stand til helt at løsrive sig fra fysisk stof, indtil en eller anden opgave, som de har særlig interesse for, har nedfældet sig i bevidstheden.

Vi har allerede set at det egentlige menneske efter den fysiske død stadig trækker sig tilbage fra sine ydre legemer, og at især manas - eller sindet - bestræber sig på at vikle sig ud af kama - begæret. I visse sjældne tilfælde kan personligheden, eller det lavere menneske, være så stærkt under kamas kontrol, at den lavere manas er fuldstændig trælbundet og ude afstand til at frigøre sig selv. Båndet mellem det lavere og det højere mentale - »sølvtråden der binder det til sin Mester« - brister da. I okkultismen kalder man dette »tabet af sjælen«. Det er tabet af det personlige selv som har skilt sig fra sine forældre, det højere ego eller sjælen, og således dømt sig selv til at gå til grunde.

I sådanne tilfælde bliver den lavere kvadrat revet bort fra triaden, selv under det jordiske liv, det vil sige at de lavere principper, hvor lavere manas står øverst, bliver revet løs fra de højere principper: atma, buddhi og højere manas. Mennesket er revet itu, dyret er brudt ud og er gået frem uden tøjler medbringende genspejlinger fra det manasiske lys, som skulle have været dets leder gennem livet. Det skyldes denne skabnings besiddelse af sind at den er farligere end et uudviklet dyr. Skønt den er menneskelig af skikkelse er den dyrisk af natur uden sans for sandhed, kærlighed eller retfærdighed.

Efter den fysiske død er et sådant astrallegeme, et væsen med en frygtelig magt, og det er enestående ved at det under visse sjældne omstændigheder kan reinkarnere i menneskers verden. Uden andre instinkter end dyrets drives det kun af lidenskab, aldrig af følelse, med en snuhed som intet dyr kan komme på højde med og med en velovervejede ondskab; det bevæger sig med forbilledlig nedrigheid og er en naturlig fjende af alle normale menneskelige væsener. Et væsen af denne slags - som kaldes en elementar - synker lavere efter hver følgende inkarnation, indtil det går til grunde efterhånden som den onde kraft slider sig selv op, fordi det er afskåret fra livets kilde. Det smuldrer bort og således går en særskilt eksistens tabt.

Fra egoets eller sjælens synspunkt har der ikke været nogen høst af nyttige erfaringer fra denne personlighed; »strålen« har intet bragt tilbage; det lavere liv er blevet et helt og fuldstændigt nederlag.

Ordet elementar er blevet anvendt af forskellige skribenter i mange forskellige betydninger, men det var at ønske at det begrænses til det væsen der er beskrevet ovenfor.

Astralplanet

Dette kapitel vil blive begrænset til en beskrivelse af astralplanets eller astralverdenens natur, udseende, ejendommeligheder osv., så langt det indviklede emne tillader det. Et senere kapitel vil blive viet til en opregning og beskrivelse af de væsener der lever i astralverdenen.

Den intelligente læser vil være klar over hvor vanskeligt det er at give en passende beskrivelse af astralverdenen i fysisk sprog. Man har sammenlignet opgaven med en opdagelsesrejsendes forsøg på at give en fuld beretning om en ukendt tropisk skov han netop er rejst igennem. Vanskelighederne ved at beskrive astralverdenen kompliceres yderligere af to faktorer:

1) vanskeligheden ved at overføre erkendelsen af det der er blevet set på det astrale, til det fysiske plan;

2) det fysiske sprogs utilstrækkelighed til at kunne udtrykke meget af det der skal berettes.

En af de største ejendommeligheder ved astralverdenen er at den er fuld af skygger; vi finder ikke alene tankeformer der består af elementalessens og er levendegjort af en tanke, men en hel del elementalessens hvorfra der hele tiden dukker op og hvori de igen forsvinder. Elementalessens eksisterer i hundredevis af varianter på hvert underplan, som om luften var synlig og i konstant bølgende bevægelse, med skiftende farver som perlemor. Tankestrømme går bestandig gennem dette dirrende astralstof; stærke tanker er som udholdende væsener og virker i lang tid, svage ikklæder elementalessens og bølger ud igen.

Vi har allerede set at astralstof eksisterer i syv finhedsgrader svarer til det fysiske stofs syv grader: fast, flydende, luftagtigt osv. Hver af disse syv stofgrader er grundlaget for astralplanets syv niveauer eller underplaner som de også kaldes.

Det er blevet almindeligt at tale om disse syv niveauer som om de var ordnet det ene over det andet, det tætteste i bunden og det fineste øverst; og i mange diagrammer er de tegnet på denne måde. Der er noget sandt i denne måde at præsentere dem på, men det er ikke hele sandheden.

Vi har i den fysiske verden en god analogi til forholdet mellem de astrale underplaner. Væske gennemtrænger i betydelig grad det faste; vand findes for eksempel i jorden. Luftarter gennemtrænger væske (vand indeholder som regel temmelig meget luft) og så videre. Ikke desto mindre er det i det væsentlige rigtigt at hovedmassen af det flydende stof på jorden ligger i have og søer oven på den faste jord. På lignende måde hviler størsteparten af luftagtigt stof over vandets overflade og når meget længere ud i rummet end både det faste eller det flydende.

På samme måde er det med astralstof. *Langt den tætteste sammenhobning af astralstof ligger inden for den fysiske sfæres grænser.* I denne forbindelse bør det bemærkes at astralstof adlyder de samme love som fysisk stof og drages mod jordens centrum.

Det syvende eller laveste astrale underplan trænger et godt stykke ned i jorden, så de væsener der lever på det, befinder sig virkelig under jordskorpen.

Det sjette underplan falder delvis sammen med jordens overflade.

Det tredje underplan, som spiritisterne kalder »sommer-landet«, strækker sig mange kilometer op i atmosfæren.

Astralverdenens ydre grænse strækker sig helt til midtervejen til månens bane, så at jordens og månens astralverdener berører hinanden når månen er tættest ved jorden, men ikke når den er længst fra jorden. (NB Jorden og månen er ca. 356000 km fra hinanden). Herfra stammer navnet grækerne gav astralplanet: »undermåneverdenen«.

De syv underafdelinger falder naturligt i tre grupper:

- a) den syvende og laveste;
- b) den sjette, femte og fjerde; og
- c) den tredje, anden og første.

Forskellen mellem en gruppes "medlemmer" og en andens, kan sammenlignes med to faste former, for eksempel stål og sand. Forskellen **mellem** grupperne kan sammenlignes med

forskellen mellem fast og flydende form.

7. underplan har den fysiske verden som sin baggrund, skønt den kun ser ud som et forvrænget billede af den, *fordi alt hvad der er lyst og godt og smukt synes at være usynligt*. For tusind år siden har skriveren Ani på en ægyptisk papyrus beskrevet det således: »*Hvad er det for et sted jeg er kommet til? Det har intet vand, ingen luft; det er dybt og bundløst, det er sort som den mørkeste nat, og mennesker vandrer hjælpeløse omkring; her kan intet menneske leve med fred i sit hjerte.*«

For det ulykkelige væsen på dette niveau er det virkelig sandt at »hele jorden er fuld af mørke og grusom beboelse, men det er et mørke der udstråler fra hans eget indre og forårsager at hans tilværelse hengår i en ond og rædselsfuld evig nat. *Det er et meget reelt helvede, skønt det ligesom andre helveder fuldstændig er menneskets egen skabelse.*

De fleste studerende finder at det er et yderst ubehageligt hverv at undersøge denne afdeling, for der synes at herske en stemning af fortættet grov materialisme som er ubeskrivelig modbydelig for det friggjorte astrallegeme, og man har en fornemmelse af at skulle skubbe sig vej gennem en eller anden mørk tykflydende væske, mens beboerne og de vibrationer man møder her som regel også er yderst ubehagelige.

Et almindeligt anstændigt menneske vil sandsynligvis have meget lidt der fængsler ham på det syvende underplan; de eneste mennesker der normalt vågner til bevidsthed på dette underplan er dem hvis begær er grove og brutale - drankere, vellystninge, voldsforbrydere og deslige.

Underplanerne 6, 5 og 4 har som deres baggrund den fysiske verden vi kender. **Livet på nr 6 er ligesom et almindeligt fysisk liv minus det fysiske legemes fornødenheder.** Nr 5 og 4 er mindre materialistiske og mere tilbagetrukne fra den lavere verden og dens interesser.

Ligesom det er tilfældet med det fysiske, er det tætteste astral-stof alt for tæt til astrallivets almindelige former, men astralverdenen har sine egne andre former som er helt ukendte for de studerende.

På 5. og 4. underplan synes rent jordiske ideassociationer at blive mindre og mindre vigtige, og folk dér er mere og mere tilbøjelige til at danne deres omgivelser i overensstemmelse med de mere vedvarende af deres tanker.

Underplanerne 3, 2 og 1 giver, skønt de optager samme rum, indtryk af at være endnu fjernere fra den fysiske verden og tilsvarende mindre materielle. På disse niveauer taber væsenerne synet af jorden og dens anliggender; de er som regel helt selvoptagne og skaber i stor udstrækning deres egne omgivelser, skønt disse er tilstrækkelig objektive til at kunne fattes af andre væsener.

De ved kun lidt om planets realiteter, men lever i stedet i deres egne indbildte byer, som de delvis skaber helt ved egne tanker, dels arver og føjer lidt til i de strukturer som skabtes af deres forgængere.

Her findes de røde indianeres lykkelige jagtmarker, nordboernes Valhalla, muhamedanernes huri-fyldte paradis (huri = de strålende øjne hos de kvindelige væsener der befolker dette paradis), de kristnes gyldne og juvelbesatte Ny Jerusalem og de materialistiske reformatorers himmel der er fyldt med forelæsningsale. Her findes også spiritisternes Sommerland med huse, skoler, byer osv. Selv om det er reelt nok, er det for et klarere blik dog somme tider ynkeligt uligt det som de henrykte skabere antog det for at være. Ikke desto mindre er mange af skabelserne af virkelig men midlertidig skønhed, og en gæst som ikke har kendt noget højere, kan vandre tilfreds mellem det skabte naturlige sceneri som i alle tilfælde er langt bedre end noget i den fysiske verden. Eller han kan naturligvis foretrække at skabe sit eget sceneri som passer til hans egne ideer.

Det andet underplan er især beboet af den selviske og uåndelige gudsdyrker. Her bærer han sin gyldne krone og tilbeder sin egen materielle forestilling om sit lands og tids særlige guddom.

Det første underplan er især indrettet til dem, som gennem deres jordiske liv har viet sig til materialistiske men intellektuelle opgaver, og som har fuldført dem - ikke til gavn for deres

medmennesker, men af egoistiske ambitiøse motiver, eller simpelt hen af intellektualistiske grunde. Sådanne personer kan forblive på dette underplan i mange år, lykkelige ved at arbejde med deres problemer, men uden at gøre godt mod nogen, og de gør kun ringe fremgang på deres vej mod den himmelske verden.

På dette underplan bygger mennesker ikke indbildte verdener som man gør det på de lavere niveauer. Tænkere og videnskabsmænd bruger ofte næsten alle astralplanets kræfter til deres studier, for de er i stand til at stige omtrent helt ned til det fysiske plan ad visse begrænsede veje. På den måde kan de slå ned på den astrale genpart af en fysisk bog og derfra hente den information de ønsker. De kan hurtigt berøre en forfatters tankesind og indgive ham deres ideer samt modtage hans til gengæld. Somme tider forsinker de alvorligt deres afgang til den himmelske verden med den begærlighed hvormed de forfølger visse studier og eksperimenter på astralplanet.

Skønt vi taler om astralplanet som noget fast, er det aldrig virkeligt men **kun relativt fast**. En af grundene til at de middelalderlige alkymister symboliserede astralstof med vand, var at det er flydende og omskifteligt. *Partiklerne i det tætteste astralstof er mere adskilte fra hinanden i forhold til deres størrelse end selv luftagtige partikler*. Derfor er det lettere for to af de tætteste astrallegemer at gå gennem hinanden, end det ville være for den tyndeste gas at spredes i luften.

Folk på astralplanet kan hele tiden gå igennem hinanden og gennem faste astrale genstande. Det bliver aldrig det samme som vi forstår ved en kollision, og under almindelige omstændigheder kan to legemer der trænger gennem hinanden end ikke mærke det. Hvis denne trængen ind i hinanden varer et stykke tid, som når to personer sidder side om side i en kirke eller et teater, kan der skabes en betydelig virkning.

(kommentar- her om dette tema sier Rampa noe annerledes – utdrag ”Mennesket har mange legemer. Her (i dette materiale) interesserer vi os kun for det fysiske og det næste trin: det astrale. Vi kan gå gennem mure og falde gennem gulve. Vi kan gøre det, men vi kan kun gå gennem gulve og mure af en vis tykkelse. På det astrale plan er denne hverdagsagtige ting ingen hindring for vor passage. Døre vil ikke kunne holde os inde eller ude. *Men i den astrale verden er der også døre og vægge, der for oss i astraltilstanden er så massive og modstandsdygtige, som døre og vægge på denne jord er det for det fysiske legeme*”. [Link](#))

Hvis et menneske tænker på et bjerg som en hindring, kan han ikke gå igennem det. At lære at det ikke er en hindring er netop målet for en del af det der kaldes »jordens prøve«.

En eksplosion på astralplanet kan imidlertid være lige så katastrofal som en dynamitekspllosion på det fysiske plan men astralfragmenterne vil hurtigt samle sig igen. Derfor kan der ikke ske ulykker på astralplanet i vor betydning af ordet, fordi det flydende astrallegeme -ikke kan ødelægges eller skades varigt som det fysiske kan.

En ren astral genstand kan flyttes ved hjælp af en astral (person) hvis man ønsker det, men ikke en fysisk genstands astrale genpart. Hvis man vil flytte en astral genpart er det nødvendigt at materialisere en hånd og flytte den fysiske genstand; **så vil den astrale genpart naturligvis følge med**. Den astrale genpart er der fordi den fysiske genpart er der, ligesom duften af en rose fylder et rum fordi rosen er der. Man kunne ikke flytte en fysisk genstand ved at flytte den astrale genpart, mere end man kan flytte rosen ved at flytte dens duft.

På det astrale plan berører man ikke overfladen af noget som helst, så man føler det hårdt eller blødt, ujævnt eller glat, varmt eller koldt. Men ved at berøre den substans der gennemtrænger den, vil man kunne mærke en anden vibrations hastighed, som naturligvis kan være behagelig eller ubehagelig, opløftende eller deprimerende.

Hvis man står på jorden, trænger en del af ens astrallegeme gennem jorden under ens fødder, men astrallegemet vil ikke mærke noget til den kendsgerning ved noget som helst der svarer til følelsen af hårdhed eller ved forskel i bevægelseskraften.

Hvis man på astralplanet skal over en afgrund, har man ingen fornemmelse af at springe, man flyder simpelt hen over den.

Skønt lyset på alle planer kommer fra solen, er den virkning som den skaber på astralplanet dog helt anderledes end på det fysiske plan. I astralverdenen sker der en spredning af lysstyrken, som ikke synes at komme fra noget specielt sted. Alt astralstof er

selvlysende, skønt et astrallegeme ikke ligner en malet sfære, men snarere en sfære af levende ild. Der er aldrig mørkt i astralverdenen. Når en fysisk sky går foran solen, gør det ikke nogen som helst forskel på astralplanet, og naturligvis gør den skygge på jorden som vi kalder nat, det heller ikke. Da astrallegemer er gennemsigtige, kaster de ingen skygger.

Atmosfæriske og klimatiske forhold gør praktisk talt ingen forskel for arbejdet på de astrale og mentale planer. Men det gør en stor forskel at være i en stor by, på grund af de mange tankeformer.

På astralplanet er der mange strømninger der er tilbøjelige til at rive personer med sig som mangler vilje, også personer der har vilje, men ikke ved hvordan de skal bruge den.

Der er ikke noget der hedder søvn i astralverdenen. Det er muligt at glemme på astralplanet, akkurat som på det fysiske. Det er måske endda lettere her, fordi der er så travlt og så befolket.

Kendskab til en person i astralverdenen betyder ikke nødvendigvis kendskab til ham i den fysiske verden.

Astralplanet er ofte blevet kaldt »illusionsverdenen« -ikke fordi det i sig selv er mere en illusion end den fysiske verden, men på grund af den store usikkerhed indtrykkene skaber hos den utrænede seer. Dette kan forklares ved især to bemærkelsesværdige ejendommeligheder ved den astrale verden:

1) mange af dens beboere har en vidunderlig evne til at forandre deres former med skiftende hastighed og også til at kaste praktisk talt ubegrænset fortryllelse over dem de vælger at more sig med;

2) astralt syn er meget anderledes og meget mere langtrækkende end den fysiske synsevne.

På denne måde kan man med astral synsevne så at sige se en genstand med det samme fra alle sider, enhver partikel i det indre af et fast væsen er lige så tydeligt blotlagt for synet som det ydre, og alting er fuldstændig befriet fra perspektivets ødelæggelse.

Hvis man ser astralt på et ur, vil man kunne se skiven og alle hjulene ligge hver for sig, og ikke kun de øverste af dem. Hvis man ser på en lukket bog, vil man kunne se hver side - ikke gennem alle de andre sider før og efter - men se lige ned på den som om den var den eneste side der skulle ses.

Det er let at indse, at under sådanne forhold kan selv den mest velkendte genstand ved første øjekast være helt uigenkendelig, og at en uerfaren besøgende på astralplanet kan finde det meget vanskeligt at forstå hvad han virkelig ser, og endnu mere at skildre sit syn i almindelig tales meget utilstrækkelige sprog. Dog vil man ved et øjeblikk eftertanke forstå, at astral synsevne langt mere nærmer sig sand erkendelse, end det fysiske syn gør, som er underkastet perspektivets ødelæggelse.

Foruden disse to fejkilder kompliceres sagerne endnu mere ved den kendsgerning, at dette astralsyn opfatter former for stof som - mens de endnu er rent fysiske - ikke **desto mindre er usynlige under almindelige forhold**. Sådant er for eksempel de partikler der tilsammen udgør atmosfæren; sådan er alle de udstrålinger der uafbrudt udgår fra alting der har liv, og sådan er også det æteriske stofs fire grader.

Endvidere giver astralsynet mulighed for at kunne se andre helt anderledes farver end dem der findes inden for det almindelige synlige spektrums grænser. De ultrarøde og ultraviolette stråler som den fysiske videnskab registrerer, kan sees tydeligt med astralsyn.

For at tage et konkret eksempel så er en klippe set med astralsyn ikke blot en inaktiv masse sten.

Med astralsyn:

- 1) sees alt det fysiske stof i stedet for en del af dets overflade;
- 2) de fysiske partiklers vibrationer er synlige;
- 3) den astrale genpart der består af forskellige grader af astralstof som alle er i konstant bevægelse, er synlige;
- 4) det universelle liv ses cirkulere igennem klippen. og strålende ud fra den
- 5) man vil kunne se en aura som omgiver den;
- 6) dens tilsvarende elementalessens ses at gennemtrænge den, stadig aktiv men stadig flydende.

Hvor det drejer sig om plante-, dyreriget eller det menneskelige rige, er komplikationerne ganske naturligt endnu talrigere.

Et godt eksempel på fejltagelser som let kan ske på astralplanet, er den hyppige venden om på tal som seeren skal optegne, så at han er udsat for at oversætte; lad os sige 139 med 931 og så videre. I de tilfælde hvor en esoteriker er set af en dygtig Mester, vil en sådan fejltagelse kun være mulig på grund af skødesløshed eller under stor hast, eftersom en sådan elev har gennemgået et langt og varieret instruktionsforløb i kunsten at se korrekt. En trænet seer erhverver med tiden en sikkerhed og fortrolighed med at behandle astralplanets fænomener, der langt overgår alt andet i det fysiske liv.

Det er helt misforstået at tale med foragt om astralplanet og tro at det ikke er opmærksomheden værd. Det er naturligvis også meget skadeligt for enhver studerende at ignorere sin højere udvikling og være tilfreds med at opnå astral bevidsthed. I visse tilfælde er det ganske vist muligt at udvikle de højere mentale evner først og så at sige for en tid at springe astralplanet over. Men dette er ikke den almindelige metode som visdommens Mestres har indført for deres elever. For det meste er fremgang med stormskridt ikke gennemførlig; det er derfor nødvendigt at gå fremad skridt for skridt.

I "[The Voice of the Silence](#)" tales der om tre haller. Den første - uvidenhedens hal - er det fysiske plan. Den anden - lærdommens hal - er astralplanet, og den hedder sådan fordi åbningen af de astrale chakraer afslører så meget der ikke er synligt på det fysiske plan, så mennesket føler at han er meget nærmere tingenes virkelighed; ikke desto mindre er det kun et sted hvor mennesket er sat på prøve. Der erhverves endnu mere og afgørende viden i visdommens hal som er mentalplanet.

En vigtig del af sceneriet på astralplanet består af det der ofte, skønt fejlagtigt, kaldes astrallysets optegnelser. Disse optegnelser (som egentlig er en slags materialisation af den guddommelige hukommelse - en levende fotografisk gengivelse af alt hvad der nogen sinde er sket) er for bestandig indpræget på et meget højere niveau, og genspejles kun på mere eller mindre forvrænget måde på astralplanet; derfor vil et menneske hvis synsevne ikke rækker over dette, sandsynligvis kun kunne opnå lejlighedsvis og usammenhængende billeder af fortiden i stedet for en sammenhængende fortælling. Men ikke desto mindre bliver genspejlede billeder af alle slags tidligere begivenheder, bestandig reproduceret i astralverdenen og danner en vigtig del af undersøgerens omgivelser der.

Kommunikation på astralplanet er begrænset af et væsens viden ligesom i den fysiske verden. Den der er i stand til at bruge mentallegemet kan kommunikere sine tanker til de menneskelige væsener dér - langt hurtigere end på jorden - ved hjælp af mentale indtryk; men den almindelige beboer på astralplanet er som regel ikke i stand til at bruge denne evne; han synes at være hæmmet af begrænsninger der ligner dem der hersker på jorden, skønt måske mindre rigoristiske /striks. Som følge deraf finder man astralverdenens beboere som tidligere nævnt forenede i grupper - dér som her, samlet ved fælles sympati, tro og sprog.

17. Diverse astrale fænomener

Der er grund til at tro, at det ikke kan vare ret længe før anvendelsen af visse ikke-fysiske kræfter bliver almindelig kendt i verden. En almindelig erfaring ved spiritistiske seancer er brugen af en praktisk talt uimodståelig kraft der for eksempel på et øjeblik kan flytte en enorm vægt også videre. Der er mange måder hvorpå sådanne resultater kan opnås.

Der kan her angives fire af dem:

1) Der løber store *æteriske strømninger* på jordens overflade; de strømmer fra pol til pol i mængder der gør denne kraft lige så uimodståelig som tidevandsbølger, og der findes metoder hvormed denne umådelige kraft kan bruges sikkert, skønt uøvede forsøg på at få den under kontrol rummer den største fare.

2) Der eksisterer et *æterisk tryk* som i nogen grad svarer til atmosfærens tryk, skønt det er uendelig meget større end dette. Praktisk okkultisme lærer hvorledes en given samling æter kan isoleres fra resten, således at den meget store kraft i det æteriske tryk kan udløses.

3) Der eksisterer en uhyre stor *potentiel energi* som har ligget slumrende i stoffet under involutionen af det finere til det grovere, og når man forandrer stoffets tilstand kan noget af denne frigøres og bruges omtrent som når latent energi i form af varme frigøres ved en forandring af tilstanden i det synlige stof.

4) Der kan opnås mange resultater ved det man kalder *sympatisk vibration*. Ved at lade tonarten lyde af det stof man ønsker at påvirke, kan der fremkaldes en stor mængde sympatiske vibrationer. Når dette gøres på det fysiske plan, for eksempel ved at anslå tonen på en harpe og derved få andre harper der er afstemt unison til at reagere sympatisk, udvikles der ingen ekstra energi. Men på astralplanet er stoffet langt mindre inaktivt, således at det, når det aktiveres ved

sympatiske vibrationer, føjer sin egen levende kraft til den oprindelige impuls, som derved mangedobles. Ved yderligere rytmisk gentagelse af den oprindelige impuls kan vibrationerne forstærkes så meget at resultatet slet ikke står i forhold til årsagen. Der synes ikke at være nogen grænse for denne krafts virkning i hænderne på en stor adept som fuldt ud forstår dens muligheder; for selve universets bygning er ikke andet end resultatet af de vibrationer der blev fremkaldt af Det Talte Ord.

Den slags mantraer eller trylleformularer som frembringer et sådant resultat - vel at mærke ikke ved at kontrollere en eller anden elemental, men blot ved gentagelsen af visse lyde - bror også på deres evne til at frembringe sympatisk vibration.

Opløsnings-fænomenet kan også ske ved udsendelsen af nogle yderst hurtige vibrationer, som overvinder molekylernes sammenhæng i den genstand der arbejdes på. En endnu højere vibration af en noget anden type kan adskille disse molekyler i deres atombestanddele. En genstand, der således er reduceret til sin æteriske tilstand, kan flyttes fra sted til sted med stor hastighed; og i samme øjeblik den anvendte kraft bliver trukket tilbage, vil den af det æteriske pres blive tvunget til at antage sin oprindelige tilstand. (Dette er metoden som de kosmiske romskip/ufos benytter til "å reise" i rummet. Rø-anm.)

Det kræver en forklaring at formen af en genstand bliver bevaret når den ødelægges og derefter igen materialiseres. Hvis for eksempel en metalnøgle ved varme forvandles til damp, vil metallet når varmen ophører blive fast igen, men i stedet for en nøgle vil der blot være en klump metal. Grunden hertil er at elementalessensen, som former nøglen, vil have spredt sig ved forandringen af dens tilstand; det er ikke fordi elementalessensen kan påvirkes af varme, men når dens midlertidige genstand bliver ødelagt som noget fast, strømmer elementalessensen tilbage til essensens store reservoir; der sker noget lignende med menneskets højere principper der, selv om de er ganske uanfægtede af varme og kulde, dog tvinges ud af et fysisk legeme når dette bliver ødelagt af ild. Når nøglens metal igen køles ned til sin faste tilstand, vil »jord«-elementalessensen som strømmer tilbage i den, følgelig ikke være den samme som før, og der vil derfor ikke være nogen grund til at nøglens form genskabes. Men et menneske som ødelægger sin nøgle for at flytte den fra et sted til et andet, vil omhyggeligt bevare elementalessensen i nøjagtig den samme form indtil overflytningen er sket, og når hans viljekraft så ophører, vil den opføre sig som en form hvori de størknede partikler vil flyde ind eller snarere samle sig omkring, og hvor de igen vil hobe sig sammen. **Medmindre operatørens koncentrationskraft svigter, vil formen på denne måde være helt beskyttet.**

Apport eller uforklarlig tilsynekomst af genstande fra store afstande kommer somme tider i stand på denne måde ved seancer; for det er øjensynlig det der sker når de med lethed passerer gennem enhver fast substans som for eksempel en mur i et hus eller siden af en lukket kasse. Stoffets passage gennem stof er, når man forstår dette, lige så enkel som når vand går gennem en sigte eller luft går gennem en væske.

Materialisation eller forandring af en genstand fra æterisk til fast tilstand kan ske ved den omvendte proces. I dette tilfælde er en fortsat viljesanstrengelse nødvendig for at forhindre det materialiserede stof i at falde tilbage til sin æteriske tilstand. De forskellige slags materialisationer vil blive beskrevet i 28. kapital om **Usynlige hjælpere.** (finnes online)

Elektriske forstyrrelser af enhver art frembyder vanskeligheder enten ved materialisation eller opløsning og gør dem muligvis af samme grund næsten umulige at udføre i strålende lys - nemlig en stærk vibrations ødelæggende virkning.

Reduplikation sker ved at man danner et fuldkomment mentalt billede af den genstand der skal kopieres, og derefter omkring denne form samler det nødvendige astrale og fysiske stof. Fænomenet kræver megen koncentrationskraft for at kunne udføres, fordi hver partikel - såvel indre som ydre - af den genstand der skal kopieres på samme tid skal holdes nøjagtigt i syne. En person som ikke kan uddrage det krævende stof direkte fra den omgivende æter, må somme tider låne det fra den originale genstands materiale, som da vil blive reduceret tilsvarende i vægt.

Precipitation af breve osv. kan gøres på forskellig måde. En adept kan placere et ark papir foran sig, danne et mentalt billede af det skrevne han ønsker at vise på det, og fra æteren uddrage det stof hvormed han frembringer billedet. Eller han kan med lige så stor lethed skabe samme resultat på et stykke papir der ligger foran den der skal modtage brevet, hvor stor afstanden end måtte være mellem dem.

En tredje metode, der er hurtigere og derfor ofte bruges, er at indpræge hele brevets indhold i en eller anden elevs sind og lade ham gøre det mekaniske arbejde med at nedskrive det. Eleven vil da forestille sig at han ser det skrevne brev på papiret i Mesterens hånd og derpå materialiserer det. Hvis han finder det vanskeligt at trække materiale fra æteren og nedfælde det skrevne på papiret, kan han have blæk eller farvet pulver ved hånden hvorfra han kan hente det hurtigere.

Det er lige så let at efterligne ét menneskes håndskrift som et andet, og det er umuligt ved almindelige midler at afsløre en forfalskning begået på denne måde. En Mesters elev har en måde hvorpå han kan afgøre et brevs ægthed, men for andre må beviset på brevets ægthed alene ligge i brevets indhold og den ånd det er besjælet af, eftersom håndskrift, hvor dygtigt den end anvendes, er værdiløs som bevis.

En elev der er ny i arbejdet vil sandsynligvis kun være i stand til at forestille sig nogle få ord ad gangen, men en med mere erfaring kan straks gøre en hel side synlig eller endog et helt brev. På lignende måde kan ret lange breve somme tider frembringes på få sekunder ved spiritistiske seancer.

Billeder kan nedfældes på samme måde, med undtagelse af at det her er nødvendigt straks at gøre hele scenen synlig; og hvis der skal bruges mange farver må de fremstilles, holdes adskilt og sammensættes korrekt. Det er klart at her et kunstneriske evner nyttige, og de som oplever som kunstnere vil være heldigere stillede end andre.

Table-skrivning sker somme tider ved usynlig nedfældning, men hyppigere bliver dog små bitte punkter af »åndehænder« materialiseret, der lige akkurat er i stand til at føre blyanten.

Levitation, dette at et menneskeligt legeme svæver i luften, udføres ofte ved seancer af »åndehænder« som støtter mediets legeme. Den kan også udføres ved hjælp af luftens og vandets elementaler. I østen anvendes imidlertid altid en anden metode som her kun bruges lejlighedsvis. I okkult videnskab er den en metode der neutraliserer eller vender tyngdekraften om - den er i virkeligheden af magnetisk natur - hvorved levitation let kan frembringes. Denne metode blev utvivlsomt anvendt til at hæve nogle luftskibe i det ældgamle Indien og Atlantis, og det er ikke usandsynligt at en lignende metode blev anvendt til at bygge pyramiderne og Stonehenge.

Levitation sker også for nogle asketer i Indien, og nogle af de største kristne helgener har i dyb meditation hævet sig fra jorden - for eksempel Teresa af Avila og Josef af Cupertino.

Da lyset består af ætervibrationer, er det klart at enhver som forstår hvorledes man kan frembringe disse vibrationer, kan skabe »åndeligt lys«, enten let fosforiserende eller den blændende elektriske varietet - eller de dansende lyskugler hvortil en vis slags ildelementaler så hurtigt kan forvandle sig.

Kunsten at *tage på ild* uden beskadigelse kan udføres ved at dække hånden med det tyndeste lag æterisk substans, der påvirkes så behændigt at det er uimodtageligt for varme. Der er også andre måder hvorpå det kan gøres.

Frembringelsen af ild ligger også inden for astralplanets muligheder, lige såvel som at kunne neutralisere dens virkning. Der synes i det mindste at være tre måder hvorpå det gøres:

- 1) at frembringe og vedligeholde den fornødne vibrationshastighed når forbrændingen skal ske;
- 2) at indføre et firdimensionalt lillebitte fragment af glødende stof og derefter blæse på det til det bryder ud i flammer;
- 3) indføre kemiske bestanddele der skaber forbrænding.

Omdannelse af metaller kan foretages ved at reducere et stykke metal til den atomiske tilstand og derefter omordne atomerne til en anden form.

Repercussion (tilbageslag) vil blive behandlet i kapitlet om *usynlige hjælpere*; det har som årsag princippet med sympatisk vibration der er beskrevet ovenfor.

18. Den fjerde dimension

Astralverdenen har mange ejendommeligheder, der med bemærkelsesværdig nøjagtighed stemmer overens med en verden med fire dimensioner, som geometrikerne og matematikerne tænker sig den. Så nær er denne overensstemmelse med virkeligheden, at man har tilfælde hvor et rent intellektuelt studium af den fjerde dimensions geometri har åbnet for det astrale syn hos den studerende.

De klassiske bøger om emnet er [C.H.Hintons »Scientific Romances I - II«](#); »A New Era of Thought«; »The Fourth Dimension«. De anbefales meget af biskop C.W.Leadbeater, som udtaler at studiet af den fjerde dimension er den bedste metode han kender til at opnå begreb om de forhold der hersker på astralplanet, og han mener at C.H.Hintons redegørelse for den fjerde dimension er den eneste som giver ens forklaring på de kendsgerninger man hele tiden har iagttaget vedrørende astralplanet.

Der er også mange andre og senere bøger af for eksempel [Claude Bragdon: »The Beautiful Necessity«](#); »A Primer of Higher Space«; »Fourth Dimensional Vistas« samt P.D.Ou-Spenskys »[Tertium Organum](#)« der er et meget oplysende værk.

For dem der ikke har studeret dette emne vil vi her give et kort rids af nogle hovedtræk ved den fjerde dimension.

Et *punkt*, som har »position men ingen størrelse«, har ingen dimensioner.

En *linie*, der angiver punktets bevægelse, har én dimension: længde.

En *flade*, der fremkommer ved en linies bevægelse med rette vinkler på sig selv, har to dimensioner: længde og bredde.

Et *rum* (en kasse), der er en flades bevægelse med rette vinkler på sig selv, har tre dimensioner:

længde, bredde og højde.

En *tesseract*; der er en hypotetisk genstand fremkommer ved at et rum bevæger sig i en ny retning med rette vinkler på sig selv, har fire dimensioner: længde, bredde, højde og endnu én med rette vinkler på disse tre; men den kan ikke fremstilles i vor tredimensionale verden. Mange af en tesseracts ejendommeligheder kan udledes af følgende tabel:

Et punkt har 1 punkt 0 linjer 0 flader 0 rum

En linie har 2 punkter 1 linje 0 flader 0 rum

En fire-sider flade har 4 punkter 4 linjer 1 flade 0 rum

En kubus har 8 punkter 12 linjer 6 flader 1 rum

En tesseract har 16 punkter 63 linjer 24 flader 8 rum

Tesseracten som den beskrives af C.H.Hinton er af biskop C.W.Leadbearer erklæret for at være en realitet og en velkendt figur på astralplanet. I J.van Manens bog »Some Occult Experiences« er der gjort et grafisk forsøg på at vise en firedimensional klode.

Der er en nøje og tankevækkende parallel mellem fænomener som kan fremstilles ved hjælp af en tredimensional genstand i en hypotetisk todimensional verden, beboet af et væsen der kun kender to dimensioner, og mange astrale fænomener som de viser sig for os der lever i den fysiske eller tredimensionale verden. For eksempel:

1) Genstande der bevæges gennem den tredje dimension, kan efter behag bringes til at vise sig og forsvinde i den todimensionale verden.

2) En genstand der er fuldstændig omgivet af en linie, kan løftes ud af det lukkede rum gennem en tredje dimension.

3) Ved at bøje en todimensional verden - repræsenteret ved et stykke papir - kan to fjerne punkter bringes sammen, ja endog bringes til at falde sammen og på denne måde ødelægge det todimensionale begreb om afstand.

4) En asymmetrisk højreorienteret genstand kan gennem den tredje dimension vendes om og bringes til at vise sig igen som en asymmetrisk venstreorienteret genstand.

5) Hvis man fra den tredje dimension ser ned på en todimensional genstand, kan hvert punkt af denne sidste straks overskues uden at perspektivet ødelægges den.

For et væsen, der var begrænset til kun at fatte to dimensioner, ville det ovenfor nævnte synes mirakuløst og fuldstændig uforståeligt.

Det er interessant at se at nøjagtig de samme tricks kan og bestandig bliver lavet med os, som spiritisten oplever dem:

1) Disse væsener og genstande kommer til syne og forsvinder;

2) Der bliver lavet »apport« med ting fra store afstande;

3) Ting flyttes fra lukkede kasser;

4) rum synes at være praktisk talt værende ikke-eksisterende;

5) en genstand kan vendes om, for eksempel en højrehånd kan blive til en venstrehånd; alle dele af en genstand, for eksempel en terning, bliver set under ét uden perspektivødelæggelse; pålignende måde kan hele indholdet af en lukket bog ses straks.

Forklaringen på denne fremstrømmende kraft, som tilsyneladende ikke kommer nogen steder fra som for eksempel i chakraerne, er naturligvis at den kommer fra den fjerde dimension.

En væske der hældes over en flade er tilbøjelig til at spredes ud i to dimensioner og bliver meget tynd i en tredje dimension. På lignende måde er luft tilbøjelig til at sprede sig i tre dimensioner, og det kan jo være at den ved at gøre dette bliver mindre i den fjerde dimension; dvs. at lufttætheden kan være en målestok for dens relative tykkelse i den fjerde dimension.

Det er klart at der ikke er nødvendigt at standse ved fire dimensioner; efter hvad vi ved kan der være uendelig mange dimensioner. **I hvert tilfælde synes det sikkert at astralverdenen er firdimensional, mentalverdenen er femdimensional og den buddhiske verden seksdimensional.**

Det burde være klart, at hvis der i der hele taget findes, lad os sige syv dimensioner, så vil

der altid være syv dimensioner alle vegne; dvs. der eksisterer ikke sådan noget som et tre- eller firdimensionalt væsen. Den tilsyneladende forskel skyldes den begrænsede evne til erkendelse hos vedkommende væsen og ikke nogen forandring af den sete genstand. Denne tanke er udtrykt udmærket i Ouspenskys bog »Tertium Organum«.

Ikke desto mindre kan et menneske udvikle astral bevidsthed og stadig ikke kunne opfatte eller vurdere den fjerde dimension. *I hvert fald er det sikkert at gennemsnitsmennesket slet ikke opfatter den fjerde dimension når han træder ind på astralplanet.* Han ser den kun som en vis uklarhed, og de fleste mennesker går gennem deres astralliv uden at opdage realiteten af den fjerde dimension i det stof der omgiver dem.

Væsener som naturånder, der hører til astralplanet, har af natur evnen til at se det firdimensionale aspekt af alle genstande, men selv de ser dem ikke fuldkomment, da de kun opfatter astralstoffet i dem og ikke det fysiske, akkurat ligesom vi opfatter det fysiske og ikke det astrale.

En genstands gennemtrængning af en anden, rejser ikke spørgsmålet om den fjerde dimension, men kan forårsages af opløsning - en ren tredimensional metode.

Tid er i virkeligheden ikke den fjerde dimension, men det er dog en hjælp til forståelse at betragte problemet under tidens synspunkt. En kegles passage gennem et stykke papir, ville for et væsen der lever i papirets dimension se ud som en cirkel der forandrer sig i størrelse; dette væsen ville naturligvis ikke under ét kunne opfatte alle de stadier af cirklen der eksisterer sammen som dele af én kegle. Noget lignende er væksten af et fast objekt som den ses fra det buddhiske plan, det svarer til synet af keglen som helhed og kaster således lys på vor egen blindhed med hensyn til fortid, nutid og fremtid og på evnen til forudseenhed.

Det transcendentale tidssyn er behandlet udmærket i C.H.Hintons fortælling »Stella«, som findes i »Scientific Romances vol. II«. Der er også to interessante henvisninger til dette begreb i H.P.Blavatskys bog »The Secret Doctrine« vol I side 69 og vol II side 466.

Det er en interessant og betydningsfuld iagttagelse, at geometrien som vi kender den kun er et fragment, kun en populær forberedelse til den esoteriske virkelighed. Har man mistet den sande rumsans, er det første skridt mod denne viden erkendelse af den fjerde dimension.

Vi må tænke os at monaden ved begyndelsen af sin evolution er i stand til at bevæge sig i og kunne opfatte i uendelige dimensioner; og ved hvert nedadgående trin bliver evnen til at opfatte i en dimension taget fra den, indtil der for den fysiske hjernebevidsthed kun er tre tilbage. Vi er således ved involution i stof afskåret fra viden om alt undtagen en ganske lille del af de verdener der omgiver os; og selv det der er tilbage ses kun ufuldkomment.

Med et firdimensionalt syn kan det måske iagttages at planeterne, som i vor tredimensionale verden er adskilte, er firdimensionalt forbundne, og at disse kloder i virkeligheden er kronbladspidser som er dele af én stor blomst; derfra har hinduerne deres begreb om at solsystemet er en lotus.

Det er også via en højere dimension en direkte forbindelse mellem solens hjerte og jordens centrum, så at elementer fremkommer i jordkernen uden at gå gennem det vi kalder overfladen.

Et studium af den fjerde dimension synes at føre direkte ad vejen til mysticisme. Således bruger C.H.Hinton til stadighed sætningen »at udvide selvet«, idet han peger på, at for at kunne vurdere et rum firdimensionalt er det nødvendigt ikke at betragte det fra et enkelt synspunkt, men samtidig fra alle synspunkter; dvs. at »selvet« eller den enkelte er et isoleret synspunkt og skal overskrides og erstattes af det generelle uselvviske syn.

Man mindes også de berømte ord af Paulus (Efeserne 3, 17-18): »så at I sammen med alle de hellige må kunne fatte, hvor stor bredden og længden og højden og dybden er«.

19.Astrale væsener: menneskelige

At opregne og beskrive alle slags astrale væsener ville være en lige så stor opgave som at opregne og beskrive alle slags fysiske væsener. Alt hvad vi her kan gøre er at opstille hovedarterne i tabelform og give en ganske kort beskrivelse af hver.(se under.)

For at gøre oversigten helt komplet er det nødvendigt til tabellen at tilføje, at meget høje adepter fra andre af solsystemets planeter, ja endnu mere ophøjede gæster fra en endnu højere afstand lejlighedsvis viser sig, men selv om det er muligt, er det dog næsten utænkeligt at sådanne væsener nogen sinde ville manifestere sig på så lavt et plan som det astrale. Hvis de ønskede at gøre det, ville

de skabe et midlertidigt legeme af denne planets astralstof.

For det andet er der også to andre store evolutioner under udvikling på denne planet, skønt det ikke synes at være meningen at de eller mennesket almindeligvis skal være vidende om hinanden. Hvis vi skulle komme i berøring med dem ville det sandsynligvis være fysisk, da deres forbindelse vort astralplan er meget ringe.

DEN MENNESKELIGE KLASSE (A) Fysisk i live

Det almindelige menneske - Denne klasse består af personer hvis fysiske legeme sover, og som flyder omkring på astralplanet i forskellige grader af bevidsthed som det allerede er beskrevet i 9. kapitel om *Søvnliv*.

(forts.under tabellen)

ASTRALVÆSENER

Menneskelige		Ikke menneskelige	Kunstige
<i>Fysisk i live</i>	<i>Fysisk døde</i>		
1. Almindeligt menneske	1. Almindeligt menneske	1.Elemental essens	1. Elementaler dannet ubevidst
2. Medium	2. Skygge	2. Astrallegemer af dyr	2. Elementaler dannet bevidst
3.Adept og hans elev	3.Skal	3. Naturånder	3. Kunstige Menneskelige
4. Sort magiker og hans elev	4. Vitaliseret skal	4. Devaer	
	5. Selvmordet og offer for pludselig død		
	6. Vampyr os varulv		
	7. Sort magiker eller hans elev		
	8. Elev ventende på reinkarnation		
	9. Nirmanakaya		

2. Mediet.

- En psykisk udviklet person vil som regel være fuldkommen bevidst når han er ude af det fysiske legeme, men af mangel på rigtig træning er det muligt at han lader sig narre af det han ser. Ofte er han måske i stand til at strejfe om gennem alle de astrale underplaner, men somme tider bliver han særlig tiltrukket af et eller andet underplan og rejser sjældent uden for dets område. Hans hukommelse af hvad han har set kan naturligvis variere fra fuldkommen klarhed til fuldstændig forvrængning eller total glemsel. Da han ikke formodes at være under en Mesters ledelse, vil han altid vise sig i sit astrallegeme, da han ikke ved hvorledes han skal fungere i sit mentallegeme.

3. Adepten og hans elever.

- Denne klasse anvender som regel ikke astrallegemet, men mentallegemet, som består af stof fra de fire laveste mentalplaner. Fordelen ved dette legeme er at det tillader en øjeblikkelig overgang fra det mentale til det astrale og tilbage igen, og at det hele tiden tillader brugen af større kraft og en stærkere følelse fra sit eget plan.

Mentallegemet er ikke synligt for astralt syn, og eleven som færdes i det, lærer at samle et midlertidigt slør af astral stof om sig når han ønsker at være kendelig for astrale væsener. Skønt et sådant legeme er en nøjagtig kopi af menneskets udseende, indeholder det ikke noget stof af anden art end astrallegeme, men svarer til det på samme måde som en materialisation svarer til et fysisk legeme. På et tidligere tidspunkt af hans udvikling kan man finde eleven fungerende i sit astrallegeme som enhver anden; men hvilket legeme han end anvender er en elev under en kompetent lærer altid fuldt bevidst og kan let fungere på alle underplaner.

4. Den sorte magiker og hans elever. - Denne klasse svarer i nogen grad til adepten og hans elever, undtagen at udviklingen tenderer mod det onde i stedet for mod det gode; de kræfter der erhverves bruges til selvviske i stedet for til uegennyttige formål. Blandt de lavere rækker findes dem der udøver obeah- og voodoo-skolernes ritualer og medicinmænd fra forskellige stammer. De tibetanske sorte magikere er mere intelligente og derfor mere anklagelsesværdige.

DEN MENNESKELIGE KLASSE (B) Fysisk døde

1. Det almindelige menneske efter døden.

Denne klasse som selvfølgelig er meget stor består af personer med forskellig bevidsthedstilstand af alle grader og er fuldt beskrevet i kapitlerne 12 til 15 om *Livet efter døden*.

2. Skyggen.

I 23. kapitel skal vi se, at når en persons astralliv er over, *dør han på astralplanet og efterlader sig sit opløste astrallegeme*, akkurat som når han dør fysisk efterlader et opløst fysisk lig.

(les om dette f.eks. i kap.12 i "[A Wanderer in the Spirit Lands](#)"
[hele webbogen her samlet link i pdf](#)

(en vandrer i de åndelige land), av Franchezzo, norsk på <https://galactic.no/rune/franchezzono1.htm> eller i word på <http://galactic.no/rune/spesBoker/franzessoNO.rtf> (net-utg.)- og [dansk pdf av -1942](#)udgave i denne 110år gamle bok som kom 30år før denne her fra Powell. Rø-anm.)

I de fleste tilfælde er det højere ego eller sjælen ude af stand til, fra sine lavere principper, at trække hele sin manasiske (mentale) del med sig; som følge heraf forbliver denne del af hans lavere mentalstof udviklet med astralliget. Den del af mentalstoffet der på denne måde bliver tilbage, består af grovere arter fra hvert underplan som det er lykkedes astrallegemet at rykke fra mentallegemet.

Dette astral-lig, som kaldes en »skygge«, er et væsen der overhovedet ikke, i nogen betydning, er det virkelige individ; ikke desto mindre har det hans nøjagtige personlige udseende, besidder hans hukommelse og alle hans små idiosyncrasier/ aversioner. Der kan derfor meget let tages fejl af ham, som det ofte sker ved seancer. Skyggen er sig ikke bevidst at handle som en ikke-person, for så langt dens intelligens rækker, må den nødvendigvis formode at den selv er individet; **den er i virkeligheden blot et sjælløst bundt af alle hans laveste egenskaber.**

Længden af en skygges liv varierer i overensstemmelse med den mængde lavere mentalstof der animerer den; men da dette stadig svinder, formindskes dets intellekt i størrelse, skønt skyggen kan besidde temmelig meget af en vis slags dyrisk listighed, og helt hen i slutningen af dens løbebane er den endnu i stand til at kommunikere ved at låne midlertidig intelligens fra mediet. Selve dens natur er yderst tilbøjelig til at lade sig beherske af alle slags onde indflydelser, og da den er skilt fra sit højere ego eller sin sjæl har den intet i sig der kan reagere på noget godt. Den låner sig derfor hurtigt ud til forskellige mindre formål til en eller anden af de lavere arter af sorte magikere. Det mentalstof den besidder ødelægges og vender tilbage til sit eget plans almindelige stof-reservoir.

3. Skallen.

- En skal er et menneskes astrale lig i dets opløsnings sidste stadium; hver eneste mentale partikel har forladt den. Den er som følge heraf uden nogen slags bevidsthed eller intelligens og driver passivt omkring i de astrale strømninger. Dog kan den på få øjeblikke genoplives til en spøgelsesagtig og latterlig tilværelse, hvis den kommer indenfor rækkevidden af et mediums aura. Under visse omstændigheder vil den nøjagtigt efterligne sin afdøde personlighed i udseende og kan endog til en vis grad gengive dens velkendte udtryk eller

håndskrift.

Den har også evnen til blindt at reagere som skygge på de vibrationer der blev rejst i den under dens sidste fase og som ofte var af laveste grad.

4. Den vitaliserede skal.

- Dette væsen er strengt taget ikke menneskeligt; ikke desto mindre klassificeres skallen her, fordi dens ydre klædning, den passive og sanseløse skal engang var et menneskeligt øje. Det liv og begær og den vilje den måtte besidde, er det som den kunstige elemental opvækker i den; den kunstige elemental er i sig selv en frembringelse af menneskets onde tanker.

En vitaliseret skal er altid ondskabsfuld; den er en virkelig fristende dæmon, hvis onde indflydelse kun er begrænset af dens kræfters rækkevidde. Ligesom skyggen bliver den hyppigt brugt i voodoo- og obeah-former for magi. Nogle skribenter kalder den en »elementar«.

5. Selvmordere og ofre for en pludselig død.

- De er allerede blevet beskrevet i 15. kapitel om *Livet efter døden*. Det skal bemærkes at denne klasse såvel som skygger og vitaliserede skaller er det man kalder mindre vampyrer, fordi de, når de har lejlighed til det, forlænger deres tilværelse ved at suge vitalitet fra de menneskelige væsener de er i stand til at påvirke.

6. Vampyren og varulven.

- Disse to klasser er i dag yderst sjældne; men der er lejlighedsvis fundet eksempler.

Det er lige akkurat muligt for et menneske at leve et så forsimplet og egoistisk og brutalt liv, at hele dets lavere mentalsind drukner i begær og til sidst skilles fra det højere ego eller sjælen. Dette er kun muligt når ethvert glimt af uselviskhed eller åndelighed er undertrykt, og hvor der ikke er noget som helst frelsende element.

Et sådant fortabt væsen finder snart efter sin død ud af at han er ude afstand til at være i astralverdenen, og han bliver uimodståeligt og fuldt bevidst draget til »sit eget sted«, den mystiske ottende sfære, for dér langsomt at opløses efter en proces det er bedst at lade være med at beskrive. Hvis han imidlertid omkommer ved selvmord eller en pludselig død, kan han under visse omstændigheder - særlig hvis han kender lidt til sort magi - holde sig fri af denne skæbne i en vampyrs spøgelsesagtige tilværelse.

Da den ottende sfære ikke kan gøre fordring på ham før efter legemets død, bevarer han det i en slags kataleptisk trance ved at tilføre det blod der tages fra andre levende væsener af hans halvt materialiserede astrallegeme, og han forsinker således sin endelige skæbne ved udøvelse af massemord. Den mest effektive måde at standse sådanne tilfælde er - som folkelig »overtro« så rigtigt formoder - at brænde legemet og således at berøve væsenet hans *point d'appui*.

Når man åbner graven, synes legemet som regel at være frisk og sundt, og det er ikke usædvanligt at kisten er fyldt med blod. Ligbrænding gør øjensynlig denne slags vampyrisme umulig.

Varulven kan kun manifestere sig under et menneskes fysiske liv, og det kræver ufravigelig nogen viden om magiske kunster - i hvert tilfælde tilstrækkeligt til at sætte ham i stand til at projicere astrallegemet.

Når en helt igennem grusom og brutal mand gør dette, kan hans astrallegeme under visse omstændigheder gribes af andre astrale væsener og materialiseres - ikke i menneskelig, men i et eller andet vildt dyrs, som regel i en ulvs. I denne tilstand vil det strejfe om i egnen, dræbe andre dyr, ja selv menneskelige væsener, og således tilfredsstille ikke alene sin egen tørst efter blod men også de dæmoners som driver det.

I dette tilfælde, som så ofte ved almindelige materialisationer, vil et sår der påføres den astrale form blive gengivet på det menneskelige fysiske legeme ved tilbageslagets mærkes fænomen, som vi skal omtale senere.

Det vil imidlertid også være mindre farligt for omgivelserne, medmindre det kan finde et passende medium. I sådanne manifestationer er der sandsynligvis temmelig meget stof fra en æteriske dublet, og måske endda nogle flydende og luftagtige bestanddele af det fysiske legeme som det er tilfældet i nogle materialisationer. I begge tilfælde synes dette sydende legeme så vidt man ved at kunne bevæge sig i langt større afstande fra det fysiske, end det ellers er muligt for et legeme der

indeholder æterisk stof.

Både vampyrers og varulves optræden er som regel begrænset til deres fysiske legemers nærmeste omgivelser.

7. Den sorte magiker og hans elev.

- Denne klasse svarer til mustatis mutandis - eleven der venter på reinkarnation, men i dette tilfælde trodser mennesket evolutionens naturlige proces ved at bevare sig selv i astrallivet ved magiske kunster -somme tider af den mest afskyelige natur.

Det tjener intet formål at opregne eller beskrive denne klasses forskellige underafdelinger, da en okkult studerende kun ønsker at undgå dem. Alle disse væsener, som forlænger deres liv på denne måde på astralplanet ud over dets naturlige varighed, gør det på bekostning af andres ved at opsuge deres liv på en eller anden måde.

8. Eleven der venter på reinkarnation.

- Dette er også en sjælden klasse for tiden. En elev som har bestemt sig for ikke at »tage sin devachan«, dvs. ikke at gå ind i den himmelske verden, men fortsætte med at arbejde på det fysiske plan, får somme tider lov til at gøre dette, men kun med tilladelse fra en meget høj autoritet; en passende reinkarnation bliver derefter arrangeret for ham af hans Mester. Selv når der er givet tilladelse, siges det at eleven skal begrænse sig strengt til astralplanet mens stoffet bliver ordnet, fordi han, hvis han blot et øjeblik kommer i kontakt med mentalplanet, vil drages dertil af en uimodståelig magt på linie med den normale evolution og således passere ind i den himmelske verden.

Eleven kan lejlighedsvis, skønt det er sjældent, blive anbragt direkte i et voksent legeme hvis tidligere beboer ikke har brug for det mere; men det er ikke ofte et passende legeme står til rådighed.

I mellemtiden er eleven naturligvis fuldt bevidst på astralplanet og kan gå videre med det arbejde der er betroet ham af hans Mester, og han kan gøre det endnu mere effektivt end når han hindres af et fysisk legeme.

9. Nirmanakayaen.

- Det sker meget sjældent at et væsen så ophøjet som en nirmanakaya manifesterer sig på astralplanet. En nirmanakaya er et menneskeligt væsen som har vundet retten til talløse hvileperioder i usigelig velsignelse; alligevel har han valgt at forblive inden for jordens kredse, hvor han midlertidigt opholder sig mellem denne verden og nirvana for at udvikle strømme af åndelig kraft der kan anvendes til hjælp for evolutionen. Hvis han ønskede at vise sig på astralplanet, ville han rimeligvis skabe sig et midlertidigt astrallegeme fra planets atomiske stof. Dette er muligt, for en nirmanakaya beholder sit kausallegeme og også de permanente atomer som han har båret gennem hele sin evolution, således at han hvert øjeblik kan materialisere mentale, astrale eller fysiske legemer hvis han skulle ønske det.

20. Astralvæsener: ikke-menneskelige

1. Elementalessens.

- Ordet »elemental« er af forskellige skribenter blevet anvendt på mange forskellige slags væsener. Her bruges det til at betegne monadens essens som på visse stadier af dens eksistens kan defineres som udstrømning af ånd eller guddommelig kraft ind i stof.

Det er meget vigtigt at den studerende bliver klar over, at evolutionen af denne essens sker på buens nedadgående kurve - som den ofte kaldes; dvs. at den går frem i retning af forbindelse med stof som vi ser det i mineralriget, i stedet for fra det; følgelig består dens fremgang i at stige ned i stof i stedet for at stige op mod højere planer.

Før udstrømningen når individualiseringens stadium hvori den besjæler mennesket, har den allerede gennemgået og besjælet seks tidligere evolutionsfaser, nemlig det første elementarige (på det højere mentalplan), det andet elementarige (på det lavere mentalplan), og det tredje elementarige (på astralplanet), mineral, plante og dyrerigerne. Den er somme tider blevet kaldt dyre-, plante- eller mineralmonaden, men dette er klart misvisende da den længe før den kommer til nogen af disse riger

er blevet til ikke én, men mange monader.

Her taler vi kun om den astrale elementalessens. Denne består af den guddommelige udstrømning, som allerede har tilsløret sig i stof på mentalplanets atomiske niveau og derefter dykker direkte ned i astralplanet, idet den rundt om sig samler et legeme af atomisk astralstof. Astralplanets elementalessens er en sådan kombination og tilhører det tredje elementarige, det der kommer lige før mineralriget.

I løbet af dens 2401 adskillelser på astralplanet, trækker den mange og forskellige stofkombinationer til sig fra de forskellige underplaner. Ikke desto mindre er disse kun midlertidige, og den forbliver stadig i det væsentlige ét rige.

Strengt talt eksisterer der ikke sådan noget som en elemental i forbindelse med den gruppe vi beskæftiger os med. Det vi finder er et stort lager af elementalessens, vidunderligt følsomt for de mest flygtige menneskelige tanker, som den reagerer på med den mest ufattelige finfølelse på en uendelig lille brøkdel af et sekund og rejser en vibration i ved en helt ubevidst udøvelse af menneskelig vilje eller ønske.

Men i det øjeblik den under indflydelsen af en sådan tanke eller vilje dannes til en levende kraft, bliver den til en elemental og hører til den »kunstige« klasse som vi kommer til i næste kapitel. Selv da er dens adskilte eksistens som regel flygtig, for så snart dens impuls har arbejdet sig selv ud, synker den tilbage til den udifferentierede masse af elementalessens hvorfra den kom.

En besøgende i astralverdenen vil uvægerlig blive imponeret over elementalessensens endeløse strøm af skiftende former der hele tiden hvirvler omkring ham - ofte truende – men som dog altid trækker sig tilbage for en fast vilje; og han vil forbavses over den enorme hær af væsener der midlertidig bliver kaldt frem af dette hav til adskilt tilværelse ved menneskets tanker og følelser, de være sig gode eller onde.

I det store og hele kan elementalessens klassificeres i overensstemmelse med den art af stof den bor i: fast, flydende, luftagtig osv. Dette er de middelalderlige alkymistes »elementaler«. De holdt korrekt på at en »elemental«, dvs en del af den behørigt levende elementalessens, arvedes af hvert »element« eller enhver bestanddel af en fysisk substans.

Hver af disse syv hovedklasser af elementalessens kan også deles op i syv underafdelinger, således at der bliver 49 Underafdelinger.

Foruden disse *vandrettedelinger* - og helt adskilt fra dem - er der også syv helt tydelige typer af elementalessens, hvor forskellen imellem dem ikke har noget at gøre med graden af materialet men snarere med dets karakter og affinitet. **Den studerende er velkendt med denne klassificering som den »lodrette«, der har at gøre med de syv »stråler«.**

Der er også syv underafdelinger i hver stråletype; det udgør 49 lodrette underafdelinger. Det hele artsantal af elementalessens bliver derfor 49 x 49 eller 2401.

Den lodrette deling er langt mere permanent og fundamental end den vandrette, for elementalessens går i evolutionens langsomme forløb gennem de forskellige vand-rette klasser i rækkefølge men forbliver i sin egen lodrette underafdeling hele vejen igennem.

Når en portion af elementalessens i nogle få minutter forbliver helt upåvirket af nogen uden for liggende indflydelse - en tilstand der er svær at forestille sig - har den ingen bestemt form der er dens egen; men ved den ringeste forstyrrelse blusser den op i en forvildet rastløs forvirring i stadig skiftende faconer som danner sig, farer omkring og forsvinder lige så hurtigt som bobler på overfladen af kogende vand.

Disse flygtige former, der som regel er levende skabningers af en eller anden slags, menneskelige eller noget andet, er lige så lidt et udtryk for essensens adskilte væsen som de foranderlige og mangfoldige bølger der på få minutter kan rejse sig på en ellers stille sø ved et pludseligt vindstød. De synes blot at være genspejlinger af astrallysets store lager; dog tilegner de sig som regel en vis lighed med den tanke-strøm som kalder dem til live, skønt det næsten altid er med en vis grotesk forvrængning, visse forfærdende eller ubehalige aspekter af den.

Når elementalessens er kastet ind i de former der svarer til strømmen af halvt bevidste, ufrivillige tanker som flertallet af mennesker tillader sig at lade flyde unyttigt gennem deres hjerner, stammer den intelligens som vælger den passende form tydeligt nok ikke fra tænkerens mentalsind; den kan heller ikke stamme fra elementalessens selv, for denne tilhører et rige

der er længere fra individualisation end selv mineralet, der fuldstændig har undgået opvågning af mentalkraft.

Essensen ejer i sig selv en vidunderlig tilpasningsevne der ofte synes at ligne intelligens ret meget; det er utvivlsomt denne egenskab der gør at der i ældre bøger tales om elementaler som »astrallysets halvt intelligente skabninger«.

Elementarriget som sådant giver ikke plads for sådanne som godt og ondt. Der er ikke desto mindre en hældning eller tendens i alle dets underafdelinger som gør det fjendtligt snarere end venligt over for mennesket. Derfor oplever begynderen på astralplanet sædvanligvis at store herskare af omskiftelige spektrer går truende frem imod ham men de trækker sig dog altid tilbage eller forsvinder når man optræder modigt. Som det er hævdet af middelaldereksibenter skyldes denne hældning eller tendens fuldstændig menneskets egne fejl og er forårsaget af hans ligegyldighed over for og manglende sympati for andre levende væsener. I fortidens »gyldne tidsalder« var dette ikke tilfældet, og det vil heller ikke blive det i fremtiden når - og det skulle skyldes menneskets forandrede holdning - både elementalessensen og dyreriget engang vil blive føjelige og hjælpsomme overfor mennesket i stedet for det modsatte.

Det er tydeligt at elementarriget i det store og hele er hvad menneskehedens kollektive tanke gør det til.

Der er mange ting de nedarvede kræfter i elemental- essensens mangfoldige varieteter kan bruges til af en der er øvet i at håndtere dem. Det store flertal af magiske ceremonier beror næsten helt på manipulationen af dem - enten direkte ved magikerens vilje eller også ved et eller andet af ham til dette formål, fremkaldt astralt væsen.

Ved elementalessensens hjælp frembringes næsten alle de fysiske fænomener i seanceværelset, og den bruges også i de fleste tilfælde hvor der kastes med sten eller ringes med klokker i huse hvor det spøges, **og dette sidste er resultaterne af klodsede anstrengelser for at vække opmærksomhed**, foretaget af nogle jordbundne menneskelige væsener eller ved de rent drilagtige narrestreger/gavtyvestreger som mindre naturånder laver, de der tilhører den tredje klasse og som vi tidligere har nævnt. Men man skal aldrig tænke på »elementalen« som en oprindelig drivkraft; den er simpelthen en latent kraft der sættes i bevægelse.

2. Dyrs astrallegemer.

- Dette er en meget stor klasse, men den spiller dog ingen særlig stor rolle på astralplanet, da dens medlemmer sædvanligvis kun opholder sig der i kort tid. Det store flertal af dyr er endnu ikke permanent individualiserede, **og når et af dem dør flyder den monadiske essens tilbage igen til gruppesjælen hvorfra den kom**, idet den bringer de fremskridt eller erfaringer med sig som det har opnået under sit jordiske liv. Det er imidlertid ikke i stand til at gøre dette med det samme; dyrets astrallegeme omordner sig akkurat som i menneskets tilfælde, og dyret har en virkelig tilværelse på astralplanet hvis længde, skønt aldrig særlig stor, varierer i overensstemmelse med den intelligens det har udviklet. I de fleste tilfælde synes det ikke at være mere end drømmende bevidst, men ser fuldkommen lykkeligt ud.

De forholdsvis få husdyr som allerede har opnået individualitet og derfor ikke mere vil genfødes som dyr i denne verden, har et meget længere og mere levende liv på astralplanet end deres mindre avancerede ledsagere.

Et sådant individualiseret dyr forbliver som regel nær sit jordiske hjem og i nær kontakt med sin særlige ven og beskytter. Denne periode efterfølges af en endnu lykkeligere periode med det der kaldes småsovende bevidsthed; og den varer ved indtil den menneskelige form i en eller anden fremtidig verden kan overtages. Under hele denne tid befinder dyret sig i en tilstand der svarer til et menneskeligt væsens i den himmelske verden, skønt på et lavere niveau.

En interessant underafdeling af denne klasse består af de menneskeabers astrallegemer der er nævnt i »The Secret Doctrine« (vol. I, s.184), som allerede er individualiseret og i næste runde vil være rede til at tage menneskelig inkarnation eller måske tidligere for nogles vedkommende.

I »civiliserede« lande forøger disse dyreastrallegemer meget den almindelige følelse af fjendtlighed på astralplanet, for den organiserede slagting af dyr på slagterier og »jagt« sender millioner af dyr ind i astralverdenen fulde af skræk og rædsel og flugt fra mennesket. I de senere år er disse følelser blevet meget forstærket ved udøvelsen af vivisektion.

3. Naturånder af alle slags.

- Denne klasse er så stor og så varieret, at det her kun er muligt at give en svag ide om de egenskaber der er fælles for dem alle.

Natur ånderne tilhører en evolution der er helt forskellig fra vores egen; de hverken er eller vil blive medlemmer af en menneskehed som vores. Deres eneste forbindelse med os er at vi midlertidigt bebor samme planet. De synes at svare til dyrene i en højere evolution. De er delt i syv store klasser og tilsvarende samme syv stofstadier der er gennemtrængt af tilsvarende variationer af elementalessens. Der er således naturånder i jorden, vandet, luften, ilden (æteren) - virkelige intelligente astralvæsener som lever og fungerer i hver af disse omgivelser.

Normalt lever kun luftens naturånder i astralverdenen, men deres antal er forbavsende stort - de er til stede alle vegne i den.

I middelalderlig litteratur kaldes jordånder ofte gnomer, vandånder undiner, luftånder sylfider og æterånder salamandere. I folkemunde har de haft forskellige navne som feer, nisser, alfer, djinns, trolde, satyrer, fauner, djævlunger, småfolk osv.

Deres former er mange og forskellige, men hyppigst menneskelige i skikkelse og meget små i størrelse. Som næsten alle astralvæsener er de i stand til at påtage sig ethvert udseende de har lyst til, skønt de utvivlsomt har visse yndlings skikkelser, som de bærer når de ikke har noget særligt for. Som regel er de usynlige for det fysiske øje, men de er i stand at gøre sig synlige ved materialisation når de ønsker at blive set.

Som overhoved for hver af disse grupper findes der et stort Deva-væsen som er den herskende og ledende intelligens for hele denne naturafdeling, og som fyldes med energi fra den klasse af væsener han har under kontrol. Disse væsener er af hinduerne kendt som: 1) *Indra*, akashaens eller æterens herre; 2) *Agni*, ildens herre; 3) *Pavana*, luftens herre; *Varuna*, vandets herre; 5) *Kshiti*, jordens herre.

Naturåndernes uhyre store rige er som sagt i hovedsagen et astralrige, skønt en stor del af det tilhører det fysiske plans æteriske niveau.

Der er en umådelig mængde underafdelinger eller racer imellem dem, individer der ligesom de menneskelige væsener varierer i intelligens og anlæg. De fleste af dem undgår helt mennesket; dets vaner og udstrålinger er ubehagelige for dem, og den stadige bølge af astralstrømninger der sættes i bevægelse af dets rastløse og dårligt regulerede begær og ønsker forstyrrer og ægrer dem. Lejlighedsvis gør de sig imidlertid til venner med menneskelige væsener og hjælper dem.

Den hjælpsomme holdning er dog sjælden; i de fleste tilfælde viser de enten ligegyldighed eller mishag og en skadefro glæde ved at narre og drille mennesker. Man kan finde mange eksempler på dette i ensomme bjergegne og i seanceværelser.

De hjælpes meget i deres kunststykker af den vidunderlige trylleevne de er i besiddelse af, således at deres offer kun ser og hører hvad disse feer indprenter dem, nøjagtig som med hypnotiserede mennesker. **Naturånderne kan imidlertid ikke dominere den menneskelige vilje, undtagen hvor det drejer sig om meget tåbelige folk eller folk som er lammede af skræk.** De kan kun bedrage sanserne, og de er kendt for at kunne kaste deres fortryllelse over mange mennesker på én gang. Nogle af de indiske tryllekunstneres mest vidunderlige bedrifter er udført ved at de har påkaldt naturåndernes hjælp til at frembringe en kollektiv hallucination.

De synes som regel at have ringe sans for ansvar, og viljen er sædvanligvis mindre udviklet end gennemsnitsmenneskets. De kan derfor hurtigt beherskes hypnotisk og udføre magikerens vilje. De kan bruges til mange formål, og de udfører trofast og sikkert opgaver der ligger inden for deres evner.

De får også skyld for i visse bjergegne at kaste fortryllelse over en forsinket rejsende, så han for eksempel ser huse og folk hvor han ved at der ikke eksisterer nogen. Disse øjenforblændelser er ikke kun øjeblikkelige men kan opretholdes i temmelig lang tid; vedkommende går gennem en lang række indbildte men utrolige hændelser og opdager så pludselig at alle hans strålende omgivelser er forsvundet, og at han ensom og forladt befinder sig i en mennesketom dal eller på en vindomsust slette.

Hvis et menneske vil dyrke deres bekendtskab og knytte venskab med dem, må han være fri for de fysiske udstrålinger, de afskyr og som kommer af kødspiser, alkohol, tobak og almindelig urenhed såvel som fra vellyst, vrede, misundelse, griskhed og depression; han skal både fysisk og astralt være ren og uangribelig. Ædle og rene følelser som som brænder konstant og uden vild brusen skaber en atmosfære hvori naturånderne glæder sig ved at bade. Næsten alle naturånder glæder sig over musik; de træder endog somme tider ind i et hus for at nyde den, mens de bader sig i lydbølgerne og svajer og danser i harmoni med den.

Naturånder skal også have æren for en stor del af det vi kalder fysiske fænomener ved spiritistiske seancer; der er i virkeligheden givet mange seancer som helt er udført af disse

skabninger der er fulde af spilopper. De er i stand til at svare på spørgsmål, aflevere simulerede budskaber ved banken (no;-banking) og vippen, lave »åndelys«, hente genstande (apport) fra en vis afstand, læse tanker hos enhver person der er til stede, nedfælde noget skrevet eller tegnet ja endog at materialisere ting. De kan naturligvis også bruge deres evne til at fortrylle mennesker som supplement til deres numre.

Der er måske slet ikke deres mening at skade eller narre nogen, men kun naivt at glæde sig over deres held med at spille deres roller og den rædselsslagne hengivelse og kærlighed der ødsles på dem som »kære ånder« og »englehjælpere«. De deler de siddende spiritisters glæde, og føler selv at de gør et godt stykke arbejde med at trøste de bedrøvede på denne måde.

De kan også somme tider forklæde sig i tankeformer som mennesker har lavet, og tro at det er en stor spøg at bruge bukkehorn, slå med en kløftet hale og udånde flammer når de farer bort. Lejlighedsvis kan et modtageligt barn blive skrækslagent over sådanne tilsynekomster, men retfærdigvis skal man huske på at naturånden selv er ude af stand til at føle frygt og ikke forstår konsekvensernes alvor, idet den sandsynligvis tror at barnets skræk er simuleret og en del af legen.

Ingen af naturånderne besidder en permanent reinkarnerende individualitet. Det ser derfor ud til at der i deres evolution skal udvikles en meget større del af intelligensen, inden der kan finde individualisering sted.

De forskellige klassers livsperioder varierer meget; nogle er ganske korte, andre meget længere end vor menneskelige levetid. Deres liv synes som helhed at være enkelt, glad, ansvarligt, omtrent som et selskab af lykkelige børn har det under særligt gunstige forhold.

Der er ingen sex mellem naturånder, der er ingen sygdom og der er ingen eksistenskamp. De har evnen til at føle dyb kærlighed og kan slutte nære og varige venskaber. De kan føle jalousi og vrede, men den synes hurtigt at fortage sig for den overvældende glæde ved alle naturens funktioner, en glæde som er deres mest fremtrædende egenskab.

Deres legemer har ingen fast indre struktur, så de kan ikke rives i stykker eller skades; varme og kulde påvirker des heller ikke. De synes at være fuldstændig fri for frygt.

Skønt de er upålidelige og drilagtige, er de meget sjældent farlige, medmindre de bliver virkelig provokeret. Som helhed mistror de mennesket og føler sig som regel fornærmet over en nyankommens tilsynkomst på astralplanet, så han ofte møder dem i en ubehagelig og afskrækkende form. Hvis han imidlertid nægter at være bange for dem, accepterer de ham snart som et nødvendigt onde og tager ikke yderligere notits af ham, mens nogle af dem endog bliver venlige..

En af deres største fornøjelser er at lege med og underholde i hundredevis af de såkaldte »døde« børn på astralplanet.

Nogle af de mindre barnlige og mere værdige, er somme tider blevet æret som træguder eller landsbyguder. **De sætter pris på smiger og vil uden tvivl være villige til at gøre en eller anden lille tjeneste til gengæld.**

Adepterne ved hvorledes de kan anvende naturåndernes tjeneste og betror dem ofte lidt arbejde; men den almindelige magiker kan kun gøre dette ved at påkalde dem, det vil sige ved at tiltrække sig deres opmærksomhed ved ydmygt at bede dem om det og lave en eller anden slags aftale med dem, eller ved at mane dem frem, hvilket vil sige at tvinge dem til lydighed; fremmanelserne er farlige da de som regel vil skabe fjendtlighed der kan vise sig at være skæbnesvanger for den fremmanende. Ingen elev af en Mester vil nogen sinde tillade sig at forsøge noget som helst af denne slags.

Den højeste type af naturånder består af sylfider eller luftens ånder, som har astrallegemet som deres laveste. Den normale måde for dem at opnå individualisering er at forene sig med og elske væsenerne på det næste stadium over dem - astralenglene.

En naturånd som ønsker et menneskeligt livs oplevelser, kan besætte en person der lever i den fysiske verden.

Der har været perioder hvor en vis klasse naturånder har materialiseret sig fysisk og således indgået uønskede forbindelser med mænd og kvinder. Det er måske denne kendsgerning der er årsag til historierne om fauner og satyrer, skjønt disse også somme tider menes at høre til en helt anden undermenneskelig evolution.

I forbigående er det værd at bemærke, at skønt naturåndernes rige er radikalt anderledes end det menneskelige – det er uden sex, frygt eller kamp for tilværelsen - er det endelige resultat af dets udfoldelse dog i enhver henseende lig med det der opnås af menneskeheden.

4. Devaerne.

- De væsener som hinduerne kalder devaer, omtales andre steder som engle, gudesønner osv. De tilhører en evolution der er tydeligt adskilt fra menneskehedens, en evolution hvori de kan betragtes som et rige lige over menneskehedens.

I orientalsk litteratur bruges ordet deva også ret vagt i betydningen en slags overmenneskeligt væsen. Det er her brugt i den begrænsede betydning som er nævnt ovenfor. De vil aldrig blive mennesker, fordi de fleste af dem allerede har overskredet dette stadium, men der er nogle af dem som har været menneskelige væsener i fortiden.

Devaernes legemer er mere flydende end menneskenes. Auraens sammensætning er så at sige løsere; de er i stand til langt større udvidelse og sammentrækning og har en vis brændende kvalitet som klart kan skelnes fra et almindeligt menneskeligt væsen. Formsiden af en devas aura, som næsten altid er en menneskelig form, er meget mindre afgrænset end et menneskes; devaen lever mere i periferien, mere over hele sin aura end et menneske gør det. Devaerne viser sig sædvanligvis som menneskelige væsener af gigantisk størrelse. De har et farvesprog der sandsynligvis er mindre distinkt end vor tale, skønt det på mange måder udtrykker mere.

Devaer er ofte nær ved hånden og villige til at forklare og give eksempler på ting inden for deres særlige interessefelt til ethvert menneskeligt væsen der er tilstrækkelig udviklet til at vurdere dem.

Skønt de er forbundet med jorden, udvikles devaerne gennem et stort system med syv kæder; alle vore syv verdener er som én verden for dem. Der er kun meget få i vor menneskehed der har nået et niveau hvor det er muligt at forene sig med deva-evolutionen. De fleste af deva-rigets nye medlemmer stammer fra menneskeheder i andre solsystemer, nogle lavere og nogle højere end vor.

Deva-evolutionens mål er at hæve deres forreste række til et meget højere niveau end det der er bestemt for menneskeheden i den tilsvarende periode.

De tre lavere store adskillelser af devaerne er: 1) Kamade-vaerne hvis laveste legeme er det astrale; 2) Rupadevaerne hvis laveste legeme er det lavere mentale; 3) Arupadevaerne hvis laveste legeme er det højere mentale eller kausale.

Det er mindst lige så sjældent at rupadevaer og arupadevaer manifesterer sig på astralplanet, som det er at et astralvæsen materialiserer sig på det fysiske plan.

Over disse grupper er der fire andre store afdelinger, og over og ovenover deva-riget finder vi de store herskare af planetariske ånder.

Vi er her først og fremmest interesseret i kamadevaer. Deres almindelige gennemsnitsniveau er meget højere end vort, for alt hvad der er afgørende ondt er for længe siden blevet bortelimineret fra dem. De er af natur meget forskellige fra os, **og et virkelig åndeligt menneske kan meget vel være nået højere i udviklingen end nogle af dem.**

Deres opmærksomhed påkaldes ved visse magiske påkaldelser, men den eneste menneskelige vilje der overgår deres er en vis høj klasse adeptsers.

Som regel synes de næppe at være bevidst om vor fysiske verden, skønt enkelte af dem lejlighedsvis kan yde hjælp, omtrent som hvis en af os ville hjælpe et dyr der var i nød. **De forstår imidlertid at enhver indblanding i menneskelige affærer på nuværende stadium rimeligvis vil gøre mere skade end gavn.**

Det er her på sin plads at nævne de fire *Devarajaer*, skønt de strengt taget ikke tilhører nogen af de klasser vi har omtalt. Disse fire har gennemgået hvad man kunne kalde en evolution, selv om den ikke svarer til noget i menneskeverdenen.

De omtales som »Jordens Regenter«, de »Fire Kardinalpunkters Engle« eller »Chatur Maharajaer«. De hersker ikke over devaer men over jordens, vandets, luftens og ildens fire elementer med deres iboende naturånder og essenser. Andre oplysninger om dem kan for lethedens skyld opregnes således:

Navn	Bestemt kompas retning	Elementale herskare	Symbolisk farve
Dhritarashtra	øst	Gandharvaer	Hvid
Virudhaka	Syd	kumbhandaer	Blå
Virudhaka	Vest	Nagaer	Rød
Vairshravana	Nord	Yakshaer	Guld

”Secret Doctrine” benævner dem »vingede og brændende hjul«, og i Bibelen forsøger

Ezekiel at dem med lignende ord. Der er gjort henvisninger til enhver religions symboler, og de bliver altid højt æret som menneskeheden beskyttere.

De er forvalterne af menneskets karma gennem hans jorde liv, og de spiller på den måde en meget vigtig rolle i den menneskelige skæbne. Kosmos' store karmiske guddomme, lipikaherrerne, vejer hver personligheds handlinger når den endelige adskillelse af principperne finder sted ved slutningen af astrallivet, og giver så at sige den æteriske dublet den sammensætning der passer nøjagtigt til vedkommendes karma ved næste fødsel. Men det er Devarajaerne som hersker over de elementer den æteriske dublet skal bestå af og ordner deres indbyrdes forhold, så at Lipikaernes hensigt nøjagtigt nåes.

Gennem hele livet afbalancerer de til stadighed de kræfter der ændrer menneskets tilstand ved hans egen fri vilje og hans omgivelser, således at karmaen udarbejdes nøjagtigt og særligt. En lærd afhandling om disse væsener kan findes i "The Secret Doctnne«, (vol. I, s. 122-126). Devarajaerne kan efter behag antage fysiske menneskelige skikkelser, og der er optegnet tilfælde hvor de har gjort det.

Alle de højere naturånder og herskare af kunstige elementaler handler som deres forvaltere i deres vældige arbejde; men alle trådene ligger i deres hænder og de har hele ansvaret. De manifesterer sig sjældent på astralplanet, men når de gør det er de sandelig også de mest bemærkelsesværdige af de ikke-menneskelige beboere.

I virkeligheden er Devarajaerne syv og ikke fire, men uden for indvielses kredsen vides der meget lidt, og endnu mindre må der siges angående de højere tre.

21. Astral Væsener: kunstige

De kunstige væsener danner den største klasse og også den vigtigste for mennesket. Den består af en stor usammenhængende masse af halvintelligente væsener, der er lige så forskellige fra hinanden som menneskelige tanker er forskellige, og som man praktisk talt ikke er i stand til at give en detaljeret klassificering af. **Gennem dette at de er menneskets egen skabelse, er de forbundet med ham med tætte karmiske bånd, og deres indvirkning på ham er direkte og uophørlig.**

1. Ubevidst dannede elementaler.

- Den måde hvorpå disse begær- og tænkeformer er kaldt til live er allerede beskrevet i 7. kapitel. Et menneskes begær og tanker bemægtiger sig den plastiske elementalessens og former den øjeblikkelig til et levende væsen af passende skikkelse. *Denne er på ingen måde under sin skabers kontrol, men lever sit eget liv hvis længde står i forhold til intensiteten af den tanke der skabte den, og det kan være fra nogle få minutter til mange dage.* Med hensyn til yderligere enkeltheder henvises den studerende til 7. kapitel.

2. Bevidst dannede elementaler.

- Det er klart at elementaler, som er dannet bevidst af dem som handler frit, og præcist ved hvad de gør, kan være umådelig mere magtfulde end dem der dannes ubevidst. Okkultister fra både hvide og sorte skoler bruger hyppigt kunstige elementaler i deres arbejde, og der ligger kun få opgaver over sådanne skabningers kræfter når de bliver videnskabeligt forberedt og beherskes med viden og dygtighed. ***Den der ved hvorledes han skal gøre det, kan opretholde forbindelse med sin elemental og lede den, så den praktisk talt vil handle som om den var begavet med sin mesters intelligens.***

Det er her unødvendigt at gentage beskrivelserne af denne slags elementaler som allerede er givet i 7. kapital.

3. Menneskelige kunstige.

- Dette er en meget ejendommelig slags, den tæller kun få individer, men de har en betydning og spiller en rolle der er ganske uden forhold til deres antal, og det skyldes deres intime forbindelse med den spiritistiske bevægelse.

For at forklare deres tilblivelse er det nødvendigt at gå tilbage til det gamle Atlantis. Blandt det okkulte studiums loger, hvor mennesker forberedes til de indvielser der er ordnet af adepter af den Gode Lov, er der en som stadig bruger det gamle ritual og lærer det samme atlantiske tungemål som et helligt og hemmeligt sprog.

Lærerne i denne loge er ikke på adepternes niveau, og logen er ikke en direkte del af Himalayas Broderskab, skønt nogle af adepterne fra Himalaya var forbundet med den i tidligere inkarnationer.

Omkring midten af 1800-tallet bestemte overhovedet for denne loge i fortvivelse over Europas og Amerikas overhåndstagende materialisme, at bekæmpe den med nye metoder, og at tilbyde nogle lejligheder hvor ethvert tænkende menneske kunne overbevise sig om eksistensen af et liv der er adskilt fra det fysiske legeme.

Den bevægelse der blev sat i gang voksede og blev til den moderne spiritisme - et system der har millioner af tilhængere. Hvad man end kan sige om resultaterne der fulgte, er det ubestrideligt at umådelig mange mennesker ved hjælp af spiritismen fik troen på i hvert fald en vis form for liv efter døden. Dette er et storslået resultat, skønt nogle vil hævde at der har været for store omkostninger forbundet med det.

Man brugte den metode at tage en almindelig person efter døden, stimulere ham på astralplanet og give ham en undervisning i at bruge de kræfter og muligheder han rådede over, hvorefter man gav ham ledelsen over en spiritistisk kreds. Han »udviklede« på sin side andre afdøde personligheder ad samme retningslinier og påvirkede alle dem som sad ved deres seancer til at »udvikle« sig som medier. Bevægelsens ledere manifesterede sig utvivlsomt lejlighedsvis i deres astrale skikkelser i kredsene, men i de fleste tilfælde dirigerede og vejledte de blot der som de anså det var nødvendigt. Der er ingen tvivl om at bevægelsen voksede så stærkt at den meget snart kom helt ud af deres kontrol; de er derfor kun indirekte ansvarlige for meget i den senere udvikling.

Astrallivets forstærkning af de »kontrolånder« der skulle lede kredsene, forsinkede deres naturlige fremgang, og skønt det var tanken at et sådant tab skulle kompenseres af den gode karma det ville give at føre andre til sandheden, opdagede man snart at det var umuligt at gøre brug af en »kontrolånd« i længere tid uden at han tog alvorlig og permanent skade.

I visse tilfælde blev sådanne ledere trukket tilbage og erstattet af andre. I andre tilfælde blev det imidlertid betragtet som uønskeligt at gøre en sådan forandring, og man brugte derefter en bemærkelsesværdig udvej som gav anledning til den mærkelige klasse skabninger som vi kalder »kunstige mennesker«.

Den oprindelige leders højere principper fik tilladelse til at gå videre i hans meget forsinkede evolution ind i den himmelske verden, men skyggen eller skallen (se 19. kapitel) som han efterlod sig, blev taget i besiddelse og holdt igang og påvirket, så den for kredsen praktisk talt så ud som før.

I begyndelsen synes dette at være blevet gjort af logens medlemmer, men til sidst blev det bestemt at den næste afdøde person, som blev udpeget som den afdøde »kontrolånds« efterfølger, skulle sætte sig i besiddelse af hans skygge eller skal, og simpelt hen bære hans udseende. Det er dette vi kalder et »kunstigt menneskeligt« væsen.

I mere end ét tilfælde synes der at være sket en forandring uden at der blev rejst nogen mistanke, men på den anden side har nogle af spiritismens undersøgere lagt mærke til, at det efter ret lang tid pludselig viste sig at en »ånds« manerer og tænke måde forandrede sig.

Ingen af medlemmerne af Himalayas Broderskab har nogen sinde påtaget sig dannelsen af et kunstigt væsen af denne slags, men de blandede sig ikke i noget som andre syntes det var rigtigt at gøre.

Bortset fra det bedrag det indebærer, ligger svagheden i at andre end den oprindelige loge kan bruge planen, og der er intet der kan forhindre sorte magikere i at træde i stedet for de kommunikerende ånder, og det har faktisk vist sig at de også har gjort det.

22. Spiritisme

Udtrykket »spiritisme« bruges nu om dage som en betegnelse for kommunikation af forskellig art med astralverdenen ved hjælp af et medium.

Den spiritistiske bevægelses oprindelses-historie er allerede blevet beskrevet i 21. kapitel.

Den æteriske mekanisme som gør spiritistiske fænomener mulige er beskrevet i Arthur E. Powells bog [»Den æteriske dublet«](#) (København 1982 2. opl.) og den studerende henvises til dette værk.

For os gælder det nu om at undersøge værdien - hvis der overhovedet er nogen - af denne metode at kommunikere med den usete verden og arten af den kilde hvorfra kommunierne kommer.

I det Teosofiske Samfunds tidlige dage skrev H.P. Blavatsky temmelig voldsomt om dette emne og lagde stor vægt på hvor usikkert det hele var, og den overdrevne betydning man tillagde fremstillingen af virkelige fænomener. Der er ingen tvivl om at dette syn i det store og hele har farvet og bestemt den reserverede holdning de fleste medlemmer i dag har til spiritismen som helhed.

Biskop Leadbeater har på den anden side bekræftet at hans egen personlige erfaring har været langt mere positiv. Han brugte nogle år med at eksperimentere med spiritismen, og han mener selv gentagne gange at have set praktisk talt alle de fænomener man kan læse om i litteraturen om dette emne. Han opdagede at et stort antal af synerne var ægte. De budskaber der blev givet var ofte uinteressante, og deres religiøse lære beskrev han som den sædvanlige ”udvandede kristendom“; ikke desto mindre var den efter hans mening så langt at foretrække for den fanatiske ortodokse indstilling. Biskop Leadbeater pegede på at spiritister og teosoffer har mange vigtige områder til fælles, for eksempel at livet efter døden er en virkelig levende og altid nærværende vished; at evig fremgang mod den endelige lykke også er vis for ethvert menneske, det være sig godt eller dårligt. Disse to punkter er af så stor vigtighed og ligger langt over den almindelige ortodokse indstilling, at det er meget beklageligt at parterne ikke kan række hinanden hånden på dette brede grundlag, og være enige om at se forskelligt på mindre spørgsmål, til verden i det store og hele har vendt sig til sandheden. I dette arbejde er der rigelig plads for de to nævnte samfund af sandhedssøgere.

De som ønsker at se fænomener, og de som ikke kan tro på noget uden synligt bevis, vil ganske naturligt hælde mod spiritismen. På den anden side vil de som ønsker mere filosofi end spiritismen som regel giver, naturligt vende sig til teosofi. Begge bevægelser søger at tilfredsstille til meget forskellige typer af frisindede og fordomsfrie mennesker. I betragtning af de store opgaver der her foreligger, var det ønskeligt om der var harmoni og enighed mellem de to bevægelser.

Det skal siges til spiritismens ære, at den i høj grad har nået sin hensigt med at omvende et meget stort antal mennesker fra en tro på ingenting til en fast tro på i det mindste en slags fremtidigt liv. Som vi sagde i forrige kapitel er dette utvivlsomt et strålende resultat, selv om der er dem der mener at det blev vundet med for store omkostninger.

Der ligger uden tvivl en fare i spiritismen for følsomme, nervøse og let påvirkelige naturer, og det ville være klogt ikke at lade sig rive for langt med af undersøgelserne af grunde der nu skal anføres. Men der er ingen hurtigere vej til at nedbryde manglen på tro på noget som helst uden for det fysiske plan end at prøve nogle få eksperimenter; det er måske umagen værd at løbe en vis risiko for at prøve det.

Biskop Leadbeater hævder ganske frygtløst at der - trods bedrageri og svindel som uden tvivl har fundet sted - er store sandheder i spiritismen, og de kan findes af enhver der er villig til at bruge den nødvendige tid og tålmodighed til deres undersøgelser. Der er naturligvis også en stor og voksende litteratur om emnet.

Der er desuden somme tider blevet gjort et godt arbejde -noget lignende det der gøres af [”usynlige hjælpere”](#) (se 28. kapitel) - gennem et mediums forvaltning eller af en der er til stede ved en seance. Skønt spiritismen ofte har holdt sjæle tilbage som ellers ville have opnået hurtig frigørelse, har den dog også været et middel til andres redning og således åbnet vejen til fremgang for dem. Der har været tilfælde hvor den afdøde person har været i stand til at vise sig uden hjælp fra et medium for sine slægtninge og venner og forklare sine ønsker for dem. Men sådanne tilfælde er sjældne, og i de fleste tilfælde kan jordbundne sjæle udelukkende hjælpes i deres angstelser gennem et mediums tjenester eller af en bevidst ”usynlig hjælper“.

Det er derfor forkert kun at ville se spiritismens mørke sider; det må ikke glemmes at den har gjort meget godt i denne slags arbejde ved at give den afdøde lejlighed til at ordne sine affærer efter en pludselig og uventet død.

Den studerende som læser disse sider skal ikke blive forbavset over at der mellem spiritister for eksempel er nogle der intet ved om reinkarnation, skønt der findes spiritistiske skoler der lærer om det. Vi har allerede set, at når et menneske dør tager han som regel sin tilflugt til deres selskab som han har kendt på jorden; han bevæger sig mellem nøjagtig den samme slags folk som under sit jordiske liv. Det er derfor **ikke sandsynligt** at et sådant menneske efter døden skulle kunne vide mere om eller vedkende sig reinkarnation. De fleste mennesker har lukket sig for alle nye ideer ved en masse fordomme; de bærer disse fordomme med sig ind i astralverdenen og er ikke mere tilgængelige for overvejelser eller sund fornuft dér end de var i den fysiske verden.

Naturligvis kan et menneske som allerede er frisindet, lære meget på astralplanet; han kan måske hurtigt gøre sig bekendt med hele den teosofiske lære, og der er afdøde mennesker der gør det. Derfor sker det ofte at dele af denne lære kan findes blandt ådekommunikationer.

Man skal også huske på at der findes en højere spiritisme som offentligheden intet kender til, og som aldrig offentliggør nogen optegnelse om sine resultater. De bedste kredse af den er strengt fortrolige og begrænset til en ganske lille kreds af deltagere. I en sådan kreds mødes de

samme mennesker atter og atter, og man tillader ingen udenforstående at se forandring i magnetismen. De vilkår der derved skabes er derfor enestående fuldkomne, og de resultater der opnås er ofte af den mest forbavsende karakter. Ofte er de såkaldt afdøde en lige så stor del af familiens dagligdag som de levende. Den skjulte side ved sådanne seancer er storslået; de tankeformer der omgiver dem er gode og egnede til at hæve egnens mentale og åndelige niveau.

Men ved de offentlige seancer kommer en helt igennem lavere klasse afdøde mennesker til syne på grund af magnetismens tilfældige og brogede sammensætning.

En af de mest alvorlige indvendinger mod den almindelige udøvelse af spiritisme, er den at det almindelige menneskes bevidsthed efter døden stadig hæves fra naturens lavere del mod den højere; som vi har sagt mange gange trækker egoet eller sjælen sig hele tiden tilbage fra de lavere verdener. Derfor kan det øjensynligt ikke hjælpe ham i hans evolution at den lavere del bliver genvakt fra den naturlige og ønskelige ubevidsthed om det der foregår, og trækkes tilbage til kontakt med jorden for at kommunikere gennem et medium.

Det er derfor en ret grusom tjeneste man gør en afdød hvis man trækker ham tilbage til den jordiske sfære, en afdød hvis manas (Manas = det højere mentallegemet,) stadig længes efter kamisk tilfredsstillelse (Ondt begær, lyst, fri vilje), fordi det forsinker hans fremadskridende evolution og forstyrrer det der burde være en fredelig fremgang. Perioden i kamaloka bliver på den måde forlænget, astrallegemet næres og dets greb om egoet opretholdes; således udsættes sjælens frihed og "den u dødelige svale holdes stadig fast af jordens fugle lim". (Kamaloka: Det semi-materielle plan, for os subjektivt og usynligt, hvor de ulegemlige "personligheder", astrale former, kaldet Kamarupa forbliver)

Særlig hvor det gælder selvmord eller pludselig død er det meget lidt ønskeligt at genopvække trishna eller begæret efter en tilværelse der er modtagelig for sanseindtryk.

Man vil indse den helt specielle fare ved dette når man husker på, at når egoet eller sjælen trækker sig tilbage til sig selv, bliver han mindre og mindre i stand til at have indflydelse på eller lede den lavere del af sin bevidsthed, som ikke desto mindre - indtil adskillelsen er fuldstændig - har magt til at skabe karma, og under de omstændigheder er det mest sandsynligt at der tilføres dets karmiske regnskab mere ondt end godt.

Desuden kan de mennesker, som har ført et dårligt eller ondt liv og er fyldt med længsel efter det jordiske liv de har forladt og de dyriske glæder de ikke længere kan smage, være tilbøjelige til at samle sig omkring medier eller særlig følsomme mennesker **og prøve på et udnytte dem til deres egen tilfredsstillelse**. Disse hører til de mere farlige kræfter der så ubesindigt konfronteres med tankeløse og nysgerrige mennesker i deres uvidenhed.

Et desperat astralvæsen kan forgribe sig på en følsom deltager og besætte ham eller hende og vil måske endda følge ham hjem og prøve at besætte hans kone eller datter. Der har været mange af den slags tilfælde, og som regel er det næsten umuligt at blive befriet for et sådant besættende væsen.

Vi har allerede set at venners lidenskabelige sorg og ønsker på jorden også er tilbøjelig til at trække de afdøde tilbage til den jordiske sfære, hvad der ofte er til stor lidelse for den afdøde foruden at det er en indblanding i hans normale evolutions forløb.

Lad os nu se på de væsener som kan kommunikere gennem et medium; de kan klassificeres som følger:

- Afdøde menneskelige væsener på astralplanet.
- Afdøde menneskelige væsener i devachan (den himmelske verden).
- skygger.
- Skaller.
- Vitaliserede skaller.
- Naturånder.
- Mediets ego.
- Adepter.
- Nirmanakayaer. (Nirmanakaya is the physical body of a buddha)

Da vi allerede har beskrevet dem i 14. kapital behøver vi ske at sige ret meget om dem her.

Det er teoretisk muligt for enhver afdød på astralplanet at kommunikere gennem et medium, skønt dette er langt lettere fra de lavere niveauer og **bliver mere og mere vanskeligt efterhånden som dette væsen hæver sig mod de højere underplaner.** Det er derfor naturligt, alt taget i betragtning, at vente at de fleste kommunikationer der sker under seancer foregår på de lavere planer og derfor med relativt uudviklede væsener.

Den studerende vil huske at selvmordere og andre ofre for en pludselig død - her indbefattet henrettede forbrydere – er blevet afskåret i deres fysiske livs stormfulde følelser, og det er højst sandsynligt at de tiltrækkes af et medium i håb om at tilfredsstille deres trishna eller tørst efter livet.

Som følge heraf udvikler mediet et nyt sæt skandhaer* i dem, et nyt legeme med langt værre tilbøjeligheder og lidenskaber end det de mistede.

(* Sinnet som oplever er i stadig forandring, og består af fem eksistensfaktorer som kalles skandha; form, fornemmelse, persepsjon, disposisjon og bevissthet)

Dette vil skabe utallige onder for egoet eller sjælen og forårsage at han bliver genfødt i en langt værre tilstand end før.

Kommunikation med et væsen i devachan, dvs. den himmelske verden, kræver lidt mere forklaring. Når et sensitivt menneske eller et medium af ren og ædel natur er indstillet på det, kan hans ego eller sjæl hæve sig til det devachanske plan og der komme i kontakt med et væsen. Man har ofte det indtryk at det er væsenet fra devachan der kommer til mediet, men sandheden er at det er det omvendte der sker; det er mediets ego som har hævet sig til dette væsens niveau i devachan.

På grund af særlige forhold i de væseners bevidsthed der lever i devachan (som ligger uden for denne bogs rammer), kan man ikke helt stole på budskaber der kommer igennem på denne måde; i bedste fald kan mediet eller den sensitive kun vide, se og føle, hvad det særlige væsen ved, ser og føler. Hvis man derfor frit drager slutninger af sådanne budskaber, kan man begå mange fejltagelser, eftersom hvert væsen i devachan lever i sin egen specielle afdeling af himmelverdenen.

Foruden denne fejlkilde er det meget muligt, at mens det devachanske væsens tanker, viden og følelser former budskabets indhold, vil mediets egen personlighed og tænkemåde farve budskabets form.

En skygge kan hyppigt vise sig og kommunikere ved seancer; den har den afdødes nøjagtige udseende, besidder hans hukommelse, smag og tilbøjeligheder osv., og bliver derfor ofte antaget for at være væsenet selv. Den er desuden ikke selv klar over at den udgiver sig for væsenet, men i virkeligheden er den væsenets "sjælløse bundt af de laveste egenskaber".

En skal ligner også nøjagtigt det afdøde væsen, skønt den ikke er andet end væsenets astrale lig; enhver af sindets partikler har forladt den. Hvis den kommer inden for et mediums rækkevidde kan den i nogle få minutter blive genoplivet til en parodi på det virkelige væsen.

Sådanne "spøgelser" er uden bevidsthed; de er blottet for gode impulser; de er tilbøjelige til at gå i opløsning og kan som følge deraf kun arbejde for det onde. De forlænget deres vitalitet ved at suge den fra seancer eller de forurener mediet eller deltagerne med astrale forbindelser af en helt igennem uønskelig art.

En *vitaliseret skal* kan også kommunikere gennem et medium. **Som vi har set består den af et astralt lig der er animeret af en kunstig elemental; den er altid ondskabsfuld.** Den er absolut en årsag til stor fare ved spiritistiske seancer.

Selvmordere, skygger og vitaliserede skaller, der er mindre vampyrer, suger vitalitet fra menneskelige væsener de kan få indflydelse på. Derfor er både medium og deltager ofte svage og udmattede efter en fysisk seance. Den studerende lærer hvordan han skal vogte sig for deres angreb, men uden en viden er det vanskeligt for en, som selv bringer sig i forbindelse med dem, at undgå at blive deres mere eller mindre medarbejder.

Det er brugen af skygger og skaller ved seancer der præger mange spiritistiske kommunikationer med intellektuel goldhed. Deres tilsyneladende intellektuelle indhold er kun gentagelser; manglen på originalitet er følelig, og der er ingen tegn på nye eller uafhængige tanker.

Naturånder.

Disse skabningers rolle ved seancer er allerede beskrevet tidligere.

Mange af meddelelserne i seanceværelset burde langt klassificeres som undermenneskelige væseners drilagtige påfund end meddelelser fra "ånder" som ganske givet er ude af stand til at komme med sådanne intetsigende bemærkninger mens de var i legemet.

Mediets ego.

Hvis mediet er rent og alvorligt og stræber efter lyset, bliver en sådan opadvendt stræben mødt med den naturs nedadrettede hjælp; lyset fra det højere strømmer ned og oplyser den lavere bevidsthed. Det lavere sind er forenet med det højere sind og tilegner sig så af det højere sinds viden som det er i stand til at huske. **På denne måde kommer nogle af kommunikationerne gennem et medium fra mediets højere ego eller sjæl.**

Det er naturligvis meget afhængigt af mediet hvad det er for en slags væsener der tiltrækkes i seancerne. Den lavere type medium tiltrækker uundgåeligt meget uønskede gæster hvis hendøende energi genoplives i seanceværelset. Men dette er heller ikke alt; hvis der i en sådan seance er en mand eller en kvinde tilstede med tilsvarende lav udvikling, vil spøgelset tiltrækkes af denne person, og vedkommende vil på sin side tiltrækkes af spøgelset, således at der skabes en strøm mellem den levende persons astrallegeme og den afdøde persons døende astrallegeme; det vil have meget sørgelige følger.

En *adept* eller *Mester* kommunikerer ofte med sine disciple uden at bruge almindelige kommunikationsmetoder. Hvis et medium var elev af en Mester, er det muligt at det budskab der ”kom igennem“ ville blive forvekslet med et budskab fra en mere almindelig ”ånd“.

En *nirmanakaya* er som sagt et fuldkomment menneske som har aflagt sit fysiske legeme men bevaret sine andre lavere principper og forbliver i kontakt med jorden for at hjælpe menneskeheden evolution. Disse store væsener kan, og gør det ved sjældne lejligheder, kommunikere gennem et medium, men kun gennem et medium af meget ren og adel natur.

Hvis man ikke har meget stor erfaring med mediumisme, vil man finde det vanskeligt at tro at der er så mange ganske almindelige mennesker på astralplanet, der har en brændende begær efter at give sig ud for en stor verdenslærer. Som regel er de ærlige i deres intentioner og tror virkelig at de har en lære at give videre som vil frelse verden. Efter at de er blevet klar over hvor værdiløse rent verdslige ting er, føler de at hvis de kunne viderebringe denne deres overbevisning til menneskeheden, ville hele verden forandres på et øjeblik.

Først smigrer de mediet og får det til at tro at han eller hun er den udvalgte kanal for en eller anden eksklusiv og ophøjet lære. Derefter fralægger de sig beskedent enhver særlig storhed. Men lidt efter lidt bliver disse kommunikerende væsener ofte i deltagernes øjne mindst en ærkeengel eller måske en endnu mere direkte manifestation af Guddommen. Uheldigvis glemmer et sådant væsen imidlertid ofte, at da han selv levede i den fysiske verden og andre mennesker forsøgte lignende kommunikationer gennem forskellige medier, viste han ikke den ringeste interesse for dem. Han forstår ikke at de andre der stadig har at gøre med jordiske affærer måske heller ikke vil vise mere interesse for ham, og at de vil nægte at lade sig bevæge af hans kommunikationer.

Somme tider udgiver sådanne væsener sig for fremtrædende personer som George Washington, Julius Cæsar eller ærkeenglen Mikael, ud fra den tvivlsomme men måske tilgivelige tanke at den lære de forkynder derved bliver bedre accepteret, end hvis den kommer fra en Jensen eller Hansen.

Når disse mennesker somme tider ser mennesker hvis sind er fuldt af ærbødighed for Mestrene, kan de også finde på at udgive sig for disse Mestre for at fremtvinge en større modtagelighed for de ideer de ønsker at udbrede.

Der er også nogle der forsøger at skade Mestrenes arbejde ved at antage sig deres form for derved at påvirke eleverne. Selv om de er i stand til at fremstille en næsten perfekt fysisk tilsynekomst, er det helt umuligt for dem at efterligne en Mesters kausallegeme, og derfor vil et menneske med kausalt syn ikke lade sig narre ved en sådan personifikation.

I nogle tilfælde har medlemmer af den okkulte loge som nedlagde den spiritistiske bevægelse selv givet værdifulde oplysninger om meget interessante emner gennem et medium. Men dette har uforsigtigt været i en strengt fortrolig familie-seance, og det har aldrig været offentlige forestillinger man tog entré for.

”The Voice of the Silence“ siger klogt: ”Søg ikke din guru i disse mayaområder“. Man bør aldrig blindt acceptere nogen undervisning eller lære fra en selvbestaltet lærer fra astralplanet; al kommunikation og alle råd som kommer derfra skal modtages nøjagtig som man ville modtage råd på det fysiske plan. En lære skal tages for det den er værd efter grundig undersøgelse i forstandens og samvittighedens lys.

Et menneske er ikke ufejlbarligt fordi det tilfældigvis er dødt, ikke mere end det var i det fysiske liv. Et menneske kan bringe mange år på astralplanet og dog ikke vide mere end det forlod den fysiske verden. Derfor bør vi ikke lægge vægt på kommunikationer fra astralverdenen eller fra noget højere plan, end vi vil gøre det med tanker der gøres på det fysiske plan.

En manifesteret ”ånd“ er ofte det den giver sig ud for at være, men lige så ofte er den det ikke. For den almindelige deltager i en seance er der ingen måder hvorpå han kan skelne det ægte fra det falske, da astralplanets midler kan bruges til at føre folk på det fysiske plan bag lyset i en sådan grad, at man ikke skal have tiltro til noget hvor overbevisende det end synes at være.

Det skal ikke et øjeblik nægtes at der er blevet givet vigtige kommunikationer af ægte væsener gennem seancer; men på den anden side er det praktisk talt umuligt for en almindelig deltager at være helt sikker på at han ikke bliver narret på en halv snes forskellige måder.

Fra et højere plan end astralplanet kan man se hvor forskellige kilderne er hvorfra

kommunikationerne fra astralverdenen kommer. Som H.P.Blavatsky sagde: ”Variationerne blandt fænomenernes årsager er mange, og det er nødvendigt at være adept for rigtig at kunne se ind i og undersøge hvad der virkelig sker, og for at kunne være i stand til i hvert tilfælde at forklare hvad der virkelig ligger bag”.

For at fuldstændiggøre denne fremstilling skal det siges, at det gennemsnitsmennesket kan gøre på astralplanet efter døden, det kan han også gøre i det fysiske liv; kommunikationer gennem trance-skrivning eller ved at bruge astrallegemets udviklede og trænedede kræfter, kan lige så let modtages fra legemlige som fra ulegemlige personer. Det er derfor bedre at udvikle de kræfter i sig som stammer fra ens egen sjæl, fremfor blindt at kaste sig ud i farefulde eksperimenter. På denne måde vil ens viden med sikkerhed forøges, og evolutionen vil skride fremad. Mennesket må lære at døden ikke har nogen virkelig magt over ham; nøglen til hans legemes fængsel ligger i hans egen hånd, og hvis han vil kan han lære hvorledes han skal bruge den.

Efter en omhyggelig afvejning af alle de vidnesbyrd der står til rådighed for eller imod spiritismen, synes det, at hvis den bruges med omsorg og diskretion kan den være berettiget for at nedbryde materialismen. Når dette formål engang er opfyldt, synes dens brug at være alt for fyldt med farer både for den levende og den døde til at være almindelig tilrådelig, skønt den i specielle tilfælde kan udøves med sikkerhed og være til god nytte.

23. Astraldøden

Vi er nu nået til afslutningen på astrallegemets livshistorie, og der er kun lidt tilbage at sige om døden og den endelige opløsning.

Som vi har set forårsager egoets stadige tilbagetrækning på et vist tidspunkt at astrallegemets partikler gradvis ophører med at fungere, og denne proces begynder i de fleste tilfælde i de tætte lag der ligger på ydersiden. Tidspunktet hvor opløsningen sætter ind varierer dog meget.

Astrallegemet slides altså langsomt bort og opløses efterhånden som bevidstheden gennem egoets halvbevidste indsats gradvis trækkes tilbage fra det, og på denne måde bliver mennesket lidt efter lidt af med alt hvad der holder ham tilbage fra den himmelske verden.

Under opholdet på astralplanet, kamaloka, har sindet, der er vævet sammen med lidenskaber og begær og følelser, rensset dem og taget deres rene del med sig; det har suget alt det til sig som passer til det højere ego eller sjælen, således at den tilbageblevne del af kama nu blot er en rest hvorfra egoet, atma-buddhi-manas udødelige triade som den ofte des hurtigt kan befri sig. Langsomt trækker triaden eller egoet erindringerne fra det afsluttede jordiske liv ind i sig sey dets håb, kærlighed, bestræbelser osv., og forbereder ul at gå fra kamaloka ind i devachans velsignede tilstand, den »himmelske verden«.

Det er derfor bedre at udvikle de kræfter i sig som stammer fra ens eges sjæl, frem for blindt at kaste sig ud i farefulde eksperimenter. På denne måde vil ens viden med sikkerhed forøges, og evolutionen vil skride fremad. Mennesket må lære at døden ikke har nogen virkelig magt over ham; nøglen til hans legemes fængsel ligger i hans egen hånd, og hvis han vil, kan han lære hvorledes han skal bruge den.

Efter en omhyggelig afvejning af alle de vidnesbyrd der står til rådighed for eller imod spiritismen, synes det, at hvis den bruges med omsorg og diskretion kan den være berettiget for at nedbryde materialismen. Når dette formål engang er opfyldt, synes dens brug at være alt for fyldt med farer både for den levende og den døde til at være almindelig tilrådelig, skønt den i specielle tilfælde kan udøves med sikkerhed og være til god nytte.

Vi kan ikke her komme ind på menneskets historie når han er nået den himmelske verden, da det ligger uden for denne bogs rammer; det vil imidlertid blive behandlet i det tredje bind af denne serie: »Mentallegemet«

Her kan det imidlertid siges ganske kort, at den periode der tilbringes i devachan er tiden hvor livserfaringerne tilpasses og ligevægten genvindes, indtil der foretages en ny ned stigning i inkarnation. Det er således dagen der følger jordelivets nat, den subjektive kontrast til den objektive manifestasjonsperiode.

Når mennesket går ud af kamaloka ind i devachan, kan han ikke tage tankeformer

med sig af ond eller dårlig karakter; astralstof kan ikke eksistere på det devachanske niveau, og stoffet her kan ikke svare på de onde lidenskabers og begærets grove vibrationer. Som følge heraf er alt hvad et menneske kan tage med sig, når han endelig har rystet resterne af sit astrallegeme af sig, de latente spirer eller tendenser som når de finder næring eller udløb manifesterer sig som onde begær og lidenskaber i astralverdenen. Men tendenserne tager han altså med sig, og de ligger latent i det astrale permanente atom under hele hans devachanske liv. Ved slutningen af livet i kamaloka tages det gyldne livsvæv (se Arthur E. Powells bog »A Study in Consciousness«) fra astrallegemet, som efterlades for at opløses; det indhyller det astrale permanente atom der nu trækkes tilbage i kausallegemet.

Den endelige kamp med begærelementalen sker i slutningen af astrallivet, for egoet eller sjælen bestræber sig da på at trække alt det tilbage til sig selv som den lagde i inkarnation i begyndelsen af det nu afsluttede liv. Når den forsøger at gøre dette, mødes den med beslutsom modstand fra eegærelementalen som den selv har skabt og næret.

Hos alle almindelige mennesker er noget af deres mentalstof blevet så indfiltreret i deres astralstof, at det er umuligt at få det fuldstændig frigjort. Kampens resultat bliver derfor at en del af mentalstoffet og endog noget af kausalstoffet (højere mentale) bliver tilbage i astrallegemet, efter at egoet helt har afbrudt sin forbindelse med det. Hvis et menneske på den anden side i sit liv helt har besejret sine lavere begær og har haft held til en absolut befrielse af begær fra det lavere sind bliver der praktisk talt ingen kamp, og egoet eller sjælen vil kunne tilbagetrække ikke alene alt hvad den »investerede« i denne specielle inkarnation men også alle »renterne«, det vil sige de erfaringer, evner osv. den erhvervede. Der findes også ekstreme tilfælde hvor egoet mister både den »kapital« den investerede og »renterne«; det er dem man kalder »fortabte sjæle« eller elementarer.

Beskrivelsen af hele metoden hvor egoet sender en del af sig selv ned i inkarnation og bestræber sig på at trække det tilbage igen, findes i tredje og fjerde bind af denne serie, som beskæftiger sig med mental- og kausallegemet.

Udgangen fra astrallegemet og astralplanet er således endnu en død; mennesket efterlader sig et astralt lig som opløses når dets tid kommer; dets materialer bliver givet tilbage til astralverdenen, på samme måde som det fysiske legemes materialer vender tilbage til den fysiske verden.

Dette astrallig og de forskellige ting der kan ske med det er allerede blevet beskrevet i 19. kapitel om *Astrale væsener* under overskrifterne: skygger, vitaliserede skaller osv.

24. Genfødsel

Når de årsager der drog egoet mod devachan er ophørt med at virke, og de indsamlede erfaringer helt er indoptagne, begynder egoet igen at føle tørst efter det materielle liv der er modtageligt for sanseindtryk, og som kun kan tilfredsstilles på det fysiske plan. Denne tørst kaldes af hinduerne for *trishna*.

Den må først betragtes som et begær efter at udtrykke sig selv, og dernæst som et begær efter at modtage de indtryk udefra, som alene sætter ham i stand til at føle at han selv lever. For dette er evolutionens lov.

Trishna viser sig at virke gennem kama, der for den enkelte som for Kosmos er den vigtigste årsag til reinkarnation.

Under hvilen i devachan (den "sjeleverden", det område sjelen trer inn i gennem dødens port for efter en tid å nå frem til et "åndens land" eller devachan, som det heter i India, og i kristen terminologi "himmelriket") -er egoet blevet befriet for al smerte og sorg, men det onde han gjorde i sit tidligere liv befinder sig i en tilstand der ikke er død, men midlertidigt indstillet liv. Så snart den nye personlighed begynder at forme sig til den nye inkarnation, begynder frøene fra tidligere onde tendenser at spire. Egoet eller sjælen har taget fortidens byrde op. De spirer eller frø der fremkommer som det tidligere livs høst kaldes af buddhisterne *skandhaer* og af hinduerne *samskaras*. *Kama* med sin hær af skandhaer venter således på tærsklen til devachan, hvorfra egoet igen dukker frem for at påtage sig ny inkarnation. Skandhaerne består af materielle egenskaber, fornemmelser, abstrakte ideer, sindets tendenser, mentale kræfter.

Processen bringes i stand ved at egoet først vender sin opmærksomhed mod mentalenheden, som øjeblikkelig genoptager sin aktivitet, og derefter mod det astrale permanente atom hvori det lægger sin vilje.

Disse tendenser er som sagt i en tilstand af midlertidigt indstillet liv, og de bliver sendt udad af egoet når han vender tilbage til genfødsel; først drager de stof omkring sig på mentalplanet og også elementalessens fra det andet store rige; de er et nøjagtigt udtryk for den

mentale udvikling som mennesket har opnået ved slutningen af sit sidste jordiske liv. I denne henseende begynder han sit liv hvor han slap.

Dernæst drager han stof omkring sig fra astralverdenen og elementalessens fra det tredje rige, og tilegner sig derved de materialer hvoraf hans nye astrallegeme vil blive bygget. Derved kommer begærene, følelserne og lidenskaberne, som han bragte med sig fra sine tidligere liv, til syne igen.

Astralstoffet samles naturligvis ikke bevidst men rent automatisk af egoet der stiger ned til genfødsel. Dette materiale er endvidere en nøjagtig reproduktion af stoffet i menneskets astrallegeme ved slutningen af hans sidste astralliv. Mennesket genoptager på denne måde sit liv i hver verden som han forlod det sidste gang.

Den studerende vil i det ovenstående genkende en del af den karmiske lovs virkninger som vi ikke vil beskæftige os med i dette bind. Hver inkarnation er uundgåeligt, automatisk og retfærdigt forbundet med de foregående liv, så hele serien danner en fortsat ubrudt kæde. Det astralstof der således samles omkring mennesket er dog endnu ikke formet som et bestemt astrallegeme. Det tager først form af den æglignende dannelse, som er det nærmeste udtryk for det vi forestiller os som kausallegemets sande skikkelse. Så snart spædbarnets fysiske legeme er dannet, udøver det fysiske stof en vældig tiltrækning på astral stoffet, som tidligere var ret ligeligt fordelt over den æglignende form, og koncentrerer det meste af det inde i det fysiske legemes omrids.

Efterhånden som det fysiske legeme vokser, følger astral stoffet hver eneste af dets forandringer; 99 procent af det er jo koncentreret inden for det fysiske legemes periferi. Og kun omtrent 1 procent fylder resten af ægformen og udgør auraen som vi så i et tidligere kapitel.

Processen med at samle stof rundt om astralkernen sker somme tider hurtigt og somme tider med lang forsinkelse; når dette er færdigt står egoet i sin karmiske klædning. Som det har forberedt til sig selv, parat til at modtage den æteriske dublet af Karma-herrernes forvaltere og hvori - som i en støbeform - det nye fysiske legeme vil blive bygget (se [»Den æteriske Dublet«](#)).

Menneskets egenskaber er således ikke virksomme i begyndelsen; de er simpelt hen kun spirer til egenskaber som har sikret sig et muligt område i de nye legemers stof. **Hvorvidt de udvikler sig i dette liv med de samme tilbøjeligheder som i det sidste, vil i høj grad bero på den opmuntring, eller det modsatte, der gives dem i barnets omgivelser i dets tidlige år.**

Enhver af egenskaberne, de gode som de dårlige, kan hurtigt stimuleres til aktivitet ved opmuntring eller kan på den anden side dø hen af mangel på opmuntring. Hvis en tendens stimuleres, bliver den en mere magtfuld faktor i menneskets liv denne gang end den var i hans tidligere tilværelse; hvis den undertrykkes forbliver den som en ufrugtbar spire som snart svinder hen og dør; den kommer heller ikke til syne i den efterfølgende inkarnation.

Det kan derfor siges om barnet at det endnu ikke er i besiddelse af et udviklet mentallegeme eller astrallegeme, men at det har omkring sig og i sig det stof ud af hvilket disse skal bygges.

Tænker man sig for eksempel at et menneske var drøgt i sit tidligere liv, vil han i kamaloka have brændt begæret efter alkohol ud og være blevet fuldstændig befriet for det. Men skønt begæret selv er dødt, forbliver der stadig den samme karaktersvaghed som gjorde det muligt for ham at ligge under for det. I det næste liv vil hans astrallegeme indeholde stof der kan give udtryk for det samme begær, men han er på ingen måde bundet til at bruge sådant stof på samme måde som før. Hvis han er i hænderne på omhyggelige og egnede forældre, kan han i virkeligheden bringes til at betragte et sådant begær som noget ondt eller forkert; han vil kunne få kontrol over det, han vil kunne undertrykke det hvis det viser sig, og på den måde bliver det pågældende astralstof livløst og visner bort af mangel på brug. Man skal huske på at astrallegemets stof langsomt men sikkert slides bort, og bliver erstattet af nye partikler, akkurat som det fysiske legeme, og at forsvundet stof bliver erstattet af stof af en finere orden. På den måde besejres fejl og laster og gøres i realiteten umulige for fremtiden.

Gennem de første år af et menneskes liv har egoet kun ringe hold på sine legemer, og det holder sig derfor til sine forældre for at de skal hjælpe det med et fastere greb og skaffe det passende betingelser.

Det er umuligt at overdrive disse uformede legemers smidighed og plasticitet. Der kan gøres meget med det fysiske legeme i de første år, som for eksempel hvor børn bliver trænet til akrobater; og der kan gøres mere med de astrale og mentale legemer. Børn gribes og betages ved enhver vibration de møder og er ivrigt modtagelige for alle indflydelser, gode og dårlige, der udstråler fra deres omgivelser. De er endvidere i deres tidlige barndom og ungdom så påvirkelige og lette at forme, at de hurtigt indstiller sig, stivner og erhverver sig vaner, som når de engang er fast grundlagt kun kan forandres med stor vanskelighed. Børns fremtid er helt under deres forældres kontrol, og i langt højere grad end man har forstået.

Det er kun den clairvoyante der ved hvor meget og hvor hurtigt børns karakter ville blive bedre, hvis blot de voksnes karakter blev bedre.

Man har slående eksempler på hvorledes en lærers brutalitet beskadigede et barns astrale og mentale legemer så uopretteligt, at det blev umuligt for barnet inden for det pågældende liv at gøre de fremskridt man havde håbet for det.

Hvor det drejer sig om den lavere klasse måneder med usædvanlig stærke astrallegemer, og som reinkarnerer efter en meget kort periode, sker det somme tider at skyggen eller Skallen der er efterladt fra sidste astralliv stadig findes, **og i et sådant tilfælde bliver den sandsynligvis tiltrukket af den ny Personlighed.** Når dette sker bringer den meget stærkt de gamle vaner og den gamle tænkemåde med sig, og somme tider endda en virkelig hukommelse om dette tidligere liv.

Hvis det drejer sig om et menneske der har ført et så ondt og dårligt liv at hans astrale og mentale legemer rives væk fra egoet efter døden, må egoet - der nu ingen legemer har hvori det kan leve i de astrale og mentale verdener - hurtigt danne nye. Men når de nye astrale og mentale legemer er dannede, gør beslægtetheden sig gældende mellem dem og de gamle der endnu ikke er opløste, og de gamle mentale og astrale legemer danner nu den frygtelige form man kalder »tærskelens vogter«.

I det ekstreme tilfælde hvor et menneske på vej til genfødsel gennem lastefulde lyster eller på anden måde har skabt meget stærke bånd til en eller anden dyreart, sker det at han ved magnetisk affinitet lækkes til dette dyrs astrallegeme, hvis egenskaber han har oplivet, og som en fange lækkes til dyrets fysiske legeme. **Lænket således kan han ikke gå videre til genfødsel; han har bevidsthed i astralverdenen, er i besiddelse af menneskelige evner, men kan ikke kontrollere det ikke-menneskelige legeme han er forbundet med,** og kan heller ikke udtrykke sig gennem dette legeme på det fysiske plan. Dyreorganismen er på denne måde en fangevogter snarere end et legeme. Dyresjælen er ikke udstødt men forbliver som den rigtige ejer og hersker over sit eget legeme.

Et sådant fangenskab er ikke reinkarnation, men man kan se at der findes tilfælde der i det mindste delvis forklarer den tro i orientalske lande, at et menneske under visse omstændigheder kan reinkarnere i et dyrelegeme.

I de tilfælde hvor egoet eller sjælen ikke er nedværdiget nok til en absolut fængsling, men hvor astrallivet er stærkt dyrisk, kan de gå videre til normal menneskelig genfødsel, men de dyriske træk vil være stærkt gengivet i det fysiske legeme - som det viser sig i folk der i udseende somme tider minder om grise, hunde osv.

De lidelser der påføres det bevidste menneskelige væsen, der på denne måde midlertidigt er afskåret fra at gøre fremskridt og fra at udtrykke Selvet, er meget store, skønt deres virkning naturligvis er opdragende og forbedrende. Det er noget lignende der sker med andre egoer som er lænket til menneskelige legemer med dårlig hjerne, dvs. idioter, sindssyge osv. **Idioti og sindssyge er resultater af andre laster.**

25. Herredømme over følelserne

Denne bog ville være skrevet forgæves, hvis den studerende ikke havde fået indprentet nødvendigheden af for det første at have kontrol over astrallegemet, for det andet lidt efter lidt at træne det til et bevidsthedslegeme der er fuldstændig underkastet det egentlige menneske - egoet eller sjælen - vilje, og for det tredje i tide at udvikle og fuldkomsengøre dets forskellige kræfter.

Den almindelige verdslige person ved meget lidt og interesserer sig endnu mindre for sådanne emner; men for den studerende er det klart af grundlæggende betydning at han har opnået fuldt herredømme over alle sine legemer - det fysiske, astrale og mentale. Og skønt det for analysens og studiets skyld er nødvendigt at sondre mellem disse tre legemer og studere dem enkeltvis, vil man dog i det praktiske liv opdage at træningen af dem i stor udstrækning finder sted samtidigt; enhver evne der vindes i et af dem vil til en vis grad hjælpe med i træningen af de to andre.

Vi har allerede set hvor klogt det er at rense det fysiske legeme ved hjælp af sund mad, drikke, hygiejne osv., for at gøre det lidt mindre vanskeligt at kontrollere astrallegemet. Det samme princip gælder i endnu højere grad for det mentale legeme, for det er i sidste instans kun ved brugen af tankesind og vilje, at astrallegemets begær, følelser og lidenskaber kan bringes til fuldkommen underkastelse.

Et omhyggeligt studium af følelsernes eller emotionernes psykologi er i det mindste for mange temperamenter til meget stor hjælp, da det er klart at det er meget lettere at bringe en kraft under kontrol hvis oprindelse og natur man helt igennem forstår.

Af denne grund anbefaler nærværende forfatter meget stærkt et gennemgribende studium af de principper der fremsættes i den mesterlige afhandling [»The Science of the Emotions«](#) af Bhagavan Das. (Der er desuden skrevet et udmærket resume over dette værk af K.Browning, M.A. under titlen »An

Epitome of the Science of the Emotions«)

Hovedtesen kan ganske kort formuleres således:

Al manifesteret tilværelse kan analyseres i selvet, ikke-selvet og forbindelsen mellem de to.

Denne forbindelse kan deles i: 1) viden (gnyanam); 2) begær (ichcha); 3) handling (kriya);. At vide, at begære og at bestræbe sig for eller handle - disse tre omfatter det bevidste livs helhed.

Følelser eller emotion består af to slags - behagelige eller smertelige. Behag eller glæde, der fundamentalt er trangen til at ville have mere, skaber tiltrækning, kærlighed (raga); smerte, der fundamentalt er trangen til at ville have mindre, skaber afvisning, had (dvesha).

Af tiltrækning udvikles alle kærligheds-emotioner; af afvisning udvikles alle had-emotioner. Alle emotioner rejses af kærlighed eller had eller af begge i forskellige intensitetsgrader.

En særlig emotions eller følelses nøjagtige natur bestemmes også af den forbindelse eller det slægtskab der er mellem den der oplever følelsen, og genstanden som er anledning til følelsen. Den som oplever følelsen skal være, *så vidt det drejer sig om de omstændigheder der er forbundet med denne specielle følelse*: 1) større end; 2) lige med; 3) mindre end genstanden.

Når vi går videre med denne analyse, kommer vi til seks mulige typer af følelses-elementer som vises i kolonne tre i den efterfølgende oversigt. Kolonne fire viser underafdelinger af de vigtigste elementer i forskellige intensitetsgrader, den stærkeste er foroven og den svageste forneden af hver gruppe.

Alle menneskelige følelser består af en af disse seks følelses-elementer, eller oftere af to eller flere af dem forbundet med hinanden. Den studerende henvises til den ovenfor nævnte afhandling hvis han vil have en detaljeret belysning af de fundamentale principper der fremstilles øverst. Hans arbejde vil blive rigeligt belønnet.

Følelsernes TILBLIVELSE

Relation til genstanden		vigtigste følelseselement 3	følelses grader 4
Kvalitativ 1	Kvantitativ 2		
Kærlighed til	Højerestående	Ærbødighed	Gudsdyrkelse
			Tilbedelse
			Ærbødighed
			Høragtelse
			Respekt
			Beundring
Kærlighed til	Jævnbyrdige	Hengivenhed	Hengivenhed
			Kameratskab
			Venskab
			Høflighed
Kærlighed til	Laverestående	Godgørenhed	Medlidenhed
			Omsorgsfuldhed
			Venlighed
			Medynk
Kærlighed til	Jævnbyrdige	Frygt	Rædsel
			Skræk
			Frygt
			Angst
		Vrede	Fjendskab
			Ubarmhjertighed
			Afsky
			Kulde
			Reserverthed
Kærlighed til	Laverestående	Stolthed eller tyranni	Foragt
			Hån
			Ringagt
			Hovmodighed

Udholdenhed vil i tidens løb vil føre til sejr. På egoets eller sjælens side er der dens egen viljestyrke, og bagved er Logo's egen uendelige kraft, fordi fremskridt gennem evolution er Hans vilje. Forståelse af tanken om enhed motiverer på denne måde mennesket til det hårde og somme tider ubehagelige arbejde med karakterdannelse. Hvor streng kampen end måtte være, så er uendelighedens kræfter dog på hans side, **da han til syvende og sidst er bestemt til at besejre det ondes begrænsede kræfter som han har oplagret i sine tidligere liv.**

Et menneske som søger at *udrydde* sit begær for at kunne afbalancere sin karma fuldstændigt og derigennem vinde sig frihed, kan måske nå sit mål. Han kan imidlertid ikke undslippe evolutionens lov, og før eller senere vil han føres fremad igen af strømmens uimodståelige pres og således blive tvunget i genfødsel. At udrydde begæret er ikke vejen for det sande åndelige menneske, den sande okkultist.

Personlig kærlighed skal ikke udryddes men udvides til den bliver universel; kærlighed skal nivelleres op og ikke ned. Når det mislykkes at forstå dette, og når man ikke har fattet den umådelig store vanskelighed ved opgaven, har det i visse tilfælde ført til kærlighedens undertrykkelse i stedet for dens vækst. Men det er den overstrømmende kærlighed og ikke kærlighedsløsheden der til sidst vil frelse verden. Mahatmaen, Mesteren er medlidens hav og ikke et isbjerg. At prøve på at udrydde kærlighed er venstrehandsvejen.

De lavere og grovere begær er det imidlertid nødvendigt at udrydde helt og holdent; resten skal renses og forvandles til håb og resultater. Det er spild af kræfter at begære eller ønske; okkultisten *vil* i stedet for. Vilje er et højere aspekt af begær.

Det er også blevet sagt at vi skal dræbe »måneformen«, dvs. astrallegemet. Dette betyder imidlertid ikke at alle følelser og emotioner skal ødelægges, **men snarere at astrallegemet helt og holdent skal være under kontrol.** Efterhånden som et menneske udvikler sig, gør han sin vilje til ét med Logos' vilje og med Logos' viljes evolution. Det skulle ikke være nødvendigt at sige at en sådan bliven-til-ét *ipso facto* borttager begær, ambitioner efter fremskridt og lignende.

»The Voice of the Silence« taler advarende om at begærets sammenrullede slange ligger under hver blomst i astralverdenen, hvor skøn den end måtte være. Hvor det for eksempel drejer sig om hengivenhed, må enhver ejermentalitet transcenderes; men høj, ren og uselvisk hengivenhed kan aldrig transcenderes da den er Logos' egenskab og en nødvendig forudsætning for fremskridt på den Vej som fører i Mestrene og indvielse.

26. Udvikling af astral kræfter

Besiddelse af psykiske evner indbefatter ikke nødvendigvis høj moral mere end besiddelse af fysisk styrke gør det; psykiske kræfter er heller ikke i sig selv et tegn på større udvikling mere end for eksempel intelligens. Men selv om et stort medium ikke nødvendigvis behøver at være en åndelig person, er det på den anden side rigtigt at en stor åndelig person uundgåelig har psykiske evner.

Psykiske kræfter kan udvikles af enhver som vil have besværet med det, og et menneske kan lære clairvoyance eller hypnose, akkurat som han kan lære at spille på klaver, hvis han er villig til at gennemgå det nødvendige strenge arbejde.

Astrale sanser er til stede i alle mennesker men ligger latente i de fleste, og som regel må de på nuværende stadi af evolutionen drives kunstigt frem hvis de skal bruges. Hos nogle få bliver de aktive uden nogen kunstig aktivisering; hos nogle få kan de vækkes kunstigt og udvikles. De astrale sanser aktivitetstilstand er i alle tilfælde betinget af de fysiske sansers passivitet, og jo mere fuldstændt den fysiske passivitet er, jo større er muligheden for astral aktivitet.

Primitive mennesker er ofte i besiddelse af clairvoyance. Det kaldes somme tider lavere psykisme og er på ingen måde set samme som den evne der ejes af et rigtigt trænet og mere avanceret menneske, og det kommer heller ikke på samme måde. Den lejlighedsvis tilsynkomst af psykisme hos en udviklet person er en slags massiv fornemmelse, der ganske tilhører hele legemet snarere end det er en nøjagtig og bestemt opfattelse gennem specialiserede organer. Dette var især karakteristisk for den atlantiske (fjerde) rod-race. Den arbejder ikke gennem de astrale chakraer, men gennem de astrale centre der er forbundet med de fysiske sanser. De er ikke tydeligt astrale, skønt de er samlinger af astralstof i astrallegemet. De er af natur forbindelsesbroer mellem de astrale og de fysiske planer og er ikke udviklede astrale sanser i den rette betydning af ordet. »Synskhed« hører til denne type af sensitivitet og er ofte symbolsk; modtageren overfører sin viden på denne mærkelige symbolske måde. Det er en almindelig fejltagelse at udvikle de centre som er broer, i stedet for at udvikle chakraerne som er

de astrale organer. Den lavere psykisme er også forbundet med det sympatiske nervesystem, hvorimod den højere psykisme er forbundet med hjerne-rygmarvssystemet. At genoplive kontrol med det sympatiske system er et tilbageskridt og ikke et fremskridt.

I tidens løb forsvinder den lavere psykisme, for at blive genåbnet på et senere stadium hvor den er bragt under viljens kontrol.

Hysteriske og meget nervøse mennesker kan lejlighedsvis være clairvoyante; denne kendsgerning er et symptom på deres sygdom og skyldes svækkelsen af det fysiske legeme i en sådan grad, at det ikke længere er nogen hindring for et vist mål af æterisk eller astral vision. Dilerium tremens er et ekstremt eksempel på denne art psykisme, hvor ofrene for sygdommen ofte bliver sat i stand til midlertidigt at opfatte visse hæslige elementaler og æteriske væsener.

For dem der endnu ikke har udviklet astralt syn, er det bedst intellektuelt at vurdere den astrale verdens virkelighed, og at forstå at dens fænomener er åbne for kompetent iagttagelse akkurat som den fysiske verden.

Der eksisterer bestemte yogametoder hvorved astralsanserne kan udvikles på en fornuftig og sund måde. Men det er ikke alene nytteløst, det er også farligt at forsøge dette før renselsens forberedende stadium er overstået. Både det fysiske og det astrale legeme skal først være rensset ved at bryde de dårlige vaners lænker med hensyn til spise, drikke og given efter for hadfølelser af enhver art, osv.

Som en almindelig regel er det ikke ønskeligt at fremtvinge astrallegemets udvikling med kunstige midler; inden man har vundet åndelig styrke er astrale syn, lyde og andre fænomener tilbøjelige til at virke forstyrrende, ja endog foruroligende.

I overensstemmelse med sin fortids karma vil et menneske der følger den »gamle og kongelige« vej, før eller senere opnå kundskaber om astrale fænomener der gradvis kommer til ham; hans skarpere syn vil vågne, og nye udsigter over et større univers vil ligge udfoldet foran ham. Det er et billede på ordet: »Søg først himmerigets rige, så skal alle disse ting tillægges eder«.

At udvikle de astrale evner som et mål i sig selv fører uundgåeligt til det man i østen kalder udviklingens *laukika*-metode; de kræfter der opnås gælder kun den nuværende personlighed, og da der ikke findes nogen beskyttelse, er det højst sandsynligt at den studerende kommer til at misbruge dem. Til denne slags hører udøvelse af hatha yoga, pranayama eller åndedrætskontrol, påkaldelse af elementaler; samt Alle de systemer der på en eller anden måde indebærer aktivt drab af de fysiske sanser ved narkotika (for eksempel indisk hamp, hash osv.), ved selv-hypnose eller som dervisherne gør det at dreje sig i en vanvittig religiøs dans indtil der indtræder svimmelhed og ufølsomhed; eller *passivt* ved at lade sig hypnotisere så at astralsanserne kan komme til overfladen. Ved andre metoder benytter man en krystalkugle, (som ikke fører til andet end den laveste type clairvoyance) gentagelse af påkaldelser eller brug af trylleformularer eller ceremonier.

Et menneske der får sig selv til at falde i trance ved at gentage ord eller trylleformularer kan muligvis vende tilbage til det næste liv som et medium eller i hvert fald være mediumistisk. Dette bør ikke betragtes som en psykisk evne; for et medium er så langt fra at udøve evner, men giver tvært imod afkald på at have kontrol over sine legemer til glæde for et andet væsen. Det er mere en tilstand end en evne.

Der er mange historier om visse mystiske salver eller narkotika, som når de smøres på øjnene sætter et menneske i stand til at se feer osv. Salve på øjnene kan måske stimulere det æteriske syn, men det åbner ikke på nogen måde for astralt syn, skønt visse salver der gnides over hele legemet hjælper astrallegemet til at forlade det fysiske i fuld bevidsthed. Denne viden synes at have overlevet fra middelalderen, hvad der kan ses af de vidnesbyrd der er afgivet ved hekseprocesserne.

Lokottare-metoden består af raja yoga eller åndelig udvikling, og der er uden tvivl den bedste. Selv om det går langsommere, tilhører de kræfter der opnås herved den permanente individualitet og mistes aldrig igen; ydermere vil en Mesters overvågen garantere for fuldstændig sikkerhed så længe hans råd følges samvittighedsfuldt.

En anden stor fordel ved at blive trænet af en Mester er, at hvilke evner eleven end måtte opnå er de helt under hans kontrol, og de kan bruges fuldt ud og konstant når det er nødvendigt; hvorimod sådanne kræfter for det utrænede menneskes vedkommende ofte kun manifesterer sig delvis og rykvis og synes at komme og gå efter for godtbeholdende.

Den første metode er som at lære at ride ved at bedøve hesten; den anden og varige metode er som at lære at ride rigtigt, så der kan rides på enhver hest. Den varige metode betyder virkelig evolution, den flygtige indebærer ikke nødvendigvis noget af dette, eftersom de kræfter der vindes kan gå til grunde ved legemets død.

At få sit syn udvidet til at omfatte astralverdenen er ikke en ublandet velsignelse, da det afslører verdens sorg og elendighed, ondskab og grådighed. Men kommer til at huske på Schillers ord: »Hvorfor har du på denne måde kastet mig ind i de evig-blindes by for at

forkynde dit orakel med åbne sanser? Tag denne sørgelige klarsynethed tilbage; fjern dette grusomme lys fra mine øjne! Giv mig min blindhed tilbage -mine sansers lykkelige mørke; tag denne frygtelige gave tilbage! «

Clairvoyante kræfter kan hvis de bruges rigtigt og fornuftigt være til velsignelse og hjælp; men misbruges de kan de være en hindring og en forbandelse. De væsentligste farer der følger dem, opstår fra forfængelighed, uvidenhed og urenhed. Det er oplagt dumt af en clairvoyant at bilde sig ind, at han eller hun er den eneste der er udstyret på denne måde, og er den eneste person der er særlig udvalgt til under en engles ledelse at grundlægge et nyt religiøst system og så videre. Der er desuden altid masser af muntre og ondskabsfulde astrale væsener der er parate til og ivrige efter at støtte sådanne vildfarelser og til at spille enhver rolle man tildeler dem.

Det er nyttigt for en clairvoyant at kende noget til dette emnes historie og forstå noget af de højere planers forhold, og om muligt at besidde nogen viden om videnskabelige forhold.

Endvidere tiltrækker et menneske med urent liv eller motiver uundgåeligt de værste elementer i den usynlige verden til sig. Et menneske der er rent i tanke og livsførelse er på den anden side af selve denne tilstand beskyttet mod indflydelse fra uønskede væsener på andre planer.

I mange tilfælde kan et menneske lejlighedsvis have glimt af astral bevidsthed uden nogen som helst opvågning af ætersyn. En sådan uregelmæssighed i udviklingen er en af de vanligste årsager til den store tilbøjelighed til at tage fejl i ser der angår clairvoyance - i hvert tilfælde på de tidlige sier Under den normale udvikling vågner folk meget langsomt op til det astrale plans realiteter, ligesom et spædbarn vågner DP til det fysiske plans realiteter. De som af fri vilje og så at forhastet træder ind på Vejen, udvikler deres viden på normal måde og er som følge heraf mere tilbøjelige til at tage fejl i begyndelsen.

Hvis ikke elever under træning bliver hjulpet og vejledt af kompetente lærere, som allerede er vant til astralplanet, kan der let opstå farer og ske skader. Dette er grunden til at alle slags frygtelige syner osv. bliver yst for begynderen, så han kan forstå dem og blive vant til dem. Hvis ikke dette bliver gjort, kan han senere få et chok som ikke alene vil forhindre samt i at gøre nyttigt arbejde men også være farligt for hans fysiske legeme.

Den første indførelse i astralverdenen kan komme på forskellige måder. Nogle mennesker bliver kun én gang i deres liv sensitive nok til at opleve et astralt væsens nærværelse eller et eller andet astralt fænomen. Andre opdager at de med forøget hyppighed selv ser og hører ting som andre er blinde og døve for; atter andre begynder at huske deres søvnoplevelser.

Når en person begynder at blive sensitiv over for astral indflydelse, vil han lejlighedsvis pludselig blive overvældet en uforklarlig frygt. Denne opstår delvis fra elementalernes naturlige fjendtlighed mod det menneskelige på grund af menneskets mange ødelæggende virksomheder på det fysiske plan som påvirker det astrale, og dels de mange uvenlige elementaler frembragt af menneskelige tankesind.

Nogle mennesker begynder med mellemrum at være bevidst om den menneskelige auras strålende farver; andre kan se ansigter, landskaber eller farvede skyer der flyder foran deres øjne i mørket før de falder til ro. Måske er den mest almindelige oplevelse at man med forøget klarhed kan huske de oplevelser på andre planer der er erhvervet under søvnen. Et menneske kan for eksempel én gang i sit liv opleve synes af en ven i dødsøjeblikket. Dette kan have to årsager, i hvert tilfælde kan den døendes stærke ønske være den drivende kraft. Denne kan have sat det døende menneske i stand til at materialisere sig et øjeblik, og i det tilfælde behøves der naturligvis ikke nogen clairvoyant evne; men det er mere sandsynligt at der kan være handlet hypnotisk på modtageren og for et øjeblik døvet hans fysiske og stimulerer hans højere sensitivitet.

Et menneske med udviklet astralt syn er naturligvis ikke længere begrænset af fysisk stof; han ser gennem alle fysiske legemer; fysisk uigennemsigtige stoffer er for ham lige så gennemsigtige som glas. Ved en koncert ser han skønne farvesymfonier; ved en forelæsning ser han talerens tanker i farve og form og er i den heldige tilstand at han kan forstå ham bedre end et menneske uden astralt syn.

En lille undersøgelse vil vise at mange mennesker oplever mere gennem taler end ordene alene; mange vil i deres hukommelse finde mere end det taleren sagde. Sådanne erfaringer tyder på at astrallegemet er ved at udvikle sig og blive mere sensitivt, man har nemlig reageret på de tanke-former der blev skabt af taleren.

Visse egne giver lettere adgang til okkult arbejde end andre; for eksempel har Californien et meget tørt klima med megen elektricitet i luften som er gunstigt for udviklingen af clairvoyance.

Nogle medier skal have en lufttemperatur på 27 grader for at kunne yde deres bedste; andre kan ikke arbejde godt undtagen ved en lavere temperatur.

Da en trænet clairvoyant er i stand til at se et menneskes astrallegeme, følger deraf at intet

menneske kan skjule eller forklæde sig på astralplanet; det han virkelig er kan ses af enhver uvildig iagttager. Det er nødvendigt at sige uvildig, for et menneske ser et andet gennem sine egne legemers medium, og det er noget lignende som at se et landskab gennem farvede briller. Før han har lært at tage denne indflydelse i betragtning, er han tilbøjelig til at antage at det vigtigste i et andet menneske er de egenskaber han selv lettest reagerer på. øvelse er nødvendig for at kunne befri sig for den forstyrrelse der er skabt af hans egen personlige affinitet, så han kan iagttage klart og nøjagtigt.

De fleste af de psykiske mennesker som lejlighedsvis får et glimt af astralverdenen at se, såvel som de fleste af de kommunikerende væsener ved spiritistiske seancer, magter ikke at fortælle om astralplanets meget indviklede beskaffenhed som beskrives i denne bog. Grunden hertil er at det kun er få mennesker som ser tingene som de virkelig er på astralplanet, og dette sker først efter lang erfaring. Selv de som virkelig ser, er ofte alt for omtågede og forvirrede til at forstå eller til at huske og der er næppe ret mange der kan overføre erindringerne til almindeligt fysisk sprog. Mange utrænede psykiske mennesker undersøger aldrig deres visioner på en videnskabelig måde; de skaffer sig simpelt hen et indtryk som måske er helt korrekt, men som lige så godt kan være falsk og endda helt vildledende.

Vi har også set at astralplanets muntre beboere ofte laver behændighedskunster med utrænede personer der som regel er ganske forsvarsløse.

Hvor det gælder et astralvæsen som til stadighed arbejder gennem et medium, kan hans finere astralsanser blive så forgrovede at de bliver ufølsomme over for astralstoffets højere grader.

Kun den trænede besøgende fra det fysiske plan, som er fuldt bevidst på begge planer, kan stole på at han ser både astrale og fysiske planer samtidig.

Sand, trænet og absolut troværdig clairvoyance kræver evner der hører til et højere plan end det astrale. Evnen til nøjagtig forudsigelse tilhører også dette højere plan; dog viser glimt og genspejlinger af det sig hyppigt for et rent astralt syn, specielt hos enfoldige mennesker som lever under visse forhold. Det man kalder synskhed blandt Skotlands højtlændere er et velkendt eksempel.

Der findes astralt såvel som fysisk blinde personer, således at mange astrale fænomener undslipper almindeligt astralt syn. I begyndelsen kan der i virkeligheden begås fejltagelser ved at bruge astral vision, ligesom et barn begår fejltagelser når det begynder at bruge sine fysiske sanser, skønt det efter et stykke tid bliver muligt at se og høre lige så nøjagtigt på det astrale som på det fysiske plan.

Endnu en metode til at udvikle clairvoyance, og som tilrådes lige meget af alle religioner, er meditation. Og når den praktiseres omhyggeligt og alvorligt, kan den ikke skade noget menneskeligt væsen, men den kan somme tider hjælpe til at en meget ren type clairvoyance bliver udviklet. Der er givet en kortfattet forklaring på den proces der sker ved meditation i »The Other Side of Death« af biskop C.W. Leadbeater (s. 469-476) såvel som i mange andre bøger.

Gennem meditation kan der udvikles en høj grad af sensitivitet og samtidig en fuldstændig afbalancering, forstandighed og sundhed.

Den studerende vil hurtigt erkende at udøvelse af målbevidst og beslutsom meditation indbygger højere stoftyper i legemerne. Der kan erfares storslåede følelser som kommer fra det buddhiske niveau, det vil sige fra det plan der ligger lige over det højere mentale og som genspejles i astrallegemet. Det er imidlertid også nødvendigt at udvikle de mentale og kausale legemer for at give balance. Et menneske kan ikke springe fra den astrale bevidsthed til den buddhiske uden at have udviklet de mellemliggende legemer. Med følelserne alene kan vi aldrig vinde fuldkommen balance og bestandighed; store og ædle følelser som har øvet indflydelse på os i den rigtige retning kan meget let blive fordrejede og sende os ad mindre ønskelige veje. Emotioner skaber motiv, men den styrende kraft kommer fra visdom og stabilitet.

Der er nær forbindelse mellem det astrale og det buddhiske plan; astrallegemet er på en måde en genspejling af det buddhiske.

Et eksempel på den nære forbindelse kan findes i den katolske messe. I det øjeblik hostien forvandles, stråler der en kraft ud som er stærkest i den buddhiske verden, skønt den også er magtfuld i den højere mentale; desuden mærkes dens aktivitet på det første, andet og tredje astrale underplan, skønt dette kan være en genspejling af det mentale eller en virkning af sympatisk vibration. Denne virkning kan føles af folk der befinder sig langt væk fra kirken i det øjeblik; en stor bølge af åndelig fred og styrke går hen over hele egnen, selv om der er mange der aldrig vil forbinde det med at en messe bliver celebreret.

Foruden det ovenstående skabes der også en anden virkning af og i forhold til intensiteten af hver enkelts bevidste andagtsfølelse under lovprisningen. En stråle - som var den af ild - slynges ud fra den opløftede hostie og får den højere del af astrallegemet til at gløde intenst.

Gennem astrallegemet bliver det buddhiske legeme også stærkt påvirket på grund af sin nære forbindelse med det. På denne måde virker og reagerer både buddhiske og astrale legemer på hinanden. lignende virkning sker ved en velsignelse der gives ved alterets sakramente.

27. Clairvoyance i tid og rum

Der findes fire måder hvorpå det er muligt at iagttage begivenheder der sker på afstand.

1. **Ved hjælp af en astral strøm.**

Denne metode er i nogen analog med magnetiseringen af en stålstang og består af hvad man kunne kalde polarisering. Ved en viljesanstrengelse, oprettes et antal parallelle linier af astrale atomer fra iagttageren til den scene han ønsker at se. Alle atomerne holdes med deres akser strengt parallelt med hinanden, idet de former en slags midlertidigt rør gennem hvilket den clairvoyante kan se. Denne linie er tilbøjelig til at komme i uorden eller blive ødelagt af enhver tilstrækkelig stærk astral strøm som tilfældigt krydser dens vej; det sker imidlertid sjældent.

Linien dannes enten ved overførsel af energi fra partikel til partikel - eller ved brug af kraft fra et højere plan, som virker samtidig på hele linien; denne sidste metode kræver en langt større udvikling og indbefatter viden om og evne til at bruge kræfter fra et særdeles højt niveau. Et menneske som kan lave en linie på denne måde, behøver dog ikke denne metode, da han kan se langt lettere og mere fuldstændigt ved hjælp af en højere evne.

Strømmen eller røret kan dannes helt ubevidst og utilsigtet og er ofte resultat af en stærk tanke eller følelse der projiceres fra ét mål til et andet, enten fra seeren eller fra den person som er blevet set. Hvis to personer er forenet ved stærk hengivenhed, er det muligt at en stærk strøm af fælles tanker konstant flyder mellem dem, og et eller andet pludseligt ønske eller en stærk sorg eller ulykke hos en af dem kan midlertidigt udstyre denne strøm med den polariserende kraft som er nødvendig for at skabe den astrale kikkert.

Det syn der opnås på denne måde er ikke uligt det der ses gennem en kikkert. For eksempel vil menneskelige skikkelser som regel synes meget små men fuldstændig klare; somme tider - men det sker ikke altid - er det muligt at høre såvel som at se ved denne metode.

Metoden har bestemte begrænsninger, da den astrale kikkert kun afslører scenen fra én vinkel og har et begrænset og bestemt synsfelt. I virkeligheden er astralt syn der ledes langs et sådant rør begrænset lige så meget som fysisk syn ville være under lignende omstændigheder.

Denne type clairvoyance kan lettes meget ved brug af et fysisk objekt som udgangspunkt - en slags viljekraftens brændpunkt. En krystalkugle er det mest almindelige og effektive; på grund af dens særlige ordning af elemental essens har den i sig selv egenskaber der stimulerer psykiske evner. Andre genstande kan bruges til samme formål, Såsom en kop, et spejl, en blækklat, en dråbe blod, en skål vand, en dam, vand i en glasskål eller næsten enhver blank overflade på en hvilken som helst sort mat farve der kan laves ved en håndfuld pulveriseret trækul i en underkop.

Der er nogle der af egen vilje kan bestemme hvad de vil se, det vil sige at de kan rette deres kikkert hvorhen de ønsker; men det store flertal danner et tilfældigt rør og ser hvad der eventuelt viser sig for enden af det.

Nogle psykiske mennesker er kun i stand til at bruge røret når de er under indflydelse af hypnose. Der er to variationer af sådanne psykiske mennesker: 1) dem der selv er i stand til at lave røret; 2) dem der ser gennem et rør der er lavet af hypnotisøren.

Lejlighedsvis, skønt det er sjældent, kan en forstørrelse også ske ved hjælp af røret, selv om det i disse tilfælde er muligt at en helt igennem ny kraft er begyndt at vise sig.

2. **Ved projicering af en tankeform.**

Denne metode består i at projicere et mentalt billede af sig selv, hvor omkring der desuden trækkes astralstof; en sådan forbindelse med billedet, der bibeholdes, vil også gøre det muligt at modtage indtryk ved hjælp af det. Formen virker på den måde som en slags fremskudt stilling af seerens bevidsthed. I fuldkomne tilfælde er seeren i stand til at se næsten lige så godt som han ville, hvis han stod i tankeformens sted. Med denne metode er det også muligt at skifte synsfelt hvis det ønskes. Clairaudience er mindre hyppigt forbundet med denne type end med den første. I det øjeblik tankens styrke svigter er hele visionen borte, og det vil blive nødvendigt at bygge en ny tankeform før den kan genvindes. Denne type clairvoyance er mere sjælden end den første type på grund af den mentale kontrol der kræves og den finere art af anvendte kræfter.

Den er trættende undtagen ved meget lange afstande.

3. Ved at rejse i astrallegemet enten sovende eller i trance.

Denne proces er allerede blevet beskrevet i tidligere kapitel.

4. Ved at rejse i mentallegemet.

I dette tilfælde bliver astrallegemet ladet tilbage sammen med det fysiske, og hvis det er ønskeligt at det viser sig på astralplanet, må der formes et midlertidigt astrallegeme eller mayavirupa som tidligere beskrevet.

Det er også muligt at erhverve sig information om begivenheder på afstand ved at påkalde eller vække et astralvæsen eller en naturånd, og bevæge ham til eller tvinge ham til at påtage sig undersøgelsen. Dette er naturligvis ikke clairvoyance, men magi.

Hvis man skal finde en person på astralplanet er det nødvendigt at sætte sig i forbindelse med ham, og det er som regel tilstrækkeligt med et meget ringe holdepunkt som for eksempel et fotografi, et brev der er skrevet af vedkommende, en genstand der tilhører ham osv. Den der skal arbejde udsender vedkommende menneskes toneart, og hvis det menneske der søges befinder sig på astralplanet vil der øjeblikkelig komme gensvar.

Denne et menneskes toneart på astralplanet er en slags gennemsnitstone, der stammer fra alle de forskellige vibrationer som bor i hans astrallegeme. Hvert af et menneskes mentale og andre legemer har en lignende gennemsnitstone; alle tonearter danner tilsammen menneskets akkord - eller mystiske akkord som den ofte kaldes.

Den trænede seer stemmer sine egne legemer et øjeblik nøjagtigt efter vedkommende menneskes toneart, og sender derefter med en viljesanstrengelse dets lyd frem. Hvor i de tre verdener det eftersøgte menneske end befinder sig, fremkalder den øjeblikkelig svar fra ham; dette svar er straks tydeligt for seeren, så han bliver i stand til at forme en magnetisk forbindelseslinje med mennesket.

En anden form for clairvoyance sætter seeren i stand til at opfatte begivenheder der er sket i fortiden. Der findes mange grader af denne evne, fra det trænede menneskes som selv efter behag kan undersøge de akashiske optegnelser, til den person som kun får lejlighedsvis glimt. Den almindelige psykiske undersøger behøver en genstand der er fysisk forbundet med den scene i fortiden som han ønsker at se; naturligvis kan han bruge en krystalkugle eller en anden genstand som fokus.

De akashiske optegnelser repræsenterer den Guddommelige hukommelse, som det tidligere ganske kort er nævnt. De optegnelser der ses på astralplanet er kun genspejlings-afgenspejlinger fra et meget højere plan og er yderst ufuldkomne; de er meget fragmentariske og ofte alvorligt beskadigede. De er blevet sammenlignet med genspejlinger på en vandoverflade der kruses af vinden. På mentalplanet er optegnelserne fuldkomne og akkurate og kan aflæses med stor nøjagtighed; men naturligvis kræver dette evner der hører til mentalplanet.

28. Usynlige hjælpere

Når man har studeret de foregående sider, vil man forstå at de tilfælde af »intervention« i menneskelige affærer af usynlige hjælpere som sker fra tid til anden, har en naturlig forklaring for en som forstår noget af astralplanet og dets muligheder, *selv om de naturligvis er ganske uforklarlige fra et materialistisk synspunkt.*

I østen har man altid vidst at der fandtes usynlige hjælpere; selv i Europa har vi gamle græske fortællinger om gudernes indblanding i menneskelige affærer, og for eksempel den romerske legende om Castor og Pollux der var den unge republikks anførere i slaget ved Regillussøen. Fra middelalderen har vi mange historier om helgener som viste sig i kritiske øjeblikke og vendte krigslykken til gunst for de kristne hære, for eksempel beretningen om Sankt Jacob der anførte de spanske tropper, og om skytsengle der frelste en rejsende fra alvorlig fare, ja endog fra døden.

Der kan komme hjælp til mennesker fra mange af de forskellige indbyggere på astralplanet. Den kan komme fra naturånder, fra devaer, fra dem som er fysisk døde og fra dem som mens de endnu er fysisk i live er i stand til frit at færdes på astralplanet.

Kun i meget få tilfælde får mennesker hjælp fra naturånder. De undgår for det meste menneskenes boliger, de kan ikke lide deres udstrålinger, deres travlhed og uro. Med undtagelse af nogle af de højere ordener er de inkonsekvente tankeløse, mere som glade legende børn end som alvorlige og ansvarsfulde væsener. Som regel er de ikke til at stole på i retning af et stadigt samarbejde, skønt enkelte af dem eksempelvis kan føle sig knyttet til menneskelige væsener og gør dem mange gode tjenester.

Adeptens eller Mesterens arbejde ligger hovedsagelig på mentalplanets *arupa* niveau,

hvor han kan påvirke menneskets sande individualitet og ikke kun dets personlighed, er det eneste der kan nås fra den astrale eller fysiske verden. Det er derfor sjældent at han finder det nødvendigt 'ser ønskeligt at arbejde på et plan så lavt som det astrale.

Det samme gælder devaerne; de af dem som reagerer på menneskets inderlige længsel eller påkaldelse, arbejder snarere på mentalplanet end på det astrale eller fysiske og oftere i perioderne mellem inkarnationerne end under den fysiske tilværelse.

Der kommer somme tider hjælp fra de nyligt afdøde som endnu er i nær kontakt med jordiske affærer. Den studerende vil imidlertid hurtigt kunne forstå at en sådan hjælp ifølge tingenes natur er yderst begrænset, for jo mere uselvsk og hjælpsom en person er, jo mindre sandsynligt er det at han efter døden kan findes i fuld bevidsthed på astralplanet lavere niveauer, hvorfra jorden er lettest tilgængelig.

Hvis en afdød person skal være i stand til at påvirke en endnu fysisk levende, må denne sidste endvidere være yderst sensitiv, eller den eventuelle hjælper må være i besiddelse af en vis mængde viden og dygtighed. Disse betingelser er naturligvis meget sjældent til stede.

Som følge af dette ligger det nuværende arbejde med at hjælpe på astralplanet eller de lavere mentalplaner hovedsagelig i hænderne på Mestrenes elever og andre der er tilstrækkelig udviklede til bevidst at fungere på disse to planer.

Hvor forskelligt den slags arbejde på astralplanet end er, ser det naturligvis alt sammen mod det ene store mål: den indre revolution. Lejlighedsvis gælder arbejdet udviklingen i de lavere riger, det elementale såvel som plante- og dyreriget, som det er muligt at fremskynde under visse betingelser. Det er i virkeligheden mest i forbindelse med mennesket eller ved menneskets hjælp at fremskridt i disse lavere riger finder sted. Et dyr kan for eksempel kun individualiseres gennem visse dyreracer som er knyttet stærkt til mennesket.

Langt den største og vigtigste del af arbejdet er på den ene eller den anden måde forbundet med menneskeheden og gælder hovedsagelig dens åndelige udvikling, det er meget sjældent at der gives ren fysisk hjælp.

I den klassiske bog om emnet »[Usynlige hjælpere](#)« (pdf) af biskop C.W. Leadbeater gives der en del typiske eksempler på fysisk intervention eller mellemkomst. Somme tider kan en usynlig hjælper med sit større udsyn være i stand til at opfatte en fare som truer en eller anden, og kan indgive denne tanke hos det truede menneske eller hos en ven, som så vil komme ham til hjælp. På denne måde er skibsforlis somme tider blevet forhindret. Andre gange kan hjælperen måske materialisere sig eller blive materialiseret af en mere erfaren hjælper, således at han er i stand til at lede et menneske ud af en fare, for eksempel tage et barn ud af en brændende bygning, frelse en eller anden fra at falde i en afgrund, bringe børn hjem som ikke kan finde vej og så videre. Der berettes om et tilfælde hvor en hjælper havde fundet en dreng der var faldet i en kløft og havde fået en pulsåre skåret over; denne hjælper blev materialiseret så han kunne forbinde drengen og derved standse blødningen, da den ellers ville have været dødelig; en anden hjælper indprægede imens tanken om fare på drengens mor og ledte hende til stedet. (De kendteste tilfælde i vor tid stammer fra kapucinermunken pater Pio, der i sit materialiserede astrallegeme hjalp i hundredevis af mennesker verden over, mens han opholdt sig i sit fysiske legeme i sit kloster i Italien. »Inge Stoltenberg: [Pater Pio, en af vor tids største mystikere](#)« København 1982.

Nu kan man spørge om hvorledes det kan gå til at et astralt væsen bliver opmærksom på et fysisk skrig eller en ulykke. Svaret er at ethvert skrig der er båret af en stærk følelse eller emotion vil skabe en virkning på astralplanet og overføre nøjagtig den samme tanke dér som på det fysiske plan. Hvor det gælder en ulykke vil emotionsbølgen, der forårsages af smerte og frygt, flamme op som et stort lys og vil ikke undgå at tiltrække et astralt væsens opmærksomhed hvis han er i nærheden.

Det er naturligvis væsentligt at man kender metoden, hvis man skal kunne materialisere et astrallegeme så man kan bruge det som redskab ved en rent fysisk handling.

Der findes tre veldefinerede variationer af materialisationer:

1) den som er håndgribelig skønt ikke synlig for almindeligt syn; den er almindeligst ved seancer; den bruges til at flytte små genstande og til den »direkte stemme«. Der bruges stof som hverken kan genspejle eller hindre lys men som under visse omstændigheder kan bruges til at frembringe lyd. En variation af denne art er i stand til at påvirke nogle af de ultraviolette stråler, således at man kan tage »ånde-fotografier«.

2) dersom er synligt men ikke håndgribeligt.

3) den fuldkomne materialisation som både er synlig og håndgribelig. Mange spiritister er kendt med alle tre typer.

Materialisationer som vi her beskæftiger os med sker ved en viljesindsats. Den modsætter sig så at sige den kosmiske vilje idet den forandrer stoffet fra dets naturlige tilstand til en anden. Denne viljesindsats eller anstrengelse skal opretholdes hele tiden, for hvis tankesindet tages fra

den blot et halvt sekund flyver stoffet i et lynglimt tilbage til sin oprindelige tilstand.

Ved spiritistiske seancer sker fuld materialisation som regel ved at bruge stof fra mediets og deltagernes æteriske og fysiske legemer. I sådanne tilfælde er det klart at der på denne måde bliver en meget nær forbindelse mellem mediet og det materialiserede legeme. Betydningen af dette skal vi se på om, et øjeblik.

Hvor det gælder en trænet hjælper som finder det nødvendigt at skabe en midlertidig materialisation anvendes en helt anden metode. Ingen af en Mesters elever ville nogen sinde få tilladelse til at bruge andres legemer på en så belastende måde som at tage stof fra dem til en materialisation; men det er heller ikke nødvendigt. En langt mindre farlig metode er at fortætte den omkringliggende æter eller muligvis den fysiske luft til den mængde stof der er nødvendig. Dette kunststykke ligger uden tvivl over de almindelige væseners evner der manifesterer sig ved en seance, men kan gøres uden vanskelighed af en der studerer okkult kemi.

I tilfælde af denne slags, hvor vi har en nøjagtig reproduktion af det fysiske legeme, skabes derved mental viljesindsats af stof der er fuldstændig fremmed for legemet. Der sker som følge heraf ingen eftervirkninger eller repercussion, således som det er tilfældet når en materialisation sker på bekostning af mediets eller andres legemer.

En skade der sker på den materialiserede form, falder i disse tilfælde tilbage på nøjagtigt det sted på mediets legeme der svarer til det beskadigede sted på materialisationen.

Hvorimod en skade på en form der er materialiseret ved hjælp af æter eller luft ikke påvirker hjælperens fysiske legeme mere ved eftervirkning, end et menneske vil påvirkes af en skade på for eksempel en marmorstatue af ham.

Men hvis den der fungerer på astralplanet er uklog nok til at tro at han kan skades af en fysisk genstand, da er skaden på den fysiske materialisation tilbøjelig til at fremkalde de forventede virkninger.

Spørgsmålet om eftervirkning er i øvrigt vanskeligt og forstås endnu ikke til bunds. Hvis man skal forstå det helt, vil det sandsynligvis være nødvendigt at kende lovene for sypatisk vibration på flere planer end ét.

Der er ikke nogen som helst tvivl om viljens store magt over stof på alle planer, så dersom kraften kun er stærk nok, kan praktisk talt *ethvert* resultat opnås ved en viljesakt uden nogen kundskaber; den der udfører viljesakten behøver ikke nødvendigvis at vide *hvorledes* han kan gøre dette. Der er ingen grænser for hvor langt viljen kan udvikles.

Det er denne kraft der skaber materialisation, skønt det som regel er en kunst der skal læres som alt andet. *Et gennemsnitsmenneske på astralplanet vil ikke være mere i stand til at materialisere sig uden at have lært hvorledes det skal gøres, end et gennemsnitsmenneske på dette plan ville kunne spille violin uden at have lært det.*

Der findes imidlertid tilfælde hvor intens sympati og megen overvejelse gør en person i stand til at udføre en midlertidig materialisation, selv om han ikke er sig bevidst hvorledes han gør det.

Det er værd at lægge mærke til at disse sjældne tilfælde af fysisk intervention af en astral hjælper ofte gøres mulige, fordi der eksisterer et karmisk bånd mellem hjælperen og den der skal hjælpes. På denne måde anerkendes gamle tjenester, og en venlighed der er udført i ét liv betales tilbage i et fremtidigt liv, selv med så usædvanlige metoder som her er beskrevet.

Eller ved store katastrofer hvor mange mennesker bliver dræbt, tillades det somme tider at en eller to personer »mirakuløst« bliver frelst, fordi det tilfældigvis ikke var deres karma at dø netop nu; det vil sige at de ikke har nogen gæld til den Guddommelige lov der kan betales på denne særlige måde.

Af og til gives der fysisk hjælp til et menneskeligt væsen af Mester. Biskop Leadbeater beskriver et tilfælde som skete for ham selv. Han spadserede på en vej, da han pludselig hørte sin indiske lærers stemme i øret; denne var på dette punkt to til tre tusind km borte men råbte »Spring tilbage«. Han for voldsomt tilbage netop som en tung metalskorstenpibe faldt ned på fortovet mindre end en halv meter fra ham.

Man kender et andet bemærkelsesværdigt tilfælde, hvor en dame som befandt sig i alvorlig fysisk fare midt i et farligt trafik-sammenstød pludselig blev hvirvlet ud af mængden og anbragt ganske uskadt på en tilstødende tom sidegade. Hennes legeme må være blevet løftet lige over de mellemliggende huse og sat ned i den næste gade.

Ved en grundig gennemlæsning af kapitlerne *Livet efter døden* - vil man forstå at der er nok at gøre for de usynlige hjælpere blandt nylig afdøde mennesker. De fleste af disse væsener er i en tilstand af fuldstændig uvidenhed med hensyn til livet efter døden, og mange i de vestlige lande er skrækslagne ved udsigten til »helvede« og »evig fordømmelse« - så der er meget at gøre med at oplyse folk om deres virkelige status og om den astralverden de befinder sig i.

De usynlige hjælperes arbejde består i at berolige og trøste de nylig afdøde og befri dem hvor det er muligt for den skrækkelige og unødvendige frygt; den griber dem alt for ofte og

skaffer dem ikke alene megen lidelse men forsinker også deres fremgang ad vejen mod højere sfærer. Så vidt det kan gøres må de bringes til at forstå den fremtid der ligger foran dem.

Det er blevet sagt at dette arbejde i tidligere perioder udelukkende blev gjort af en høj klasse ikke-menneskelige væsener, men de menneskelige væsener som er i stand til at fungere bevidst på astralplanet, har nu i nogen tid haft det privilegium at udføre dette kærlighedsarbejde.

I de tilfælde hvor der sker en omordning af astrallegemets begærelse, kan en astralhjælper bryde denne omordning og genopbygge astrallegemet i dets tidligere tilstand, så det afdøde menneske kan opfatte astralplanet som helhed i stedet for kun en underafdeling af det.

Andre som har opholdt sig længere på astralplanet kan også modtage hjælp i form af forklaringer og råd med hensyn til deres fremgang gennem dets forskellige stadier. De kan således blive advaret mod den fare og forsinkelse der opstår ved forsøg på at kommunikere med de levende gennem et medium; somme tider kan et væsen der allerede er trukket ind i en spiritistisk kreds hjælpes ind i et højere og sundere liv, men det hører til sjældenhederne. Erindringen om en sådan undervisning kan naturligvis ikke bringes med til den næste inkarnation, men der forbliver altid en virkelig indre viden og dermed en stærkere tilbøjelighed til nøjeblikkelig at acceptere disse ting når de hører om dem igen i det nye liv.

Nogle af de nylig afdøde ser sig selv på astralplanet som de virkelig er, og er derfor fulde af samvittighedsnag. Her er hjælperen i stand til at forklare at fortid er fortid, at den eneste anger der er noget værd er beslutningen om at gøre det bedre i fremtiden, at hvert menneske skal acceptere sig selv som han er og stadig arbejde på at forbedre sig og leve et rigtigere liv i fremtiden.

Atter andre er bekymrede og ønsker at råde bod på en eller anden skade de har forvoldt mens de var på jorden; de ønsker at lette deres samvittighed ved at afsløre en beskæmmende hemmelighed de skinsygt har vogtet over; de ønsker at afsløre et skjult sted hvor de har gemt papirer eller penge, også fremdeles. I visse tilfælde er det muligt for hjælperen at tage affære på en eller anden måde på det fysiske plan og derved tilfredsstille det afdøde menneske; men i de fleste tilfælde er det bedste han kan gøre at forklare, at det nu er for sent at yde erstatning og derfor nytteløst at græmme sig. Hjælperen vil da overtale mennesket til at opgive sine jordiske tanker, som holder ham i nær kontakt med det jordiske liv, og i stedet for prøve på at få det bedste ud af sit nye liv.

Der bliver også gjort en umådelig mængde arbejde for de levende ved at lægge gode tanker ind i sindet på dem som er parat til at modtage dem.

Det er meget let - let i en grad der er helt utrolig for dem som praktisk talt intet forstår af dette emne - for en hjælper at dominere et gennemsnitsmenneskes tankesind og få ham til at tænke netop det hjælperen ønsker, uden at der opstår nogen mistanke om en uden for liggende indflydelse på tankerne på dette område. En sådan fremgangsmåde er imidlertid fuldstændig utilladelig. Alt hvad der må gøres er at indføre den gode tanke i personens sind blandt de tusinder der hele tiden strømmer igennem det, også håbe på at han vil gøre den til sin egen og handle efter den.

Der kan gives megen forskellig hjælp og trøst til dem der sørger eller er syge; man har forsøgt at genforene og forlige dem som er skiltes på grund af meningsforskelle eller interessekonflikter; alvorlige sandhedssøgere er blevet ledet mod sandheden; det er ofte muligt at bringe løsningen på et eller andet åndeligt eller metafysisk problem ind i sindet på en hvis tanker kredser uroligt om det. Foredragsholdere kan hjælpes med forslag eller illustrationer der enten materialiseres i finere stof foran taleren eller indpræges i hans hjerne.

En metodisk usynlig hjælper erhverver sig snart et vist antal »patienter« som han besøger hver nat, akkurat som en læge på jorden tager en regelmæssig runde blandt sine patienter. Hver arbejder bliver således som regel centrum for en lille gruppe; han bliver leder for en gruppe hjælpere som han altid er i stand til at finde konstant beskæftigelse til. Der er arbejde i astralverdenen til et hvilket som helst antal arbejdere, og enhver som ønsker det - mand, kvinde og barn - kan blive en af dem.

En elev er ofte beskæftiget med det der praktisk talt betyder at besvare bønner. Skønt det er rigtigt at ethvert alvorligt åndeligt ønske, der for eksempel udtrykkes i bøn, er en kraft som automatisk giver visse resultater, er det også en kendsgerning at en sådan åndelig indsats betyder en mulighed for indflydelse af det Godes kræfter. En villig hjælper kan således blive gjort til den kanal hvorigennem energien strømmer. Dette er i endnu højere grad tilfældet hvor der er tale om meditation.

I visse tilfælde tror man at hjælpen kommer fra den helgen man har bedt til, og der findes mange beretninger om dette.

Elever som er egnede til dette arbejde sættes også til at lede smukke og sande tanker til forfattere, digtere, kunstnere og musikere.

Somme tider er det muligt at advare folk mod en kurs de er slået ind på og som er en fare for deres moralske udvikling; det er muligt at fjerne en ond indflydelse der stammer fra en

person eller et sted, eller at modvirke et hemmeligt anslag fra sorte magikere.

Der er så meget arbejde at gøre for usynlige hjælpere på astralplanet, at det er den studerendes pligt på enhver måde at gøre sig egnet til at bidrage med sin hjælp. De usynlige hjælpere ville ikke kunne udføres, hvis der ikke fandtes elever på et stadium hvor de bedst kan udføre dette arbejde. Så snart de har passeret dette stadium og kan gøre højere arbejde, vil de helt bestemt få dette tildelt.

Man bør huske at når en hjælper får givet kraft og træning, får han det med visse begrænsninger. *Han må aldrig bruge kræfterne selvisk, aldrig udføre noget for at tilfredsstille sin nysgerrighed, aldrig anvende evnen til at stikke sin næse i andres sager, aldrig give det som ved spiritistiske seancer kaldes prøver, dvs han må ikke udføre fænomener på det fysiske plan.* Han må tage imod et budskab til en afdød, men han må ikke bringe svar tilbage fra den afdøde til den levende, medmindre det er ham direkte påbudt af hans Mester. På denne måde er gruppens usynlige hjælpere hverken et detektivbureau eller et astralt informationscenter; det er meningen at den roligt skal gøre det arbejde der ligger for, eller som den har fået besked på at gøre.

Efterhånden som en studerende gør fremskridt, lærer han i stedet for kun at hjælpe enkelte at tage sig af klasser, nationer og racer. Og efterhånden som han erhverver sig de fornødne kræfter og kundskaber, begynder han at udøve kræfter fra akasha og astralplanet og får vist hvorledes han kan gøre bedst muligt brug af hver gunstig cyklisk indflydelse. Han bringes i forbindelse med de store nirmanakayaer og bliver en af deres »gaveuddelere«, idet han lærer hvorledes han skal fordele de kræfter som er frugten af deres sublime selvopofrelse.

Der er ingen mystik forbundet med de egenskaber der kræves for at blive en hjælper; dette er til en vis grad allerede blevet beskrevet, men det kan måske være nyttigt at stille dem op i punkter:

1) Målbevidsthed,

-somme tider kaldet »one-pointedness«; den der ønsker at blive hjælper skal gøre arbejdet med at hjælpe andre til sin første og væsentligste pligt; det arbejde Mesteren ønsker han skal gøre må være hans største interesse.

Endvidere er en udviklet skelneevne nødvendig - ikke alene skal man kunne skelne mellem nyttigt og unyttigt arbejde, men også mellem alle slags nyttige arbejder. At kunne økonomisere med indsatsen er okkultismens vigtigste lov, og enhver studerende bør vie sig til det højeste arbejde han er i stand til. Det er også vigtigt at den studerende på det fysiske plan gør sit yderste af hvad der ligger inden for hans kræfter for at hjælpe sine medmennesker.

2) Selvkontrol.

Dette indebærer fuldstændig beherskelse af sit temperament, således at intet af hvad man ser eller hører giver anledning til virkelig irritation; for konsekvenserne af en sådan irritation er langt alvorligere på det astrale plan end det fysiske. Hvis et menneske med vågne evner på astralplanet føler vrede mod en person på dette plan, vil han skade denne alvorligt, ja måske ødelægge ham. Enhver manifestation af irritation, ophidselse eller utålmodighed i astralverdenen gør straks en hjælper til en frygtindgydende person, så den han ønsker at hjælpe skrækslagen vil flygte for.

Der er optegnet et tilfælde hvor en usynlig hjælper skruede sig op til en sådan tilstand af ophidselse, at hendes astrallegeme forøgedes enormt i størrelse, vibrerede voldsomt og skød lyn med brændende farver. Den nylig afdøde person som hun ville hjælpe blev så rædselslagen ved at se denne enorme flammende, lynende sfære komme imod sig, at han antog den for at være djævelen selv og flygtede i en rædsel, som blev forøget ved at den ellers velmenende hjælper vedvarende forfulgte ham.

Foruden at have kontrol over sit temperament er det væsentligt for hjælperen, at ingen af de fantastiske og frygtelige syn han kan risikere at møde er i stand til at røkke hans mod. Som det tidligere er sagt er det at have kontrol over sine nerver og gøre sig egnet til det foreliggende arbejde - nu om dage som i gamle dage - altid det der bringer kandidaten gennem de såkaldte jordens, vandets, luftens og ildens prøver.

Den studerende må være klar over at den massiveste klippe ikke er nogen hindring for hans frihed når han er i astrallegemet, at han uden risiko kan springe ud fra den højeste klippe og med absolut tillid kan lade sig falde ned i hjertet af en rasende vulkan eller det bundløse havs dybeste afgrund. Disse ting skal gøres tilstrækkeligt klart for den studerende, så han kan handle instinktivt og tillidsfuldt over for dem.

Endvidere er kontrol over tanke og begær nødvendig; kontrol over tanken fordi det uden koncentrationskraft er umuligt at gøre godt arbejde midt i alle astralplanets distraherende

strømninger; kontrol over begæret fordi begær eller ønske i astralverdenen er det samme som at have, og medmindre begæret er under kontrol, vil den studerende stå over for sine egne frembringelser som han inderst inde vil skamme sig over.

2) *Sindsro.*

Det betyder at være uden bekymring og depression. Meget af arbejdet med at berolige dem som er forvirrede og opmuntre dem der sørger, kræver naturligvis at hjælperens egen aura ikke vibrerer med stadig forvirring og bekymring eller er grå af tristhed. *Intet er mere ødelæggende for åndeligt fremskridt eller mere unyttigt end at bekymre sig over småting.* Det optimistiske syn på alting er nærmest den guddommelige holdning og derfor nærmest sandheden, fordi kun det gode og smukke varer ved, mens det onde i selve sin natur er midlertidigt; uanfægtet ro fører til sindsro som bringer glæde og gør depression umulig.

Som det før er sagt er depression eller nedtrykthed yderst smittende og må være fuldstændig udryddet hos et menneske der stiler efter at blive en usynlig hjælper. Et sådant menneske skal være karakteristisk ved sin absolutte sindsro under alle mulige vanskeligheder og ved sin strålende glæde ved at kunne hjælpe andre.

3) *Kundskaber.*

Jo mere viden et menneske har i enhver retning, jo mere nyttig vil han kunne blive. Han bør gøre sig egnet ved omhyggeligt studium af alt hvad der er blevet skrevet om astralplanet og astralarbejde i okkult litteratur, for han kan ikke forvente at andre, hvis tid er fuldt optaget, skal bruge noget af den til at forklare ham hvad han selv skulle have lært i den fysiske verden ved at gøre sig den ulejlighed at læse bøger.

Der er næppe nogen form for kundskab som ikke finder anvendelse i hjælperens arbejde.

4) *Kærlighed.*

Denne sidste og største af alle kvalifikationer er også den mest misforståede. Det skal meget klart siges, at det ikke er holdningsløs sentimentalitet, udtalelse af overstrømmende og vage almindeligheder og frygt for at holde fast ved det rette fordi man da vil blive brændemærket af de uvidende som »ubroderlig«. Det der kræves er en kærlighed der er stærk nok til at handle uden at tale om det; det intense begær efter at gøre en tjeneste, hvor man altid er opmærksom på en lejlighed til at udøve den, selv om man foretrækker at gøre det anonymt; den følelse som strømmer lige ud af hjertet på den som er blevet klar over Logos' store arbejde, og som når han én gang har set det ved, at for ham kan der i de tre verdener ikke være anden kurs end at identificere sig med arbejdet og af al magt blive en lillebitte kanal for Guds vidunderlige kærlighed. En kærlighed der ligesom Guds fred går over al forstand.

Man bør huske, at når to personer kommunikerer med hinanden på astralplanet, er det ikke sikkert at de taler fælles sprog; en hjælper på astralplanet er derfor des nyttigere jo flere sprog han taler.

Den standard der kræves for at blive en usynlig hjælper er ikke umulig at opnå, det er tværtimod muligt for ethvert menneske, skønt det kan tage sin tid. Enhver kender til et eller andet tilfælde af sorg eller lidelse, hvad enten det drejer sig om levende eller døde. Når man skal til at sove ind, bør man da bestemme sig til at gøre hvad man kan for at hjælpe denne person, mens man sover og befinder sig i astrallegemet. Det betyder ikke noget om erindringen om det man har gjort trænger igennem til den vågne bevidsthed eller ikke, man må være klar over at der er blevet opnået noget, og en skønne dag - før eller senere - vil det vise sig at der kom noget godt ud af det.

Med hensyn til en person, der er fuldt vågen på astralplanet, betyder det mindre hvad han tænker på lige inden han falder i søvn, for han vil være i stand til hurtigt at vende tanker på astralplanet. I hans tilfælde vil hans tankers almindelige tilbøjelighed være den vigtigste faktor, for hans tankegang vil sandsynligvis være den samme ved nat som ved dag.

29. Konklusion

Skønt kun få mennesker i vore dage har en personlig viden om astralverdenen, dens liv og dens fænomener, er der dog grund til at tro at den lille gruppe der kender disse ting af erfaring er ved at vokse og rimeligvis vil blive større i nærmeste fremtid.

Psykiske evner, specielt hos børn, er blevet mere og mere almindelige; og efterhånden som det lidt efter lidt bliver accepteret og hører op med at blive betragtet som usundt eller tabu, øges deres antal sandsynligvis. For eksempel udgives der nu bøger i vid udstrækning om naturånder og deres arbejde i naturens økonomi; enhver fordomsfri undersøger vil have let ved at finde folk, unge og gamle, som hyppigt ser feer og mange andre af astralverdenens væsener og fænomener. Dette var et stort uddrag fra bogen – fra kap9 og ud.